

የባዶ ካፋ

ታሪካዊ ልብ ወለድ

በአፕሮፍሰገድ ይልማ

ሰኔ —1997

አዲስ አበባ

የበደል ካሳ

ምዕራፍ 1

ቀኑ እሁድ ጧት ነው። ያልገረረው የፀሐይ ሙቀት ራቁት ሆኖ ለመሞቅ ያዳዳል። የግቢ ቅዱስ ገብርኤል፣ ቅድስት ኪዳነ ምህረት፣ ቅድስት ባዕታ፣ የካሳንቺዙ ቅዱስ ዑራኤል አብያተ ክርስቲያናት፣ ገዳማትና አድባራት የቸኮሉ ተሳላሚዎች « አሜን ሳይባል» መመለስ ጀምረዋል።

ከመንፈቀ-ሌሊት ጀምሮ ሲዜም በነበረው ቃለ እግዚአብሔር ሲመሰጥ የቆየው የምዕመን ጆሮ አሁን ሌላ ድምፅ እየተቀበለ ነው። የሠፈሩ ጥገቶች እዚህም እዚያም «እምቧ! እምቧ! እምቧ» እያሉ ናቸው። የእምቧታው ድግግሞሽ «ከጥጆቻችን አገናኙን፣ ግታችን ወጠረን፣ ወተቱን ተቀበሉንና በጧት አሠማሩን» የሚል አቤቱታ ይመስላል።

የእነአባ ምትኬ ወደል አህዮችም ስለትናንቱ ውሏቸው ወይም ስለአዳራቸው ጥያቄና መልስ ይሰጣጡ ይመስል አንዱ «ሀ! ሀ! ሀ!» ብሎ እንዳበቃ ሌላው ለጥቆ ያናፋል።

አሰገደች በእንቅልፍ ልቧ ጭምር ስታዳምጥ ሰነበረው የተለያየ ድምፅ የራሷን ትርጉም ስትሰጥ ቆይታ ከአልጋዋ ውስጥ ወጣች። ከአልጋዋ ጫፍ ላይ ቁጭ እንዳለች ጆሮዋን ጣል አደረገች። የለው ድምፅ የለም። ብድግ ብላ በር ከፍታ ወጣች። ትንሽ ቆይታ ወደ ቤት ስትመለስ ሁሉም ነቅተዋል፣ ግን ለመነሳት እዚያው ይተሻሻሉ።

«እናንተ ልጆች ተነስታችሁ ላሞቹን አታገናኙም?» አለች።

«አገናኝተን፣ ወተት ስተኮናታሪዎች ሰጥተን ነው ተመልሰን ጋደም ያልነው» አሰ ወንድሚ ሠይፈ ሥላሴ።

«ጥሩ የእነአባዬ መምጫ ደርሷል፣ በቤቱ ጨስ አጭሰ-በት» ብላ ወደመኝታ ክፍሏ ገባች። ጊዜ ሳታጠፋ ሰባብሳ ነጠላዋን እንደ አንገልብሰ አጣፍቶ የዋናውን በር መቃን በግራ እጇ ይዛ ከደፉ ላይ ቆም አሸችና ሠይፈ ሥላሴን ጠቀሰ አደረገችው።

«ያው መቸም ገና ከውጭ ስትገባ <እገሊት የታለች፣ እገሊት?> የምትለው እማዬ ነች። እኔን ከጠየቀችህ <እዚህ ቅርብ ደርሼ መጣሁ> ብላ ነው የወጣችው በላት።»

«እሺ እኔን ወሽታም እንዳታደርጊ ቶሎ ተመለሽ» አሰና የማለጻዋን ፀሐይ ለመሞቅ ወደ አጥሩ ጥግ ተመለሰ።

ከአንድ ወር በፊት እንዲሁ እንደዛሬው ማልዳ ስትሔድ እናቷ ከቤተ ክርስቲያን ሲመለሱ ድንገት መንገድ ላይ ተገጣጠሙና «የት ልትሔጂ ነው? በሰንበት ምድር፣ ገና በጧቱ ምን ያንቀዠቅዥሻል? የታደለ ቤተ ክርስቲያን ይሰማል፣ ያስቀድሳል፣ ተሰጥኦ ይቀበላል፣ ይቆርባል፣ አንቺ ግን ከነዚህ ሁሉ አንዱም ውስጥ የለሽበት» ያሏትን ስታሰታውስ እናቷ እንደ አባጫጌ ኮሰኮሏት። የአባቷና የእናቷ አታካች ንዝንዝና ለከተቢስ አነጋገር አሰገደችን እሬት እሬት ብሏታል። የእነሱ መነፋሰል አንዳንድ ጊዜ ምንም ጉዳይ ሳይኖራት ከቤት እንድትወጣ፣ ውጭውን እንድትናፍቅ አድርጓታል።

የእነሱን ሰድቦ ለሰዳቢ የሚሰጥ ንድፋት ሸሽት፣ አንድ ዳነስ ያሰ መጽሐፍ ይዛ ባደረ አፏ ከቤት ውልቅ አሰች። ወላጆቿ ከቤተ ክርስቲያን ሲመለሱ የሚያዘወትሩትን መንገድ በከለላ

እያየች ቁልቁል ወደ ካዛንቺዝ በሚያመራው ኮረኮንች መንገድ መረሸች።

የመንገዱን ግራና ቀኝ ባጣበበው ሰንሰል ሥር ሥር እየሠረገ መንገዱን ያበከተውን የሸንት ቤት ጥላይ ትንፋግ አፍንጫዋ መቋቋም አልቻለም። ሰነፈጣት። አስነጠሳት። ክርፋቱን ለመከላከል ፊቷን የመሸፈን ያህል በነጠላዋ ጀቡና የርምጃዋን ፍጥነት ጨመረች።

«ዛሬ ደግሞ ብሰበታል» አሉ አንድ የአሰገደችን መጀቦን ያስተዋሉ መንገደኛ አሮጊት። አሰገደች የአሮጊቷን አስተያየት ሙሉ በሙሉ ብትጋራም፣ መልስ ለመስጠት ጊዜ አልነበራትም። ይልቁንም ፍጥነቷን ጨመረች። ፍጥነቷ የፈጠረው አካላዊ እንቅስቃሴ ካፍንጫዋ ላይ ያንሸራተተባትን ነጠላ እየመለሰች «አይ የእኔ አፍንጫ መቸ ይሆን ፋይዳ የሚኖርህ? አንተኑ ከክርፋት ሰማዳን ነጠላ ብሸፍንህ ቀስቶ መያዝ አቅቶህ ለቀቅሽው። የታደሰ አፍንጫ ከሸቶ፣ ከዕጣን፣ ከሎሚ ፣ ከጤናዳምና ከጠጅሣር የሚወጣ መዓዛን ያሸታል። ያጣጥማል። ይረካል። አንተ ግን ክርፋት ሲሆን ከዚህ አይደለም፣ ካዛንቺዝ ሆነህ የመርካቶውን ታሸታሰህ» ብላ በግራ እጇ ከግንባሯ እስከ ከንፈሯ ያለውን ዳበስ አደረገች። «ፋንጋ፣ ፋነቲ፣ ጎማዳ ታስብለኛለህ። ሰው አንዴት የገዛ አካሉ ጠላት ይሆነዋል?» በማለት እንደገና ጣቶቿን አፍንጫዋ ላይ አሳረፈች። መነካካቱና መጥላላቱ አስቆጥቶት ያኮረፈ ይመስል አነጠለ።

በሁለቱም ቀዳዳዎች ከሰል ያለውን ንፍጥ በነጠላዋ እየጠረገች «አዎ አንተ ከፊቴ ላይ የተለጠፍከው ለዚህ ነው። የንፍጥ ቦይ። የንፍጥ ቧንቧ። የዚህ የዚህ ቢቀርስ፣ቅርት ጥንቅር

ባለ፣ ትንሽ አፍንጫ ለምን ለእኔ ብቻ? እናቴ፣ አባቴ፣ እህቶቼ፣ ወንድሞቼ ቤተሰቡ በሙሉ ከእኔ የተሻለ፣ ሽረ በጣም የተሻለ አፍንጫ ነው ያላቸው። ምንው እኔ ብቻ?» የጥያቄዋ ክብደት ያመቃት ይመስል አሰገደች ድንገት ቆም አለች። «እንዴት! ዲቃላ እሆን እንዴት? አይደረግም <ያለ, ደምሴ ጭኔን የደፈረ ወንድ የለም> የሚለው የእናቴ የዘምዘም ቃል መታመን አለበት» አለች እስከ ዛሬ ልብ ብላ ያላስተዋለችው አዲስ ጥርጣሬ ሠርጸባት።

አሰገደች ፊቷን ወደ ግቢ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን አዙራ «ምን አልኩህ ገብሬልዬ፣ ዲቃላ! እኔ ዲቃላ! አታደርገውም፣ የለይጣን ጆርው ይደፈን» በማለት አማተበች።

በድንገት ከወረራት የመንፈስ ሽብር ቅዱስ ገብርኤል እንዳላቀቃት የተለማት አሰገደች እንደገና ተረጋግታ ወደ ዮሐንስ ሁንዴ ቤት የሚያሻግረውን፣ ዘነበ ወርቅ ት/ቤት አጠገብ ያለውን ድልድይ አየት አደረገች። «በጧት ያውም በለንበት፣ እለው ቤት መሄድ ይከብዳል» በሚል ይሉኝታ ተረትታ አቅጣጫዋን ለወጣች።

«የአንዳንድ ቀን ለንበት ከእርብ ሮብ ይብላል የተባለው ልክ ነው። ገና ከጧቱ ሀላቤን አዋኸቆ ያባዘነኝ የዛሬው ለንበት እስከ ማታ የት ያደርሰኝ ይሆን?» አሰገደች ለዚህ ጥያቄ መልስ ላትሻ ወደ መሀል ካዛንቺዝ አዘገመች።

በጠዋት ከቤት የወጣችበትን ጉዳይ በይሉኝታ ቸል ብላ፣ መድረሻዋ የት እንደሚሆን ወደ አላወቀችው አድራሻ ደመ ነፍሷን መንገላወዷ «ምን እየሆንኩ ነው? ምን እያረኩ ነው?» የሚል ጥያቄ በውስጧ አጫረባት።

«የተዋሰኩትን መጽሐፍ ካገኘሁት ለራሱ ለዮሐንስ፣ ከሌላ ላገኘሁት የቤተሰቡ አባል መመለስ ለችል ምን አስጨነቀኝ? በማለት ወደ ጊላዋ ተመለስኩ። ፈጠን ባለ የ5 ደቂቃ ርምጃ ከዮሐንስ ቤት ደርሳ የውጪውን በር አንኳኳች። ዘበኛው በር ከፍቶ ቆም አለ። አሰገደች የዮሐንስን አለመኖር በግቢው መኪና አልባ መሆን ብትረዳም «አቶ ዮሐንስ አሉ?» በማለት ዘበኛውን ጠየቀች።

«ያው እየመጡ ነው» አሉ አረጋግጧል ዘበኛ በእጃቸው ወደ መንገዱ እያመለከቱ። ዮሐንስ በአዲስ አፔል አውቶሞቢል ገጭ አለና የተለመደ ፈገግታውን በማስቀደም ከመኪና ወርዶ ለላም አላት።

«መምጣትሽን ባውቅ ኖሮ ራሔልን አቆያት ነበር» አለ ዮሐንስ፣ አብራው ያደረገውን ራሔል አበራን ሸኝቶ መመለሱን ለማላወቅ።

«ከውጪ በር የቆምሽው ወደቤት ላትገቢ ልትመለሽ ነበር?»

«ባለቤት ሳይኖር?» ብላ ትከሻዋን ጨመቅ አረገች።

«ምን አለ፣ የወንድም ቤት አይደለም እንዴት? ያው አሁን ባለቤት መጥቷል ግቢ» አለ ዮሐንስ በእጁ ወደ በረንዳው እያመለከተ።

«እሺ» አለች አንገቷን ለበር አድርጋ።

«በረንዳ ላይ ብንሆንስ» ለሚለው የዮሐንስ ጥያቄ መልስ ከመስጠቷ በፊት አምረው ከተሠሩት የበረንዳ ወንበሮች አንዱ ላይ ዘፍ አለች።

«ለእኔ ቡና፣ ለአለጉ የለንበት ቁርስ» አለ ዮሐንስ አሰገደች ያመጣችውን መጽሐፍ ከእጇ እየተቀበለ።

«እኔም ቡና ይብቃኝ» የሚለውን የአሰገደች መግደርደር የተረዳው ዮሐንስ «አንዲያውም የጠበቃ ቁርስ ይሁንላት» አለ ድምፁን ከፍ አድርጎ።

«የጠበቃ ቁርስ ደግሞ ምን ይሆን?»

«መግለጫ አያስፈልገውም ሲቀርብ ታይዋለሽ።»

አሰገደች በዮሐንስ መስተንገዶ የተሰማትን ደስታ በትሁት የፈገገታ ለዛ ገለፀች።

«ለፋንግነት ማካካሻ ባቁላ ከሚገድብ ቅንድብ ስር ጥሬ ብር የመለሉ ዓይኖች፣ ከናፍር በለዛ ሲላቀቁ ብቅ የሚሉ የወተት አረፋ የመለሉ ችምችም ጥርሶች» አለ ዮሐንስ በፋንግነት ውስጥ ድብቅ ውበትን እያጣጣመ።

«ለዛ ያለው የሞናሊዛ ፈገገታ፣ ቆንጆ ነን የሚሉ ብዙ ሌቶች ውስጥ የሌሉ.....» አለና ዮሐንስ «ታዲያ መጽሐፉን እንዴት አገኘሽው?» በሚል ጥያቄ ከተመሰጠው ወጣ።

«ማር ነው።»

«ጥሞሻላ!»

«አንዴታ! ደግሜ ነው ያነበብኩት።»

«ምኑ ነው ይበልጥ ያስደነቀሽ - ታሪኩ፣ ትልሙ፣ ገፀ ባሕሪያቱ፣ ግጭቱ?»

«የዘረዘርካቸው የመጽሐፍ ፍሬ ነገሮች፣ ሥነ ጽሑፋዊ ውበትና ብስለት ተላብለው ቀርበውበታል። በዚህ ላይ ተአማኒነቱ የልብ - ሰቀላው ድንቅ ነው» አለች አሰገደች ስንና ብርት ይዞ ወደ ቀረበው አሰታጣቢ እጇን እየዘረጋች።

«አንተም እንዳነበብከው እርግጠኛ ነኝ።»

«አልተሳሳተሽም።»

«ምኑ ነበር የማረከህ?»

«አንዳነበብሽው የታሪኩ ፍለት ያለመደናቀፍ ኮለል ይላል። የታሪኩ አንዱ አንን ከሌላው አንን ጋር ሲገናኝ እንኳ አይንገጫገጭም። ልብ ሰቀላው የሚመጣው አንንዎቹ ላይ ነው።»

«ፍቅር መስጠት፣ ፍቅር መቀበል ይበዛበታል። ብዙ ብዙ ማለት ይቻል ነበር፣ ግና በእንደዚህ ያለ ጭውውት ላይ ለማንሳት አይመችም - ከእኛ ባህል አኳያ ማለቴ ነው።»

አሰገደች ዮሐንስ በሰጠው አስተያየት ላይ የምትለው የሌላት ይመስል አፏን እህል አስያዘችው።

ዮሐንስ ከአሰገደች የሚለነዘር ተጨማሪ አስተያየት እንደማይኖር በመገመት ፍንጃሉን አንስቶ ቡናውን ፉት ፉት አለ። ለአጭር ጊዜም ቢሆን እርስ በእርስ የመናበብ ዝምታ ዋጣቸው።

«ምን ይጨመር?» አለ ዮሐንስ ዝምታውን ለመለበር።

«ከጠበቃ ቁርስ በላይ እንዲሆን ነው?» አለች አሰገደች በዓይኖቿ ጭምር ፈግጋ።

«በነገራችን ላይ ጠበቃ ሆኖም.....» አሰገደች

የጀመረችውን ጥያቄ ሳትጨርስ ዮሐንስ ያለወትሮው ከጣራ በላይ እየተንከተከተ «አይደለም! አይደለም!» አለ።

«እህሳ?»

«ነገሩ እንደዚህ ነው። ጠበቃ ብዙውን ጊዜ በጧት ከቤት ይወጣል። ከአንዱ ችሎት ወደ ሌላው ችሎት ሲራውጥ ይውላል። ምን ሰዓት ወደ ቤቱ እንደሚመለስ የሚወሰነው የየችሎቱ

ሙግት መርዘም ወይም ማጠር ነው። ምሳው ታስቦ የሚውልበት ጊዜም ብዙ ነው። ስለዚህ ምሳ - አክል ቁርስ ከሰከሶ ነው የሚወጣው።» አለ ዮሐንስ።

«ችግሩ የፈጠረው ብልሃት ነው፣ ይገባዋል። ይህ ካልሆነማ ረሃቡን ሲያዳምጥ አንቀጹን ይረሳዋል፣ ሙግቱም ይጠፋዋል» አለችና «የለንበት እረፍትህን እንዳልሻማህ» በማለት አሰገደች ስንብት ጠየቀች።

«የመጽሐፍ ግምገማው ሳያበቃ!» አለ ዮሐንስ ጭውውቱ ይበልጥ እንዲለጠጥ ያለውን ፍላጎት በማሳየት።

«ማር! ማር ነው አልኩህ።! አይበቃም?»

«መጽሐፍ እንዴት ማር እንደሚሆን ለእኔ ግልጽ አይደለም፣ ምስጢር ካለው።»

«መጽሐፍ! ከማርም ማር <መጽሐፍ ያለም ምሬት ማጣፈጫ ማር ነው> ሲባል እንደሰማህ እርግጠኛ ነኝ።»

«መስማትስ ሰምቻለሁ ብታብራሪው።»

«ምን ማብራሪያ ያስፈልገዋል፣ አባባሉ ራሱን በራሱ የሚገልጽ ይመስለኛል።»

«ግልጽ ነው አልሽ? ታዲያ የዚህ ኃይስ - ቃል መልእክት ወይም ምስጢር በሁሉም አንባቢ ዘንድ ተገቢውን ግንዛቤ የሚያገኝ ይመስልሻል?»

«ያለም ምሬት፣ እንደዚሁም የማሩ ጥፍጠት አንጻራዊ ነው። እንደየሰዉ ይለያያል። መልእክቱንም የመቀበልና የማጣጣሙ ብቃት ልዩነት ይኖረዋል።»

«በነገራችን ላይ ያለም ምሬት እንዳልሸውም አንጻራዊ ሊሆን ይችላል፣ ነገር ግን የማር ጥፍጠት አንጻራዊነት ለእኔ አይታዩኝም። ማር የማይጣፍጠው አሁን ብቻ መስሎኝ?»

አሰገደች በፈገግታ ወደ ዮሐንስ አሰግጋ «አሁን ማር አይጥመውም ይባል እንጂ፣ አሁን ማር እንደማይጥመው በሙከራ ያረጋገጠ ሰው መኖሩ አጠራጣሪ ነው። ፈረስና በቅሎስ ማር ይጥማቸዋል ወይስ አይጥማቸውም? ለምን አሁን ብቻ? ነገሩን እንሰብስበውና አንተ እንዳልከው አሁን ማር እንደማይጥመው እንገምት። አሁን ከሌሎች የጭነት እንስሳት ይልቅ ቻይ ወይም ከአቅም በላይ ቢጭኑትም የሚሸከም ነው ይባላል። ታዲያ አንዳንድ ጊዜ ሰው አሁን - አሁንም ሰው ሲሆን አጋጥሞህ አያውቅም? የሕይወቱ እሬት የማይመረው ሰው ከአሁን በምን ይሻላል? እንደኔ እንደኔ እሬት ካልመረረው ማሩም አይጥመውም።»

«የማይካድ ሀቅ» አለ ዮሐንስ ሳያቅማማ፣ ይልቁንም በአቀረባችው ንጽጽር እየተገረመ።

«ምነው ዛሬ ፈጥነህ እጅህን ሰጠህ?»

«በማሰረጃ ሲረቱ እጅ መስጠት ያለ ነው፣ ያለዚያማ፣

<ሞኝ ያሸንፋል

እንዴት ብሎ

እምቢ ብሎ>

እንደተባለው ይሆናል።»

«ጭራቅ ነህ» አለች አሰገደች፣ ዮሐንስ «ተረትቻለሁ»

በማለት ላሳየው ትህትና ያላትን አድናቆት በሚያንፀባርቅ ፈገግታ።

«ይቅርታ አሰገደች፣ እንዳየሁት፣ ብርቱ የንባብ ፍቅር አለሽ፣ ይህ ደግሞ ብዙዎች ልጃገረዶች የምትታሙበት ጊዜ ማላለፊያ (ሆቢ) አይደለም። የንባብ ፍቅርሽ ከምን መነጨ?»

አሰገደች መልሱን ግቢው ውስጥ ፈክተው ከሚታዩት አበቦች ላይ ትቀበሉም ይመስላል። «እኒያ የባቁላ አበባ የመሰሉ ዓይኖቿን እንክራተተቻቸውና «ከመራራው ዓለም» አለች ቃላቱን ረገጥ አድርጋ።

«ከአንቺ አንጻር ምሬቱ እንዴት ነው?»

«እንዴት ልበልህ፣ እራት ቀምህ ታውቃለህ? እጅግ ሲበዛ መራራ ነው።»

«የሆነሽ ሆነና መጽሐፍቱ የቱን ያህል አጣፍጠውልኻል?»

«ጥፍጠቱን በአሃዝ ቀምሬ፣ በሚዛን ሰፍሬ፣ መግለጽ ያስቸግረኛል። ቢያንስ በንባብ ጊዜ እመለጣለሁ። መጽሐፉ ወይም ደራሲው ከፈጠረው ዓለም ውስጥ ገብቼ እዋኛለሁ። አለምጣለሁ። ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን ከመራራው ዓለም ገለል እላለሁ። መራራውን ዓለም እረሳዋለሁ፣ እርሱም ይረሳኛል» አለች እርካታው አሁን አሁን ያላት ይመስላል።

«ጓደኞቻችሁ፣ ይቅርታ የሁላችንም ጓደኞች፣ ከመጽሐፍ ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንዴት ታይዋለሽ?»

«እነሱንም የምናውቃቸው እኩል ስለሆነ ጥያቄውም መልሱም ያንተው ቢሆን ይመረጣል። ካለዚያም እነሱን ብትጠይቃቸው ነው የሚሻለው» አለች ለመልሷ ማዳመቂያ ከሆነ ፈገግታ ጋር።

ዮሐንስ ባልጠበቀው የአሰገደች መልስ ላቅ ብሎ «መልስሽ ስለታም ነው! ይላጫል» አለ በአድናቆት።

«መልሴ ስል ሆኖ ከሆነ ሞረዱ ንባብ ነው» አለች በትህትና ዓይኗን ለበር አድርጋ።

«እውነትሽን ነው፣ እነርሱ ለንባብ ጊዜ የላቸውም፣ ትያትሩ፣ ሲኒማው፣ ፓርቲው፣ ሽርሽሩ፣ ናይት ክለብ እንኳን እነሱ ሲያነብሱ እኛንም ጊዜ አላጥተውናል።»

በዚህኛው የዮሐንስ አስተያየት ላይ አሰገደች በአዎንታም ሆነ በአሉታ የምትለው እንደሌላት በእንቅስቃሴ - አንገትን ነቅነቅ፣ የዓይን ቀዳዳን ጠበብ፣ ግንባሯን ቋጠር በማድረግ «ጥሩ ጊዜ አላለፍን፣ በአጭር ጊዜ ብዙ ነገር ዳለሽን» አለች።

«ደህና እንዳልሽውም ለዛሬ ይብቃን፣ ግን በዚህ የንባብ ጉዳይ ተሳትፎውን አለፍተን እንደገና ልንመለስበት ይገባል።»

«እንደዚህ እንደዛሬው አላለዘብን ይሆናል እንጂ፣ ያው በየጊዜው መነጋገራችን መቸ ቀረ?» አለች አሰገደች የዛሬው ጭውውት ከመጽሐፍ ግምገማ በላይ መሆኑን በሚያንጸባርቅ ድምፀት።

ዮሐንስ የሰልክ ጥሪ ለመመለስ «ይቅርታ መጣሁ» ብሎ ወደ ቤት ገባ።

«ምንም አይደል» በማለት አሰገደች አቀማመጧን አደላደለች። የጓደኛዋ የራሐኔል አበራ ጓደኛ የሆነው ዮሐንስ፣ እሷ በሌለችበት በዚህ መልኩ ለምን እንዳነጋገራት ስታወጣና ስታወርድ ሠራተኛዋ እንደገና ቡና ይዛ ቀረበች። ዮሐንስም መጣ። ቡናውን እየተቋደሱ ላሉ።

«አባባ ጌቶች ጠርተውኛል» አለ ዮሐንስ

«በደህና ነው?»

«ምሳ እነሱ ዘንድ እንደበላና ስለሌላም የቤተሰብ ጉዳይ ለመነጋገር ነው የተጠራሁት።»

«አ! መልካም ግብዣ።»

«መቸ ግብዣ ሆነ፣ ቸዕዛዝ ነው። የእኔ ሃሳብ አብረን ወጥተን ራሔልን ይዘን ራስ ሆቴል ምሳ እንድንበላ ነበር» አለ የሐንስ በቁጭት።

«ግድ የለም፣ በበኩሌ ቁርስ፣ በዚህ ላይ ውይይቱ ከምጠብቀው በላይ ነው የረካሁት፣ ከልብ አመሰግናለሁ» በማለት አሰገደች ለመሔድ ብድግ አለች።

«ቆይ እንጂ እሸኝሻለሁ።»

«የዕለቱ የአካል ብቃት እንቅስቃሴ ስለሆነች ቀስ እያልኩ በእግራ እንዳዘገም ፍቀድልኝ።»

«እንደሱ ከሆነ እሺ» አለ የሐንስ፣ ራሔል በሌላችበት ጓደኛዋን በመኪና ይዞ ሲሔድ ቢታይ የሚናፈሰውን አሚታ በማሰብ።

የሐንስና አሰገደች የተሰነባበቱት አንዱ በሌላው ልብ ውስጥ ቦታ ተደላድለውና በሰሜት ተናብበው ይመስላል።

አሰገደች እንደዚህ ደርዝ ያለው ጭውውት ከወንድ ጋር ያደረገችበት ጊዜ መኖሩን ለማስታወስ ሞክራ አልሆነላትም።

«ራሔል ምንኛ ታድላለች፣ እንኳን ፈልጎና ለምኖ፣ ተለምኖ ከማይገኝ የሐንስ ጋር አንሰላ መጋራቷ። ከመልኩ፣ ከትክለ ሰውነቱ፣ የጠባዩ፣ በዚህ ላይ ምሁራዊ ብስለቱ። ከሁሉም በላይ ደግሞ ጌታ የጌታ ልጅ፣ ቢጠሩት የማይሰማ፣ እግር ጆሮ እስኪደርስ ቢኬድ የማይገኘውን የሐንስን ትታ ወደ ፓሪስ

ለመሔድ መወሰኗ ስህተት ነው። ትልቅ ስህተት! የሐንስ ለሌላ አሳልፎ የሚሰጡት ጓደኛ አልነበረም። ብታውቅበት ኖሮ! ራሔል ግን አትረባም። በየሐንስ ላይ ደግሞ ያንን ውርጋጥ ነብያት ተሰማን መደረቧ! ራሷን አትጠብቅም። ሰውም አትመርጥም፣ ጥርሱን ላሳያት ሁሉ ወዲያው ወከክ ትላለች። ወንድ በፍቅር ቢጥል እንኳ ችላ መባል እንዳለበት አልተረዳችም። መሽከርመምቦኮ የሴትነት ወግ ነው። ወንድ ችላ ሲባል በውስጡ የሚንተከተከው የፍቅር ስሜት ይፈላል። ግለቱን መቋቋም ሲያቅተው እጁን ሰጥቶ ይንበረከካል። ፍቅረኛውን መውደድ አይደለም፣ እንደ ጣዖት ያመልካታል። አዎ! በአንድ በኩል፣ በአጉል መሽከርመም የሰውየው የፍቅር ስሜት ተንተክትኮ፣ ፍላቱ መቶ ድግሪ ሴንቲግሬድ እስኪደርስ መጠበቅ ግን አያስፈልግም። ቶሎ እጅ በመስጠትና በመሽከርመም መካከል ያለው ሚዛን መጠበቅ አለበት፣ በእርግጥ ይህንን በተግባር የማረጋገጥ ዕድል ባይገጥመኝም፣ ያነበብኳቸው ወሲብ-ነክ መጸሕፍት ያረጋገጡት ሐቅ ነው። ራሔል ይኸንን ሚዛን ጠብቃ ካልተጓዘች መጨረሻዋ አያምርም። ብቻ ወደ ውጭ አገር መሔጃዋ ስለተቃረበ፣ ለእንደዚህ ዓይነቱ ጉዳይ ቁብ ላይኖራት ይችላል» አለች አሰገደች ገርቦብ ያለውን የቤታቸውን የውጭ በር ከፍታ እየገባች።

* * *

እንደውሻ አፍንጫ የቀዘቀዘው፣ እንደ መቃብር እርጭ ያለው ምድረ ግቢያቸው አሰገደችን ቀፈፋት። እንደገና ተመልሳ ለመውጣት ምክንያት ፈለገች። ቆም ብላ «የት ይከዳል? ቢኬድስ

የማታ ማታ ተመልሶ እዚሁ ነው» በማለት በመሸፈት ላይ የነበረውን መንፈሳን አረጋግታ ወደ ቤት ገባች። እንዳከረፈ ሰው ማንንም ምንም ሳትል ወደመኝታዋ ሔደች። ጫማዋን በቁሚ ወርውራ። ከነልብሷ አልጋዋ ላይ ተዘረረች። የቆየችበትን በማስታወስ «ከገነት ወደ ገሀነግ እስከመቼ? እረ በቃሽ በለኝ ፈጣሪ አምላኬ» በሚል ተማፅኖ በመንፈስ ወደ ሰማዩ ሰማያት አረገች። በዚያው እንቅልፍ ይዟት ጥርግ አለ።

«ይች ሰው የጤና ነው? ምስጥ እንዳይወጣበት» አሉ እናቷ የአሰገደች ያልተለመደ ከአልጋ ጋር ተጣብቆ መዋል አስገርሟቸው።

«ነቅታ ነበር ተመልሳ ነው የተኛችው» አለች እህቷ ታንጉት

«እሁድ እሁድ ወደማታ ሥላሴ ትሄዱም አልነበር፣ ለምን ቀረ?»

«አይ አልቀረም፣ አንዳንድ ጊዜ እኔም ፈተና ሲመጣ ለጥናት፣ እሷም ጉዳይ ሲኖራት ካልሆነ እንሔዳለን።»

«አንቺስ እሽ፣ እሷ ደግሞ ከጠሎትና ከወንጌሉ ትምህርት ምን የበለጠ ጉዳይ ኖሯት ነው። የምትቀረው? ሲሆን ሲሆን ወንድማችሁንም፣ ብትጨምሩት ደግ ነበር።»

«ሠይፈ ኳስ አርግጫውን ትቶ ቤተ ክርስቲያን መሔድ የሚፈልግ አይመስለኝም» አለች ታንጉት።

«ወደል አህያ ይመስል ሲራገጡ መዋል እንጀራ ይሆን መስሎታል። ደግነቱ ከርግጫው በኋላም ቢሆን አሉ ከደብተሩ

ጋር ሳይገናኝ አያድርም። በዚህ ላይ ሁሌም እንደተሸለመ ነው» አሉ እናት ለልጆች ጎበዝ ተማሪ መሆን ያላቸውን አድናቆት በሚገልጽ ርካታ።

«አሉባኮ የጓዳ ሥራ የለበትም፣ ግፋ ቢል ለላሞች ድርቆሽና አተላ ቢለጥ ነው» በታንጉት መልስ ውስጥ የተላለፈው መልእክት ወዲያው የገባቸው እናት «ሙያ መማር አያስፈልገም፣ ቤት ልጅም እንደወንድ ውጭ ውጭውን ትዳለቅ ነው የምትይ? የባል ዱላ ሲሳይ መሆን ካማረሽ ተራገጭ፣ እኔ ዘምዘም እንደሆንኩ ለምድጃዬ አልሰንፍም» አሉ ተግላፅና ምክር በተቀላቀለበት ድምፀት።

«አሙ! ዱላው እንኳ እኔን ብዙም አያሳስቦኝም፣ አንቺን ግን ማገዝ እንዳለብኝ ይገባኛል» አለች ታንጉት በጓዳ ጉዳይ በእሷና በእናቷ መካከል ያለውን ያመለካክት ልዩነት ለማጥበብ።

«ባይገባሽ እንጂ ለሌት ልጅ ጓዳዋ መናገሻዋ፣ ክብሯና ሰሚ ነው። ጓዳሽን አንቺ ካላከበርሽው እሱም በረከቱን ይነሳሻል። በመጨረሻም ባልሽ ቡሃቃ አሳዝሎ ወደ መጣሽበት ይመልስሻል። ያ ደግሞ ያንቺ ብቻ ሳይሆን የእኛም በተለይ የእኔ የእናትሽ ሞት - አክል ውርደት ነው የሚሆነው» አሉና ተከዙ። «አይዘሽ እማዬ።»

«በሰማብ ወልድ!» አሉና ውርደቱ አሁን አሁን የሆነ ያህል ተሰማቸውና፣ «በይ በቃሽ! ምነው ልጄ! በሰንበቱ ምድር ክፉ እናገርሽኝ፣ ሥላሴዎች ይቅር ይበሉኝ» አሉ።

የእናቷን በመንፈስ መሸበር ያስተዋለችው ታንጉት «እሺ እማዬ፣ አንቺ ከምትቀረጂ፣ አንቺ ከምትሰደቢ እኔ ሥራዬ ብቻም

አይደል መቃብራም ጓዳ ውስጥ ይሁን» አሰኝና እናቷን እቅፍ አድረጋ ሳመቻቸው።

አሰገደች ከአንቅልፏ የነቃችው ከምሽቱ በሁለት ሰዐት ገደማ «ለምን በር ቶሎ አልተከፈተም? እርሱ የትሂዶ ነው አንቺ በር የከፈትሽው? ውሾቹስ ለምን አስካሁን አልተለቀቁም? የውጭ መብራት ለምን በጊዜ በራ?» በሚለው የአባቷ የአቶ ደምሴ ተሰማ ማንሷረቅ ነው።

ከተለመደው የጠጅ ቤት ቆይታ በኋላ የሚመጡት አቶ ደምሴ ወደ ቤት ሲገቡ አንድም ቀን እንኳን በስህተት «አንደምን ዋላችሁ-አመሻችሁ» በሚል አባታዊ ሰላምታ ቤተሰቡን የተቀላቀሉበት ጊዜ የለም። ይልቁንም በተቃራኒው ለትንሹም ለትልቁም በሚያሳዩት የኮሶ-ግሣት ፊታቸው ሁሉ ሰው እንዲርድ ይሻሉ።

እነአሰገደች ቤት አስከ ምሽቱ አራት ሰዓት ሰንባብ ቀርቶ ለአንቅልፍ ሽልብታም አያመችም። ሌሊቱ አየተገባደደ፣ የአቶ ደምሴና የወ/ሮ ዘምዘም ንትርክ ጋብ ሲል «ተኛ፣ በጊዜ ተኝቶ በጣት መንቃት ነው» ይባላል። ወ/ሮ ዘምዘም ወደ አልጋቸው ከማምራታቸው በፊት፣ ብዙ እንዳይቆጥር የሁሉንም ክፍሎች መብራት ራሳቸው ድርግም ያደረጋሉ።

የሐንሰ ከአሰገደች ጋር በአደረገው ቆይታ ልጅቱን እያወቃት ሳያውቃት፣ እያያት ልብ-ሳይላት መኖሩን ተረድቷል። «ይህች ጎማዳ ለካስ ውስጣ ቀለም ነው። ተስፋ ያላት ግልግል ምሁር። ራሷን በራሷ ጥረት የቀረጸች። ከጓደኞቿ መካከል አቻም

የሌላት። የቤተ ክርስቲያን አካባቢ ቆይታዋ መሰለኝ እንዲህ የላላት። ጓደኞቻችን እነብልጭልጭ፣ ውጦ - ቁልጭ የማያፈሩ አበቦች ናቸው። ምንና ምን» አለ በመደመም።

«ትንሹም ቢሆን የእኔይቱ ራሔል ትሻል እንደሆን እንጂ ሌሎቹ ዘልዛሎች፣ ሐይ ባይ የሌላቸው፣ በወጡበት ውለው የሚያድሩ ወርቦሎች ናቸው» አለ የሐንሰ በአንድ በኩል የራሔል ፓሪስ ጉዞ መቃረብ ከወዲሁ የፈጠረበትን ብቸኝነት እያሰበ።

የሐንሰ ሁሉ በእጁ ሁሉ በደጁ የመሆኑን ያህል ብዙ የሌት ጓደኞች የሉትም። በራሔል እግር ተተኪ የምትሆነውን ጓደኛ መርጦ መያዝ ቀላል ውሳኔ እንደማይሆን ተረድቶታል። የሐንሰ ጥቂት እንደመተካዝ አለና እገሊት ከእገሊት ትሻል ይሆናል ወደሚል ግምገማ ገባ። «ቆይ! ቆይ!» አለ የሐንሰ «መደበኛና የዘለቁታዋ ጓደኛ እስክትገኝ አንዲን ሻል ያለችዋን በመሸጋገሪያነት ማስጠጋት ይቻላል። አዎ! ራሔልን ለመርሳት የአዲሲቱን ራሔል የጭን ሙቀት መቀበል ግድ ይሆናል» በማለት በምርጫ ውስጥ ሊገቡ ይችላሉ ያላቸውን ታላቢዎች ስም በወረቀት ላይ ጫር ጫር አደረገ። አሰገደች ደምሴ አንዷ ነበረች።

ምዕራፍ 2

የአሰገደች ሕይወት

አሰገደች የቤተሰቡ አጎጋፋ ልጅ ናት። ዕድሜዋ ወደ ሃያ አምስት ተጠግቷል። የከፍቶኛ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርቷን ባልተሳካ ውጤት ካጠናቀቀች ሦስት ዓመት ሆኖታል።

ጓደኞቿ ሥራና አሙኛ ሲያማረጡ አሷ ግን ሁሉን-አጥ በመሆኗ፣ ከዚህም በላይ ደግሞ በዚህ ዕድሜ በቤተሰብ ላይ በመዘፍዘፏ ታፍራለች፣ ትበላጫለች፣ ታዝናለች።

አሰገደች ከጓደኞቿ መካከል በዕድሜ የሚጠጋት የለም። አንጋፋዋ ነች። በሌሎችበት ጓደኞቿ «አማሆይ» ይሏታል። ይኸንን ተቀጥላ መጠሪያ ማን እንዳወጣላት ባትደርስበትም ስምታዋለች። ብትሰማም እንዳልሰማች መሆንን ነው የመረጠችው። «ወጣትነቴ ባደለኝ ተፈጥሮአዊ ፀጋ እንኳ ለመደለት - ለመርካት እንዳልችል ፉንጋ አድርጎ ፈጠረኝ። በዚህ ላይ ድክነት ምን ዓይነት የአርባ ቀን ዕድል ነው? የተረገመ ክፉ ዕድል» አለች ፊቷን ትራሷ ውስጥ እየቀበረች።

አምብዛም ብርሃን በማይገባበት ትንሽ ክፍል ውስጥ ከአህቷ ጋር በምትጋራት ትንሽ አልጋ ላይ አንዴ በደረት አንዴ በሆጂ ተገላበጠች።

«ነፍስ ካወቅሁበት ጊዜ ጀምሮ ሕይወቴ እንደ ኩሬ ረግቶ ነው የቆየው። አሁን አሁን ግን ኩሬው እየደረቀ የእኔም ትግሥት እያለቀ መለሰኝ። ይህ እሬት እሬት የሚል የኑሮ ሥቃይ እስከመቼ ነው የሚቀጥል?... እስከ ሞት!» አለች አሰገደች

ሳይታወቃት ድምጿን ከፍ አድርጋ። በገዛ ድምጿ በርግጋ ካንገቷ ቀና አለችና። «የእስካሁን-ም ጨለማ፣ የዛሬውም ጨለማ፣ የነገውም ሕይወቴ እንደዚሁ ጨለማ ከሆነ የእኔ የመኖር ትርጉም ምን ሊባል ነው? ጨለማን በጨለማ ውስጥ..... በዚህ የቀን ጨለማ በሆነ ክፍል ውስጥ ጨለማውን ሕይወቴን ይበልጥ እያጨለምኩት መለሰኝ አዎ! ሆነም ቀረ ጨለማን በብርሃን ማየቱ ሳይሻል አይቀርም» ብላ ብድግ አለችና ሽክም እንደ ከበደው ሰው በዝግታ ወደ ሳሎን አመራች።

«በጨለማ ተፀንሼ፣ በጨለማ ተወለድኩ። በጨለማ እደግሁ-ጋመርኩ። ሚስት ሳልሆን፣ እናት ሳልሆን፣ ተምራ ተመራምራ ባለሙያ ሳልሆን፣ ሠራተኛ ሳልሆን ወደሚቀጥለው የመቃብር ጨለማ ልወርድ! ምስኪን አሰገደች» አለች እንደ መንጎራደድ እየቃጣት።

ሳሎን ተብየው ክፍል ስፋት ከ8x5 ሜትር ካሬ አይበልጥም። ይህ ክፍል የቤተሰቡ መመገቢያና ማረፊያ (መሰብሰቢያ) ሲሆን፣ ጥግ ጥጉ የልጆች መኝታ ነው። አባት ወደ ሥራ፣ እናት ወደ ጉልት፣ ልጆች ወደ ት/ቤት ስለሄዱ ቤቱ ለጊዜው ጭር ብሏል። በዚያ ፀጥታ በነገሠበት ቤት ውስጥ አልፎ አልፎ አሰገደች ሳይታወቃት የምታሰወጣው ድምጽ ያስተጋባል።

ብርግድ ብሎ በተከፈተው ትንሽ መስኮት የገባው ብርሃን በአሰገደች ትካዜ ላይ ብርሃን የፈነጠቀበት ይመስል ዓይኗ ሳይሰበር ወደ መስኮቱ ቀረብ አለች። ከየካ ሰንሰለታማ ተራራ ጋር ገጥ ሰገጥ ግጥም አለ።

አሰገደች በመስኮቱ ስፋት ልክ የካንና ዙሪያ-ገባውን ተመለከተች። ከድክነት ቀለበት አዙሪት ውስጥ ሰብሮ

ለመውጣት በተለያዩ ጊዜ ያደረገችውን የተለያዩ ሙከራ በዓይነት ገሊናዋ መለስ ብላ እየቃኘች «ብዙ ነገር ለመሆን ሞክርኩ፣ አንዱንም እንኳን ሳልሆን ቀረሁ። አንዱን ችግራን ለመፍታት የወሰድኩት ርምጃ መፍትሔ በማምጣት ፋንታ በራሱ አዲስና ተጨማሪ ችግር ይሆናል። እኔ ወላጅ ወላጅ የጠፋ ልቃቂት ሆነ። ከምጣዱ ወደ ረመጡ - ከዚያስ! በቃ! የአሰገደች ነገር ተከተተ ነዋ!!» በማለት ለአንድ አፍታ ቆዘመች።

«ለምን? ለምን?» አለች የመስኮቱን ደፍ በሁለት እጆቿ ጥርቅም አድርጋ እየያዘች። «ተስፋ መቁረጥ የለብኝም። ተስፋ መቁረጥ ከመሞት በፊት ሞት ነው» ብላ ወደጎሳዋ ገልመጥ አለች። ባጠገቧ ያገኘችውን በርጨማ ሳብ አድርጋ ተወዘፈችና ምልክታዋንም መንፈሷንም እንደገና የካ ተራራ ላይ አሳረፈች።

«ለአዲስ አበባ ከተማ ዘብ የቆመ ተራራ፣ የአዲስ አበባ ጌጥ፣ የአዲስ አበባ አለኝታ፣ ውብ ለምለም ተራራ - የካ!» አለች። የአሰገደች የየካ አድናቆት እንደ ሰዓሊ ወይም እንደ ደራሲ ውበትን ከማጣጣም የሰረጸ ሳይሆን፣ የታላላቅ ሰዎች ርስት በመሆኑ መሬት እንኳ እንደዚህ ሊያምርና ሊከበር፣ እኛ ድኾች ግን አክባሪም አስከባሪም ስለሌለን ዝንተ-ዓለም በውርደትና በድክነት እንማቅቃለን ከሚል ምሬትና ቅናት የመነጨ ነው።

«አቤት! ያለው ሰው ማማሩ! ጊዜ ለሰጠው ሰው፣ ይቅር ቤተሰቡ መሬቱ፣ ንብረቱ እንኳ ከቡር ነው። ደካ ግን ክብር የለውም። ክብር ከሜዳ አይታፈስም!» አለች ዓይኗን ከየካ ላይ ሳትነቅል።

«የካ የደካ ሰው ይዘታ ቢሆን ኖሮስ? አይ የእኔ ነገር የየካ ባለይዘታ የሆነ ሰው እንዴትና ለምን ደካ ሊሆን ይችላል?

ድክነትን ከድንበሩ አሳለፍኩት። ባለርስት ሆኖ ደካ? አሁንስ የተምታታብኝ መሰለኝ» በማለት አሰገደች መቀመጫዋን ከበርጨማ፣ ዓይኗን ከየካ ላይ አነሳች።

እንደገና ቆም ብላ ፊቷን አኮሳተረች። «አልተሳሳትኩም እንዲያውም አንዳንድ የተልልቅ ሰው ልጆች በውርስ ያገኙትን ሀብትና ንብረት በማባከን፣ የዕለት ጉርስ ያመት ልብስ እያረረባቸው መንጠው ወደ ደካ ጎራ መቀላቀላቸውን እያየንና እየሰማን የባለርስት ደካ የለም ብሎ መደምደም አይቻልም። ስለዚህ የካም ሳያጣ ያጣ፣ ዋልጌና ከንቱ ባለርስት ይዘታ የመሆን አሳዛኝ ዕድል ሊገጥመው እንደሚችል ማሰብ ይችላል።» አሰገደች ቀን የጎደለበትን የካን በምናቧ ለመፍጠር፣ አሟጋች ጭብጦችን አፋጭታና ራሷን በራሷ ሞግታ በመርታቷ ደስ አላት።

«የካ የደካ ይዘታ ቢሆን ኖሮ፣ ደኑ ተመንጥሮ፣ ግርማ ሞገሱ ተገፍፎ፣ ገመናውን መሸፈን የተሳነው አሳዛኝና አስቀያሚ ተራራ ይሆን ነበር። በደነዘ - ምላጭ እንደ ተባደሰ ራስ እዚህም እዚያም ደኑ ሲመነጠር (ሲጨፈጨፍ) ተገጣጥቦ፣ ውበቱና ልምላሜው ወደ ዓይን - ቃር በተለወጠ ነበር። የካም እኮ ማን ያውቃል አንድ ቀን ቀን ይጎድልበት ይሆናል» አለች በቅናትና በቁጭት።

«የዚህ እሰጥ ገባ ድምዳሜ፡-

- ከተልቅነት ወደ ትንሽነት፣
- ከሀብታምነት ወደ ድክነት፣
- ቁልቁል እንደካሮት ማደግ ካለ፣
- በግልባጫም ከትንሽነት ወደ ትልቅነት፣
- ከድክነት ወደ ባለጸግነት፣

ሽቅብ የማደግ የመመንደግ

ተስፋ መኖሩ አያጠራጥርም።

ዋናው ነገር እንደምንም ታግሎ

የድክነትን ቀለበት መሰበሩ ላይ ነው።»

በማለት የመጽናናት ፣ ተስፋ ፈንቅሎ ባወጣው ስሜት ተሞልታ፣ አቋርጣ ወደ ነበረው ንባቧ ተመሰሰች።

አሰገደች አንዱና ዋናው ጊዜ ማሳለፊያ መጽሐፍ ማንበብና ስፖርት ነው። ቅኔ የቆጠረችበትን የበዐታ ገዳምና በዘማሪነት ያገለገላችበትን ቅድስት ሥላሴ ካቴድል አሁንም አልፎ አልፎ ትጎበኛቸዋለች። ሲኒማ፣ ትያትር፣ ፓርቲ፣ ሽርሽር ያሰዘያም መኪና ውስጥ እየተዘናኑ ኬክ፣ ሰላላ፣ ቡና በወተት መጠጣት፣ ማጣጣም፣ መደሰት ሰአሷ አንግዳ ነገሮች ናቸው።

አንዳንድ ጊዜ መልእክቱ ጠጠር ቢልባትም የአሰገደች የንባብ ምርጫ ከአማርኛ ይልቅ የእንግሊዘኛ መጻሕፍት ናቸው። መጻሕፍቱን የምታገኘው ከቤተ መጻሕፍትና ከአንዳንድ የጓደኞቿ ከንፈር ወዳጆች ነው። ባነበባቸው መጻሕፍት ላይ አልፎ አልፎ የሚከፍቱት ሒሳዊ ግምገማ የሐንስ ሁንዴንና ተስፋዬ አስራትን ይበልጥ እንድትቀርባቸው አድርጓታል። በግምጋሜው ከእነ የሐንስ አንሶ ላለመገኘት አሰገደች አንዳንዶቹን መጻሕፍት ደጋግማ የምታነብበት ጊዜ አለ።

«የተዋሱትን መጽሐፍ አዘግይቶ በመመለስ እንደ እኔ እሚወቀስ ደንበኛ ይኖር ይሆን?» አለች አሰገደች ከዩናይትድ ስቴትስ ኢንፎርሜሽን ስርቪስ፣ በተዋለችው አንድ መጽሐፍ የጀርባ ሽፋን የውስጥ ገጽ ላይ ከተጣበቀው ኮሮጆ ያወጣቸውን የጊዜ ሰሌዳ እያገላበጠች።

«የተዋሰኩት መጽሐፍ ሲጥመኝ ደግሜ ለማንበብ ወይም ለጓደኞቼ መልሼ በማዋስ በጊዜ ባልመልሰም እንደ ሌሎቹ ምክንያት ፈጥራ የተዋሰኩትን መጽሐፍ የግል አላደርግም። ቢያንስ በዚህ ረገድ የተሻልኩ ደንበኞቼው ሳልሆን አልቀርም። በማለት ራሷን በራሷ ለወቀሰችበት ድክመቷ ማካካሽ አገኘችለት።

በቤትና በግቢውም ጭምር የነበረው ፀጥታ «ልጆች-ማነሽ! እሰገደች ምነው ድምፃችሁ ጠፋ? ልጆቹ ከት/ቤት አልመጡም እንዴ? ለመሆኑ እነዚህ አንሰሶች ውሃ አገኙ? እናንተ ምንተዳችሁ፣ አንቺማ ደብተራ ይመስል መጣፍ መነዝነዝ ነው ምራሽ፣ ጓዳውን እንደሆን እርም ብለሽዋል» በሚል የእናቷ ሽኩራ ድምጽ ተሰበረ።

«አማይ! አባዬን ይመስል ገና ከውጭ ስትገቢ የምን ንትርክ ነው? በሌላና ባልተፈጸመ ጥፋት ነው። የምትቆጩው። ዛሬ ገበያ እንዴት ነው? ቀናሽ?» በማለት እያለላለሰች ከጀርባቸው ላይ መፍታት የጀመሩትን ቅራንቅቦ አውርዳ አስቀመጠች።

«ምን ይቀናኛል፣ ለልፋት የጣፈው ቢነግድ አይተርፈው። አሁንስ አቅሜም ደከመ ገበያውም ለገመ» አሉ በታከተ ስሜት

«..... እንባ ሲሻኝ፣ ዓይኔን ጨስ ወጋኝ፣ እንደ ተባለው» ብላ አሰገደች ትረባዋን ሳትጨርስ፣ «ነገር መብላት ሙያ መስሎሻል፣ ጋት ፈቀቅ የለ፣ ከርሞ ጥጃ» አሉ የልጃቸውን ሥራም፣ ባል - አጥም ሆና ቆማ መቅረት ያንገሽገሻቸው መሆኑን ላለመሸሸግ።

«ምነው እማ! ክፋኛ ተገተግሽኝላ» ብላ መልስ ሳትጠብቅ አሰገደች ወደ መኝታ ክፍሏ ገባች።

ምዕራፍ 3

የራሔል አበራ ጉዞ

፤

ራሔል አበራ ሰከፍተኛ ትምህርት ወደ ፓሪስ የምትሔድበት ቀን እየተቃረበ መጥቷል። ከቤት ስንቅ፣ ከውጭ ትጥቅ ዝግጅቱ ቀጥሏል። ጨካኝ፣ ቋንጣው፣ ሚጥሚጣው በየዕቃው ተከትቶ ታሸጓል። ያገር ልብሱ፣ ድሪው፣ አልቦው፣ አሽንክታቡ፣ የገርዳሳ ሽሽ፣ ብር አምባ፣ በሌላም በኩል የአክሱም ሐውልት፣ የጎንደር አብያተ መንግሥታትን፣ የላሊበላ አብያተ ክርስቲያናትን የሚወክሉ አነስተኛ ቅርፃ ቅርፆች፣ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ፣ የአማርኛ መጻሕፍትን የመሳሰሉ መታሰቢያዎች በመልክ፣ በመልክ ተሰናድተዋል።

ጓደኞቿ የሐንስ ቤት ዲል ያለ የሙሉ ሌሊት የራትና የዳንስ ግብዣ እያዘጋጁላት ናቸው። እናትና አባቷ ሠርግ - አክል፣ ዛጥ ያለ የመሸኛ ግብዣ በመኖሪያ ቤታቸው ሰማድረግ ጠጁ ተጥሏል፣ ጠላው ተጠምዷል። የውጭ አገር መጠጦች እነ ውስኪ በደርዘን በደርዘን ተገዝተው መጋዘን ገብተዋል። የቁርጥ ሰንጋዎች ከሐረርጌ በባቡር ተሳፍረው ተልከዋል።

በዚህ የመሸኛ ግብዣ ላይ ራሔል በሰጠታ ጎርፍ እንደምትጥለቀስቅ ይጠበቃል። የሐንስ በቤቱ ሰሚደረገው ግብዣ ዋና አስተባባሪ ሲሆን፣ በአሱ ጥቆማ አሰገደች በምክትል አስተባባሪነት እንድትሰየም ሆኗል።

አሰገደች የተጣለባትን ከባድ ያሥራ ድርሻና ኃላፊነት ባብቃት ለመወጣት ችሎታው ቢኖራትም የገንዘብ አቅጣጫ ደካማ ምሆኑን የተረዳው የሐንስ የማይመለስ አምስት መቶ ብር ሰጥቷታል። «ይህ የገንዘብ ጉዳይ በእኔና በአንቺ መካከል ተቀብሮ የሚቀር ምስጢር ነው፣ አደራ» ብሏታል።

አሰገደች እንደ ማንኛውም የቡድኑ አባል የገንዘብም የአገልግሎትም ድርሻዋን በብቃትና በንቃት እየተወጣች ነው። ይህ የአሰገደች ንቁ ተሳትፎ የአንዳንድ ጓደኞቿን ትኩረት በመሳብ የመነጋገሪያ ርዕስ ሆኗል። በፓርቲው ላይ አሰገደች እንደ አንዳንዶቹ ጓደኞቿ ከላውንደሪ የወጣ ውራጅ ሳይሆን አዲስ በተሰፋ ልብስ ተውባ እንደምትገኝ ጭምጭምታ የሰሙ አሉ። ሆኖም ጓደኞቿ የአሰገደችን የገንዘብ ምንጭ ሊደርሱበት አልቻሉም።

«ይህች ያህያ ውሃ ጠጪ እንዴትና ምን አድርጋ ነው? እንደዚህ በአንድ ጊዜ የተሰፈነጠረችው? ወዚህ ሳይቀር እየተሰወጠ ጭምጣቱን ልብ ብላችኋል?» አለች ገነት አብተው ቅናት ትክን ባደረገው ስሜት።

«.....<አማሆይ> በጾም በጸሎታቸው የሎተሪ ባለአድል የሆኑ መሰለኝ» አለች ሠናይት ሰይፋ አያሌጠች።

«የሎተሪ ተኬት መግዣውስ መቸ ነበራት» አለች ገነት እንደገና በብሽቀት።

«ግድ የላችሁም አባቷን አስቸግራ አንዲት ጊደር ሸጠው ረጥበዋት ይሆናል» አለ ተስፋዬ አሥራት።

በተስፋዬ አፈ-ወሪሳ የበሸቀው የሐንስ «ለምን ያልበላችሁን ታክካላችሁ? በማይመለከታችሁ ጉዳይ ላይ ጊዜያችሁን በከንቱ

ባታጠፋ ይሻላል። በገዛ ጓደኞችሁ ድክነት ላይ ይኸንን ያህል ስትሳለቁ አታፍሩም? ድክነትን እንደ ነውር መቁጠር በራሱ አሳፋሪ ነው። ድክነትን ከገንዘብ አኳያ ብቻ መመልከት ራሱ የግንዛቤ ድክነት ነው። የዕውቃት ድክነት፣ የተመክሮ ድክነት፣ የሥነ ምግባር ድክነት፣ የሞራል ድክነት፣ የሀቅ ድክነት፣ የብዙ ነገር ድክነት በሰፊነብት አገር እየኖርን ስለድክነት አለማወቃችን ያሳፍራል፣ ያስገርማል። ድክነት በነገሠበት አገር በድክነት ማፈር ምን ይባላል? መመዘኛ፣ አለማወቅ፣ ድንቁርና ቢባል ቃሉ ይከብድ ይሆን? አለ እንደ አለንጋ በሚሸነቁጥ ውረፋው።

«ጆኒ እኛን ለቀቅ እማሆይን ጠበቅ» አለች ገነት እንደለመደችው አሞጥመጣ።

«ጅብን ሲወጉ በአህያ ይጠጉ» ሆነኮ ነገሩ! በአሰገደች ድክነት አሳብቦ ጆኒ ስለእኛ ለማለት የፈለገውን ሁሉ ብሏል፣ ምን ቀረው? በሚለው የተስፋዬ አነጋገር ዮሐንስ እንደገና በሸቀ።

«በየሽርንቁላው አፍላፍ ገጥሞ መሞዳሞድ እንደማይሆንልኝ ከማንም ይልቅ ተስፋዬ ታውቃለሁ። ግልጽ እንሁን፣ አንመጸደቅ ነው እኔ ያልኩት። ደግሞም እኮ! አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አካፋን አካፋ ለማለት ድፍረቱ ሲኖረን ይገባል።»

«ዮሐንስ! አቁም! አቁም! በቃህ! ከዚህ በላይ ባትሔድ ደስ ይለኛል» በማለት ከቤት ምንጥቅ አለ ተስፋዬ። የተስፋዬ ውልቅ ማለት ያልጠበቀው ዱብዳ የሆነበት ዮሐንስ «ደህና በድክነት ላይ ላለመግባባት እንግባባ፣ የቀረነው አጀንዳችን ወደሆነው ድግሥ ጉዳይ እንመለስ» በማለት ቀስ በቀስ ንትርኩን ለማርገብ ቢሞክርም አልሆነለትም።

ሲዋደዱ ጸም ገደፋ፣

ሲጠላሉ ተዋረፋ።

እንደተባለው ሆነና እኒያ ፍቅራቸው ነፋስ እንኳ አያስገባም የተባለላቸው ጓደኞቻች ተፈነጋገጡ።

ዮሐንስ አንዳንዶቹን በስልክም በግምባርም አግኝቶ «ጥፋት ክለ በግልጽ እንነጋገር፣ አጥፊ ይቀጣ! ይካስ!» ብሎ ነበር። ለፋቸው «እሺ እንመጣለን» ቢሉትም ብቅ ያለ አልነበረም።

በመጨረሻ ራሔል «እሺ ፓርቲው ይቅር አይደገስ፣ አናንተ ግን ታረቁ» በማለት ስለተማፀነቻቸው «እሺ» አሰኝታ ዮሐንስ ቤት ሳይሆን እሷ ቤት አገናኝቻቸው።

«በተፈጠረው አለመግባባት በግልጽ እንነጋገር፣ በበኩሉ ጥፋተኛ ነህ ከተባልኩ ጀርባዬን ልካስ» የሚለውን የዮሐንስን አስተያየት አፈንጋጩ ብድን አልተቀበለውም።

«የለም የለም!» አለ ተስፋዬ ብድግ ብሎ «ውሾን ያነሳ ውሻ ይሁን ተባብሉን አህታችንን እንሸኝ፣ መወቃቀስ ካስፈለገ ወደፊት ያደርሰናል፣ አሁን ጊዜ የለም» አለ።

ካንጀትም ባይሆን ካንገት የተስፋዬ ሃሃብ ከሁለቱም ወገን ድጋፍ አገኘና የድግሡ ዝግጅት ቀዝቀዝ ባለ ተሳትፎ እንደገና ቀጠለ።

የጠቡ መነሻ የእሷ ድክነት መሆኑን የደረሰችበት አሰገደች ተሳትፎዋን አስክ ድግሉ ዋዜማ ቀጥላ በግብዣው ላይ «አሞኛል» በሚል ለቡብ ራሷን ለማግለል አሰበች። ይኸንኑ ለዮሐንስ ለማላወቅ አንድ ቅዳሜ ጠዋት እቢሮው ስልክ ደወለች።

የእግዜር ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ «የደወልኩት አንድ ጉዳይ ላማክርህ ፈልጌ ነው» አለች አሰገደች ትሁት በሆነ ድምፀት።

«እሺ በስልክ ወይስ በግንባር እንገናኝ?»

«ጊዜህን እንዳልሻማ እጃጂ በስልክም ሊሆን ይችላል።»

ዮሐንስ ትንሽ አሰብ 'አደረገና «ዛሬ 12 ሰዓት ገደማ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትያትር ቤት መግቢያ ላይ ጠብቂኝ በግንባር መገናኘቱ ይሻላል።»

«እሺ» አለች አሰገደች ዮሐንስ ጥያቄዋን በመቀበሉ የተለማትን ደስታ ለመግለጽ ቃሉን ረገጥ አድርጋ።

ዮሐንስ የስልኩን እጅታ በቀስታ ከስልኩ ቀፎ ጋር አዋደደና ወደ ኋላው ለጠጥ አለ። ዓይኑን የፊት ለፊቱን የመስታወት ግድግዳ ለማስዋገድ ያለው ከተጣለው መጋረጃ ላይ ተከለ። በምናቡ የአሰገደችን ተክለ ሰውነት፣ እንደ ልብስ ሰፊ ከኋላ - ከፊት - ከላይ - ከታች አገላበጠ።

«ትታይ! ምናል ፈተናውን ካለፈች አለፈች፣ ከወደቀችም የእስካሁኑ ይበቃታል» በማለት ጀምሮት ወደነበረው ሥራ ተመለሰ።

ትንሽ እንደቆየ አንድ ሀሳብ ራሱን መታው «ራሔል ካገር ሳትወጣ ከሌላ ቤት ጋር በዚህ ደረጃ ግንኙነት መፍጠር.....» አለና ዓይኑን ጭፍን አድርጎ ላፍታ ቆየ።

ራሔል ዛሬ ማታ ያላትን ፕሮግራም ለማወቅ ስልክ ደወለላት። «ሃይ ራሔል!»

«አ! አለህ እንዴ! መቸም የሒያጅ ዘመድ የለውም ብለህ ነው?»

«ወቀሳሽ የምር እንዳልሆነ አውቃለሁ።»

«የምር፣ በጣም የምር ነው።»

«እስቲ ሙት በይኝ!»

«እኔ ማላ አልወድም - ደግሞም አትማሉ ተብሏል።»

«እሺ አሁን ልምጣ?»

«ዛሬ እስከማታ ከቤተሰብ ጋር የተያዘ ፕሮግራም ስላለኝ ከመጣህ ነገ ይሻላል።»

«ደህና ደውየልሽ እመጣለሁ፣ እስከዚያው እሟ!» ብሎ የመላም ድምጽ ካምጠሞጡ ከናፍሩ አወጣ።

ዮሐንስ የዕለቱን መደበኛና የነገውንም ሥራ ከወንበሩ ላይ ተተክሎ እስከ ዘጠኝ ሰዓት አከናውኖ፣ ቀሪውን ጊዜ ከወላጆቹ ጋር ለማላለፍ ግቢ ሔደ። እንደ ደረሰም እህቱ ዓለሚቱ ተፍተፍ ብላ ገበታ አሰርታ ምሳ በላ። ቤት ሙሉ ሠራተኛ እንትን ለእንትን በሚጋፉበት ግቢ የዓለሚቱ ተፍ ተፍ ያስደመመው ዮሐንስ

«እህቱ እንዲህ ተፈኖ ምን ማለት እንደሆነ!» አለ

«እኔ ዓለሚቱ ማን መሰልኩህ! የእመቤት ጽዮን ሞገሳ ግርፍ ነኝ።» ብላ ወደ ሌላ ክፍል ለመግባት ራመድ አለች። ዓለሚቱ ለእንጀራ እናቷ ያላት ፍቅር መለኪያ የለውም ባይ ነች።

«ሰሚ ዓለም» አለ ዮሐንስ ፈገግ ብሎ «አጎታችን ፊታውራሪ ደቻሳ <በሰው ገንዘብ መቸርና በሙቅ ውሃ መታጠብ እይጠገብም> ሲሉ ለምተሻቸው ነበር?»

«እኔ እንደዚህ ላለ የንፍገት ስብከት የማውሰው ጆሮ ፍሮኝ አያውቅም» ብላው ሔደች።

የሐንስ ባገኘው አጋጣሚ ከዓሰሚቱ ጋር ስለራሱል የመሸኛ ግብዣና ስለሌላም የባጡን የቆጡን ሲያወራ ቆይቶ ዋናው እልፍኝ ውስጥ ከእንግዶች ጋር ወግ ላይ ያሉትን ወላጆቹን ተሰናብቶ ወጣ።

የሐንስ አውቶሞቢሉን በዝግታ እያሸከረከረ የተግባረ ዕድ ት/ቤትን አሰፈ። ንግድ ሥራ ትምህርት ቤት አጠገብ ሲደርስ ሰዓቱን ሲመሰክት 12:10 ሰዓት ሆኗል። ቀጠሮ ማክበር እንዳለበት ተሰማውና ፈጠን አለ። ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትያትር ቤት ጋር ወደተያያዘው አደባባይ ክልል ከመግባቱ በፊት ራሱልና ወላጆቹ በትያትር ቤቱ የላይኛው በር ሲገቡ አያቸው። ራሱል ባታየውም ከአሰገደች ጋር ሆኖ ያየችው ያህል ተሰማው። በጣምም ደነገጠ። በታክሲ አነጻድ ሽው! ሽው! በማለት የሥራ መውጫ ሰዓት ያጨናነቀውን የመኪና ጥቅጥቅ ሾልኮ አሰገደች ቆማ ከምትጠብቀው የትያትር ቤቱ በር ላይ ደረሰ። ከመኪናው ሳይወርድ «ራስ ሆቴል አጠገብ እጠብቅሻለሁ፣ ፍጠኚ» ብሏት አሰፈ።

አሰገደች የሩጫ ያህል በፈጠነ እርምጃ ራስ ሆቴል እንደ ደረሰች የመኪናውን በር ከፍታ እንድትገባ በግራ እጁ አመለከታትና መኪናውን አንቀላቀለ። በደሴ መንገድ ወደ ሾላ ላምበረት ሰመሔድ በፊት በር በኩል መረሸ።

የሐንስ መደንባበር ግር ያለኛት አሰገደች «ደህና ዋልክ» ለማለው ሰላምታዋ «ደህና ነኝ» የሚል መልሱን ተቀብላ ዝም አለች።

የፊት በርን ጠመዝማዛና ደረቱን የሰጠ ዳገት ተንደርድር ከወጣ በኋላ «የቀጠሯችንን ቦታ የሰቀቅነው ከሰው ጋር እንዲያዩኝ የማልፈልጋቸው ሰዎች ስላጋጠሙኝ ነው»

«አንተም ትፈራሰህ!»

«አሰመፈለግ መፍራት ነው እንዴ!»

አሰገደች ለሐንስ አፃፋ ጥያቄ መልስ ለመስጠት የአእምሮዋን ንጻ በመፈተሽ ላይ እንዳለች፣ «መፍራት ካለብኝ እግዚያብሔርን ብቻ ነው» አለ የሐንስ በራስ መተማመኑን በሚያንፀባርቅ ድፍረት።

«ይቅርታ በቃላት ትርጉም ፀጉር ስንጠቃ ጊዜ ላለመግደል.....» የሐንስ አሰገደች የጀመረችውን ዓረፍተ ነገር ላትጨርስ ከልብ ባንከተከተው ሳቅ አቋረጣት። አሰገደችም የሱን ያህል ባትንከተከተም በላቋ አጀበችው።

የአሰገደችን ሞጋችነት በልቡ እያደነቀ «ምን ወሬ አለ?» በማለት ፊቱን ወደፊቷ አዙሮ ተመለከታት።

አሰገደች ዓይኗንም አንገቷንም ሰበር አድርጋ «ምን ወሬ ይኖራል?» እኔ ትናንትና ዛሬ ከማንም ጋር አልተገናኘሁም። ወደፊትም ለተወሰነ ጊዜ ራሴን ማግሰል አስቤአለሁ። የፈለግሁህም ይኸንኑ ላማክርህ ነበር» አለች ረገብ ብላ።

«ሰምን?» የሐንስ ጭጥጭ ምክንያቱን ለመስማት ከመፈለግ በላይ የአሰገደችን ስሜት የሚፈነቅል ነበር።

«አሁን አሁን ሳስበው፣ እኔ ኮ ከዚህ ቡድን ጋር ያለኝን ግንኙነት ማቋረጥ የነበረብኝ ዘንድሮ ሳይሆን ድሮ! ገና ድሮ! የኮቴድራል ዘማሪነትና የወወክማ ተሳትፎአችን በከሰመበት ወቅት ነበር። በርግጥ ከዚያ ወዲህ ያለው ግንኙነቴ በድርብብ ነው።

እሱም ቢሆን ካንዳንዶቻችሁ ጋር መጽሐፍ ከመዋዋስ እንዲያም ሲል መጽሐፍ ከመገምገም ያሰፈ አልነበረም።»

«መጽሐፍ የምንዋዋስ በይበልጥ እኔና አንቺ ነን፤ እስካሁን የኔና ያንቺን ግንኙነት የሚጎዳ ችግር የተከሰተ አልመሰለኝም» አሰ ዮሐንስ የውይይቱን አድማስ ወደ ሁለቱ ግንኙነት አጥብቦ ለመምጣት።

አሰገደች ሰዮሐንስ ፈታኝ ጥያቄ መልስ ሰጥቶ «በቃ! ለዚህ ነበር የፈለግሽኝ» በማለት ጠየቃት።

«አዎና!» አሰች አሰገደች ከስተር ብላ ሳይታወቃት ብሶት ባገነፈለው ድምጽ።

«ከኔም ጋር መጽሐፍ መዋዋሉ ሊቀር?»
«ያ የተናጠል ሳይሆን በጋራ የምናየው ሊሆን ይችላል»

አሰች አሰገደች ቅንድቧን ለበር አንገቷን ዘለሰ አድርጋ።
«አምርረሻል ማለት ነው!»

«የማምረር ጉዳይ አይደለም- የሚያቀራርበን የሚያስተሳስረን የጋራችን የምንለው ፋይዳ በሌለበት ጓደኝነት.....» ብላ አሰገደች ግግሯን ቆም አድርጋ የተናነቃትን ሳግ ለመዋጥ ፊቷን ከዮሐንስ በተቃራኒ ወዳለው አቅጣጫ ዞር አደረገች።

«የጓደኝነታችን ዘላቂነት አይታየኝም እያልሽ መሰለኝ?»
«አዎ!»

«ሰሚ አሰገደች ጓደኝነታችን በከመክማና ከካቴድራል ስብስብ ብቻ የመነጨ አይመስለኝም። አብዛኞቻችን አንደኛና ሁለተኛ ደረጃ ምኒልክ ትምህርት ቤት በነበርንበት ጊዜ ገና ጨጨሮ ሳለን የምንተዋወቅና የምንቀራረብ ነበርን። በሰፖርትና በስካውት በተለይ አንቺ ታዋቂ ነበርሽ። እንዲያውም አንዳንዶቹ

የሰፈርሽ ልጆች ነበሩ። ቅርበትና ትስስሩ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ እየዳበረ የመጣ ነው የሚመስለኝ አይደለም እንዴ!» አሰ ዮሐንስ አሰገደችን በሚያጽናና ትህትና።

አሰገደች ማስተባበል ያልቻለችውን የዮሐንስን አባባል ጥያቄዋን ካነሳችበት ምክንያት ጋር እንዴት ለዘብ አድርጋ እንደምታቀርብ እያሰላሰለች ዝም አለች።

«በኑሮና በትምህርት ረገድ በአንዳንዶቻችን መካከል ልዩነት ያለ ቢመስልም አልተለየንም። በርግጥ አልፎ አልፎ ረገብ ቢልም በቀላሉ የሚረሱ አይደሉም» አሰ ዮሐንስ ለግንኙነታቸው መቀጠል ያለውን ፍላጎት እያሳየ።

እሷ በሱ፣ እሱ በእሷ መረታቻ ግግር እየተደመሙ ከከተማው ሰሜን ጠርዝ ደረሱ። ሾላ - ላምበረትን አሰፍ እንዳሉ ዮሐንስ ከመንገዱ በስተግራ ወዳለው ኮረብታ የሚወስደውን መጋቢ መንገድ ያዘ። የጨዋ ግቢ የሚመስል አንድ አጥር አልፎ ወደ ውስጥ ዘለቀ።

አሰገደች ፈቃደኛነቷ ሳይጠየቅ ከዋናው አውራ ጎዳና በመውጣታቸው የተደበላለቀ ሰሜት መጣባትና ዝም አለች።

«መክሰስ እየቀማመስን እንድንነጋገር ብዬ ነው» አሰ ዮሐንስ የአሰገደችን ስጋት የተረዳ መሆኑን በሚገልጽ ፈገግታና አካላዊ እንቅስቃሴ።

«እኔማ ግግሩን የጨረሰን መሰለሁኝ» አለች።

«ሳይጀመር!» አሰ ዮሐንስ ሌላ ገና ያልተነካ ጉዳይ ወደፊት እንደሚኖር በሚያስተጋባ ድምጽ።

አሰገደች መልስ ሳትሰጥ ቀደም ሲል ነፍሷ ሹክ ያለቻትን የዮሐንስን «ሳይጀመር» ከሚለው ገን ካለ ቃል ጋር ለማዛመድ ሞክረች።

ዮሐንስ የአሰገደችን መልስ እየጠበቀ መኪናውን አስተካክሎ አቆመ። የመኪናዋን ተስተካክሎ መቆም በቅርብ ርቀት ላይ ሆኖ ይጠባበቅ የነበረው ሳተና አስተናባሪ በሹፊሩ በኩል ጠጋ ብሎ እጅ ከነሳ በኋላ ትዕዛዝ ለመቀበል አሰፈሰ።

አሰገደች ሰቅዞ በያዛት ድብልቅልቅ ስሜት ውስጥ ተዘፍቃለች። «ምን ልበል? እንዴት?» በሚል የሀሳብ ሙግት ነፈለለች። ዮሐንስ ከመኪናው ሲወርድ ውረጃ ሳትባል ወርዳ ቆመች። የአሰገደችን መሸበር ያስተዋለው ዮሐንስ ክንዲን አፈፍ አድርጎ በዝግታ እየተራመደ «ማረፊያ ክፍል ስጠን» አለ እጁን ወደኋላው አድርጎ ከተል ያለውን አስተናባሪ።

«አሺ!» ብሎ አስተናባሪው እፊት እፊት አለና የጠፋውን መብራት ፏ አድርጎ አንዱን ክፍል ከፈተው። የአሰገደችም ልብ አብሮ ተከፈተ። አሰገደች ስሜቷን አምቃ ያዘች «የሚሆነው መሆኑ ላይቀር በከንቱ መሸበር» አለች ራሷን አረጋግታ።

ዮሐንስ ከውጭ ወደ ቤት ሲገባ ሁኔታዎች ካላሰገደዱት በስተቀር ኮት ማውለቅ የመጀመሪያ ሥራው ነው። እንደ ልማዱ ኮቱን አውልቆ ከወንበሩ መደገፊያ ላይ ሲሰቅል «አይበርድህም!» አለች አሰገደች። የአሰገደች ጥያቄ ከመብረድ በላይ መሆኑ የገባው ዮሐንስ «የልማድ ጉዳይ ነው፣ ኮት እንደለበሰኩ መቀመጥ አይሆንልኝም» አለና አስተናባሪውን ለመጥራት ደወል አንቃጨለ።

እዚያው አካባቢ ኖሮ አስተናባሪው ገርቦብ ያለውን በር ከፍቶ ዘው አለና እጁን ወደኋላ አጣምሮ ቆመ። «ምን ይምጣ? እኔ ጂን ልጠጣ አንቺስ!» አለ ዮሐንስ ወንበሩን ወደ ወንበሯ እያስጠጋ።

«ለሰላላ» ብላ ዝም አለች።

«መክሰስ ምን አለ?» የዮሐንስ ጥያቄ ገና ከከናፍሩ ሙሉ በሙሉ ሳይላቀቅ «ልዩ ጭቅና ጥብስ፣ የበግ ጥብስ.....» እያለ ድርደራውን ሊቀጥል ሲል «ተወው! ተወው! ጭቅናውን እንሞክረው» አለ ዮሐንስ በትዕዛዙ አሰገደች እንድትሰማማ ፊቱን ወደ ፊቷ መለስ አድርጎ።

አሰገደች ጭቅና ምን እንደሆነ ባትረዳም በመግደርደርም ጊዜ ላለማጥፋት «አሺ!» አለች።

«ያሳማ ሥጋ ይሆን? አምላኬ የዛሬን እንዴት ከጉድ ታወጣኛለህ!» አለች አሰገደች ራሷ ሰራሷ።

አሰገደች ብዙም ሳትሽከረመም የፍርሃት ጭንቀት ሳያርበደብዳት በርጋታ ድባብ ሁሉንም እሺ ማለቷ ዮሐንስ አስደለተው።

«እጃችንን ታጥቦን እንቆየው?» አለና ዮሐንስ ቀድሞ ወደ መታጠቢያ ክፍል ገባ። እሱ እጁን ታጥቦ ሲወጣ እሷ ገባች። በርሳዋን ይዛ የገባችው አሰገደች በሩን ዘግታ ጥቂት ጊዜ ቆየች። የመጸዳጃ ቤቱ መቀመጫ ወይ ተለቅቆ ፏ! ፏ! ሲል ተሰማውና ዮሐንስ ስለ ዝግጅቷ ከወዲሁ እርካታ ተሰማው።

አሰገደች ከመታጠቢያ ክፍል ስትወጣ ዮሐንስ አልጋው ጠርዝ ላይ ተቀምጦ ጠበቃት።

አሰገደች አልጋውንና የሐንሰን አልፋ ወንበር ላይ ተቀመጠች።

«ምነው ዝም አልሸላ!» አለ የሐንሰ ጥያቄው ወደ ሚቀጥለው ምዕራፍ መሸጋገሪያ እንዲሆነው።

«አንዲያው ዝም ብዬ ነው» አለች አሰገደች አሁንም የተበታተነ ሀሳቧን እየሰበሰበች።

«ታዲያ ተጫወቻ!»

«ቀጣዩ ጨዋታ በጭቅና መሰለኝ» አለች የጭቅና ነገር ከንክኗት ፈገግ ብላ።

የሐንሰ ካልጋው ላይ ተነስቶ አሰገደች ወደ ተቀመጠችበት ወንበር ቀረብ በማለት እጇን ከጭኗ ላይ አንስቶ ጨበጥ ጨበጥ አደረገና። «ከወንበሩ እኮ አልጋው ይመቻል» አላት።

«አልጋ መመቻቱን አውቃለሁ» አለች የየሐንሰን አባባል እንደቀልድ በመቁጠር።

«አዎ» አለች አሰገደች ራሷ ለራሷ «አዎ! የሐንሰ ዛሬ ሒሳቡን ማወራረዱ ነው። የ500 ብር ሒሳብ። ከዚያ በኋላ?» አሰገደች እንደገና በሀሳብ ባህር ላይ ተንሳፈፈች።

የሐንሰ ከአስተናባሪው ጋር ጥግ ይዛ በተደረደረችው ትንሽ ጠረጴዛ ላይ ምግብና መጠጡን ካሰናዱ በኋላ «ራት ተዘጋጅቷል!» አለ አሰገደችን ወደ ገበታው እየጋበዘ።

«ማስተናበር ትችልበታለህ።»

«ሌላስ ምን የማልችለው ነገር ያስ ይመስልሻል?»

«ምንም» አለች አሰገደች በየሐንሰ መቻልና አለመቻል ላይ መግት ለመግጠም ባሰመፈሰግ።

«ይህም ስጋ ጥብስ ነው፤ ጭቅና የተባለው የት አለ?» አለች አሰገደች። በውስጧ ጭቅና የሚለው የለስላሳ ሥጋ ስም አሰገደች ደር የገባው ለመጀመሪያ ጊዜ ያን ምሽት ነበርና።

የመክሰሱ ተቋድሶ እንዳበቃ አጃቻቸውን በየተራ ተጣጥበው አልጋው ላይ አረፍ አሉ።

«በሩባኮ አልተዘጋም» አለች አሰገደች ሰው ውልብ ሲል አይታ።

«አውነትሽን ነው» አለና የሐንሰ ብድግ ብሎ ዘጋው።

ከዚያ በኋላ የነበረው ውይይት ድምጽ አልባ ሆነ። ጣራ ላይ የተንጠለጠለው የመብራት አምፑል ጠፍቶ በራስጌ መብራት ደብዛዛ ብርሃን ውስጥ ሆነ። የብርሃኑ መደብዘዝ መተፋፈሩን መሽከርመሙን ሸፈነላቸው። የሐንሰ ደራ። አምቃ ይዛው እንጂ ቀድማ የደራቸው እሷ ነች። ጉያዋ ረጥቧል። በሙታንታዋ አበሰ አበሰ እያደረገች ጠበቀችው። አሰገደች ደብዛዛውን የራስጌ መብራት ብርሃን ስላልፈለገች አጠፋችው። የቀሚሷን ዚፕ የሐንሰ ቁልቁል መዝግምግ ሲጀምር እሷም አገዘችውና ሁለቱም በወዘከላ (ካናቴራና ውስጥ ልብስ) ቀሩ። ከንፈር በከንፈር በመደሳሰስ ወገብን በእቅፍ በመከነዳዳት ተቃብጠው ወደቀጣዩ ምዕራፍ ተሸጋገሩ።

ምዕራፍ 4

የራሔል ስንበት

ፊታውራሪ አበራና ወ/ሮ ሴቱሶጋ ያሚን ባልና ሚስት ሲሆኑ ጋብቻቸው የተፈፀመው በግርማዊ ጃንሆይና በግርማዊት አቴን መነን መልካም ፊቃድ (ቡራኬ) ነው። ፊታውራሪ አበራ፣ በልዑል ራስ ካሳ ዳርጌ ዘርፍ ለንጉሥ ሣህለ ሥላሴ ዘውድ ቅርበት ያላቸው መስፍን ናቸው። የዘርያቸውን ድር-ማግ ልጆቻቸውና ከዚያም አልፎ ግበረ-በላው ሁሉ ሳያዛባ ይመዘዋል። ይህም ፊታውራሪን በእጅጉ ደስ ያለኛቸዋል። በየምክንያቱ በግቢያቸው የሚጣለው ግብር የማንነታቸው መግለጫ እንዲሆን ወግ ማረጉን ያስጠብቃሉ። ይህ ነው ለራሔልም መሸኛ ትኩረት ያሰጠው።

«ልጄ ከመሔዷ በፊት የግርማዊ ጃንሆይንና የግርማዊት አመቤቴን ጫማ ስማ በራኬአቸውን መቀበል ይገባታል። መሔዷን የስሚ ስሚ ለምተው ቢጠይቁኝ ምን መልስ አሰጣለሁ? የሚያሳፍር ነገር.....» አሉ ፊታውራሪ አሁኑ ጧት ቁርስ ላይ የቀረቡትን የቤተሰብ አባላት አንድ ባንድ እየተመለከቱ።

«ቀደም ብለው ዐቃቤ ሰዓት ሳያስይዙ አሁን ከመሸ ተነስተው...» የባለቤታቸውን ንግግር አቋርጠው፣ «ግድ የለም፣ አሉን አሉን ሰኔ ተይው፣ እኔ አበራ አንኳን ለልጄ! ሆ!ሆ!ሆ!» አሉ።

«ይሁና! የሚላካ ከሆነ ከመሸኛው በፊት ቢሆን ይመረጣል!» አለ የበክር ልጃቸው ልዑላ ቃል።

«ጊዜውን በተመለከተ ደግ ብለሃል። <የሚላካ ከሆነ> ማለት ግን በእኔ የቤተ መንግሥት ሰውነት ላይ ጥርጣሬ ያለህ ይመስላል።»

«ምነው አባባ፣ እንዴት ሆኖ! ምን ቢገድ እንደሱ ይታሰባል? አገር ያወቀውን ፀሐይ የሞቀውን፣ ታሪክ የመዘገበውን» አለ ልዑልቃል እያንዳንዱን ነገር እየረገጠ።

«አልከውና! አልከውና!» አሉ ፊታውራሪ በልጃቸው አድናቆት የረበበባቸውን ደስታ በሚገልጽ መጀነን።

«ጃንሆይ የትምህርትን ጉዳይ አጥብቀው የያዙት ገና አልጋወራሽ ሳሉ ነው። የደኸውን ልጅ አረኝነቱን አሰልጥለው አዳሪ ትምህርት ቤት የከተቱ የኢትዮጵያ የትምህርት አባት ናቸው። ለከፍተኛ ትምህርት ወደ ውጭ አገር የሚሔዱትን ጫማ አስመውና መክረው ያሰናብታሉ። ተምረው የሚመለሱትንም መቋቋሚያ ሰጥተው ይሾማሉ። አዎ! ራሔልም የምትቀርበው ለዚህ ነው» አሉ ፊታውራሪ ለንጉሠ ነገሥቱ ያላቸውን አድናቆት በማስረገጥ።

«ዘወትር በሁዳዴ ጾም በየት/ቤቱ እየተገኙ የወይን ፍሬና ብርቱካን በመስጠት፣ ተማሪውን ራሱን እያሻሹ የሚያላዩት አባታዊ ፍቅር ጃንሆይ ለትምህርት ያላቸውን ልዩ ትኩረት የሚያንፀባርቅ ይመስለኛል» አለ ልዑላ ቃል የአባቱን አስተያየት በመጋራት።

ምእ አንበሳ ዘ እምነገደ ይሁዳ፣ ግርማዊ ቀዳማዊ አዲ ጋይላ ስላሴ፣ ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ፣ የሚለው አጠራር እየተለመደ ከመሔዱ የተነሳ እንደ መደብዘዝ ማለቱ ያሳለባቸው

የስርዓቱ ካድሬዎች (አወዳሾች)፣ ለጃንሆይም ለሕዝባቸውም ጀርዎች የሚጥሙ አዳዲስ ሞጋላዎችን በየጊዜው ይቀርጻሉ።

- ፀሐዩ ንጉሥ፣
- የኢትዮጵያ ብርሃን፣
- የአዲሲቱ ኢትዮጵያ መስራች፣
- የኢትዮጵያ የትምህርት አባት፣
- የኢትዮጵያ የነፃነት አባት፣
- አባባ ጃንሆይ የሚሉት ከሞጋላዎቹ ጥቂቶቹ ነበሩ። «ኃይለ ሥላሴ ይሙት» የሚሰው የወጣቱ፣ የመሰዶ ለባሹና የሌላውም የሌላውም ሁሉ መሐላ ከጃንሆይ የአባትነት ፍቅር የሰረፀ ነው የሚለውን አስተያየት ማስተባበል አስቸጋሪ ነው። ፊታውራሪ አበራም አዘውትረው የሚያንፀባርቁት ይህንን ነው።

ፊታውራሪ ባላቸው ተሰሚነት፣ በዚህም በዚያም ብሰው፣ ራሔል ቤተ መንግሥት የምትቀርብበትን ዐቃቤ ሰዓት አስይዘዋል።

«ጃንሆይ ፊት የምትቀርቢበት ለየት ያለ ልብስ ከአናትሽ ጋር ተመካክሩና አለፉ። ያበሻ ልብስ ቢሆን ደስ ይለኛል» አሉ ፊታውራሪ።

«አንድ ፍሬ ልጅ፣ ምን ለየት ያለ ልብስ ያስፈልጋታል? ተማሪ መሆኗ ቀረ!» አሉ እናቷ የባላቤታቸውን አስተያየትና ፍላጎት ገርቶ ፈር በሚያስይዝ አነጋገር።

«መቸም አንቺ ካልመሰለሽ.....» ፊታውራሪ የጀመሩትን ሳይጨርሱ አቋርጠው «የታላላቆች ሰዎች ልጆች ጃንሆይ ዘንድ

ቀርበው አይቻሉም። አንድም ጊዜ የተለየ ልብስ ለብሰው አላየውም። ልብ ባይሉ ነው እንጂ፣ አንዳንዶቹን አብረን ነበር ያየናቸው» አሉ ወ/ሮ ሰጋ - ሴቱ ፈርጠም ብለው።

«ይልቁንም» አሉ ፊታቸውን ወደ ራሔል መለስ እድርገው «እኔ የምፈራው ያቺ ጠልጧል ውሻቸው ልጄን እንዳታስደነግጣት ነው። በሰው ትጫካላች። ምናልባት እግርሽን ባዳንጫዋ እየነካካች ታነፈንፍሽ ይሆናል። ስለማትናከስ ዝም በየት። እንዳትፈራ» አሉ እናቷ በአደራ ጭምር።

«እማማዬ እኔ ውሻ አልወድም፣ ታውቃላችሁ። የጃንሆይ ሙሻም ብትሆን እግራን ባፍንጫዋ እየነካካች ካነፈነፈችኝ ሲሆን ዋይ» እላለሁ። <ዋይ> ማለቱ ቢቀር መንፈራገጤ የማይቀር ነው።»

«ሆ! ሆ! ሆ! ጉድ እኮ ነው! ሺረ በሽዋታጠቅ ሞት! እንዴት ያሰው ጉድ ፈላ! የምትቀርቢው ስኮ! ንጉሥ ፊት ነው፣ ፣ ዋይ እላለሁ» አልሽ?»

«ግድ የለም፣ ድንክ ውሻ ፈልጌ አለማምዳታለሁ። ያበቃል፣ እርሶ ይኸን ይኸንን ለእኔ ይተውት» አሉ እናቷ የባላቤታቸውን ሥጋት መጋራታቸውን በሚገልጽ ማጽናኛ።

«ብቻ እንዳንሞረድ፣ ያገር መሳቂያ እንዳታደርገን ልጄ! ልጄ! አደራሽን» ብለው ፊታውራሪ ከሳሎን ወደ በረንዳ ወጡ።

ወ/ሮ ሰጋ ሴቱ የባላቤታቸውን አደራና የራሳቸውንም ስም ለመጠበቅ ራሔልን በሥልጠና ሲያሾሯት ነው የከረሙት።

«የጃንሆይን ጫማ ከመሳምሽ በፊት በቅርብ ርቀት ሁለት ሦስት ራመድ ብለሽ ትቆሚያለሽ።

- የእልፍኝ አስከልካዩ <ቀረብ በይ> ካለሽ እጅ ነስተሽ አንድ ወይም ሁለት አጫጭር ርምጃዎች ያህል ጠጋ ትያለሽ፤

የእልፍኝ አስከልካዩ <እጅ ንሺ> ሲልሽ:-

- ግንባርሽ ምንጣፉን አስኪነካ፤

- ከጉልበትሽ እጥፍጥፍ ብለሽ፤

- ጣቶችሽን ምንጣፉ ላይ ተክለሽ ዝንጥፍ ትያለሽ፤

- ከዚያም ሳትረገደገጂ ቀና ትይና እጅሽን አጣምረሽ ትቆሚያለሽ፤

- እልፍኝ አስከልካዩ <ጫማ ሳሚ> ሲልሽ፤ ጠጋ ብለሽ ጫማቸውን ትስሚያለሽ።

ጃንሆይ ፊታቸው እንደ እሳት ነበልባል ስለሚጋረፍ በወላፊት ሳትደናገጭ፤ ጫማ ከሳምሽ በጎላ ጀርባሽን ሳትሰጪ ፣(ፊትሽን ሳታዞሪ) አንገትሽን ሰበር አድርገሽ፤ በቀስታ ሁለት ሦስት ርምጃ ወደጎላሽ ፈቀቅ ብለሽ ትቆሚያለሽ።» ራሔል ይህን እናቷ በእንቅስቃሴ ጭምር ያሳዩዋትን ልምምድ በሰሜት ነው ደጋግማ ያደረገችው።

ራሔል ባጭር ጊዜ የተካነችውን የቤተ መንግሥት እጅ አነሳስ ሥርዓት ላባቷ በማሳየት «ጎሽ! ጎሽ! የአጅሪት ልጅ አይደለሽ! እናትሽ እኮ ከመሰላት አንኳን ሰው አውራ ታሰለጥናለች» አሉና ግንባሯን ሳሟት።

ወዲያው ቀጠል አድርገው፤ «አንድ ነገር የቀረ ይመስለኛል!» አሉ ፊታውራሪ ወደ ባለቤታቸው ዞር ብለው።

«አሉ ደግሞ ምን ይሆን?» አሉ እናቷቱ እንደመገረም አያሉ።

«ጃንሆይ ሲጠይቁ፤ መልስ አሰጣጡ ነዋ! አሉ ፊታውራሪ ድምፃቸውን ናር አድርገው።

«አባባዬ! የምን ጥያቄ ነው! ፈተና አለብኝ እንዴ! ጉዴ ፈላ!»

«አይዘሽ ፈተና አይደለም።»

«አህሳ?»

የአባትና ልጅ ግራሞት ትንፋሻቸው እስኪቋረጥ ያሳቃቸው ወ/ሮ ሰጋ ሴቱ ከሳቃቸው መለስ ብለው «ደህና! ደህና! እሱንም እኔው አለማምዳታለሁ» አሉ።

«ለጃንሆይ ጥያቄ አብዛኛውን ጊዜ የሚሰጠው

<አዎ ግርማዊ ሆይ!

እሺ ግርማዊ ሆይ! ወይም፤

አይደለም ግርማዊ ሆይ!

የሚል መልስ ነው።»

«ለመሆኑ ምን የሚጠይቁኝ ይመስልኛል እማማዬ?»

<ምንድነው የምትማሪው?>

<ምን እንድናደርግልሽ ትፈልገህለሽ?>

<ወንድምና አህት አሉሽ?>

ዘማለት ይጠይቁሽ ይሆናል። ሴላም ሌላም ምናልባት <ስትመለሽ እኛ ነን የምንድርሽ> ይሉም ይሆናል፤ አይታወቅም።»

«ይህም አለ?» አለች ራሔል ፈገግ ብላ።

«ምናልባት» አሉ እናቷ ከተቀመጡበት እየተነሱ።

ራሔል መኝታ ቤቷን ዘገታ የተነገራትንና ያሳዩዋትን ሁሉ ስትለማመድ ከርማ በራሷ ተማምናለች። ቤተ መንግሥት

የምትቀርብበት ቀን አንድ ሳምንት ሲቀረው አባቷ ከእልፍኝ አስከልካይ ጽ/ቤት ጥሪ ደርሷቸው ሔዱ።

«ግርማዊ ጃንሆይ ሰሞኑን በአስቸኳይ ሥራ ስለተያዙ፣ የዚያን ዕለቱ ዐቃቤ ሰዓት ተሰርዟል። የእርሶን ልጅ አመቤቴ ልዕልት ተናኚ ወርቅ ተቀብለው እንዲያሰናብቱ የልዕልት እልፍኝ አስከልካይ ዐቃቤ ሰዓት ይዟል። ሌሎች በቡድን ቀርበው ሊሰናቡት የነበሩትን ተማሪዎች የትምህርት ም/ሚኒስትሩ ተቀብለው እንዲያሰናብቱ ፕሮግራም ተይዘላቸዋል» የሚለውን የፕሮግራም ለውጥ ፊታውራሪ የተቀበሉት፣ «ልዕልት አመቤቴስ ቢሆኑ ያሳደጓት አይደሉ! ጥሩ ነው!» በማለት ነበር።

የራሔል ወላጆች ከቅዳሜ ምሳ እስከ እሁድ ራት የጣሱት ሙሉ ግብር የራሔልን ማንነት በውል ያረጋገጠ ፈንጠዘያ ነበር። ከግብሩም በላይ በማግሥቱ ሰኞ ጠዋት ልዕልት ተናኝ ወርቅ ኃይለ ሥላሴ ዘንድ ቀርባ እጅ እንድትነሳ የተሰጣት ዕድል የራሔልንና የወላጆቿን ማንነት አስመሰክረ።

«አገርሽንና ወገንሽን አስታውሽ፣ እንዳትረሽ፣ ስትመለሽ የምንድርሽ እኛ ነን» በማለት ልዕልት ሰባ አምስት ግራም የወርቅ ሐብል ሲያጠልቁላት፣ ፊታውራሪ አበራና ወ/ሮ ሰጋ ሴቱ ሲቃ እየተናነቃቸው «የአመቤታችንን ሕይወት ያለምልምልን» በማለት ደስታቸውን መሬት እየሳሙ ገለጹ።

ራሔል በውጭ አገር ከፍተኛ ትምህርት ለመማር ካገኘችው ዕድል ይልቅ በዚህ ሳቢያ በልዕልት ዘንድ ያገኘችው ሞገስ ፋይዳ ይበልጥ ገነነ።

ራሔል የልዕልትን ቡራኬ ተቀብላ እቤት ከመድረሷ በፊት ዜናው ቀድሞ ደርሶ ኖሮ ወዳጅ ዘመድ በዕልልታ፣ በዘፈንና በጭፈራ ተቀበላቸው።

ፊታውራሪ እንኳን ደስ አላችሁ በማለት ሰሚመጣው የደስታቸው ተካፋይ ግብር እንዲጣል ትዕዛዝ ሰጠ። ፈንጠዘያው ራሔል ካገር እስከ ወጣችበት ቀን ዋዜማ ድረስ ቀጠለ። ራሔል ለሌላ ግብዣ ጊዜ ሊተርፋት ስላልቻለ እንደሆነ አቅደውት የነበረው የራትና ዳንስ ምሽት ፕሮግራም ተደብስብሶ ቀረ።

ግብዣው ቢሰረዝም ጓደኞቿ በመዋጮ የገዙላትን ስጦታዎች፣ ቡድኑን በመወከል፣ የሐንስ፣ ዓለሚቱና አሰገደች እቤቷ ድረስ በመውሰድ ለራሔል አበርክተውላታል። በጓደኞቿ መካከል፣ በእርሷ ምክንያት የተፈጠረውን አለመግባባትና መቀያየም በማስታወስ ሆድ ብሷት አሰቀሰች።

የሐንስና ዓለሚቱ «ራሔል ምን ማለትሽ ነው? ምን ያስለቅስሻል?» እያሉ ሲያጽናኗት አሰገደች በለቅሶው ስታጅባት ነበር። «ራሔል! እንባሽን በከንቱ ለምን ታፈሻለሽ? ሰሠርግሽ ዕለት መቆጠብ ይኖርብሻል» በማለት ዓለሚቱ የሰነዘረችው ያልተጠበቀ አስተያየት ለቅሶዋን አስትቶ በፈገገታ የሐንስን አትኩራ እንድትመለከት አደረጋት።

ራሔል የምታፈቅረውን የሐንስንና ሮጣ ያልጠገባችሁትን አዲስ አበባን ትታ፣ እንደ ፀሐይ ከሚሞቀው የወላጆቿ ጉያ ወጥታ፣ በባዕድ አገር ፈታኝ የትምህርት ዓለም ውስጥ ከገባች ከረምረም ብላለች።

እዚህ አዲስ አበባ በእሷ ካገር መልቀቅ በተፈጠረው ክፍት የፍቅር ቦታ ራሳቸውን ለመተካት እንዳንድ ጓደኞቿና ሌሎችም ጭምር የሐንስን ተጫርተው ነበር። በሰውርም በግልፅም በተደረገው ጨረታ፣ የሰማይ መላእክት፣ የምድር ሠራዊት ጨረታውን ታሸንፋለች ብለው ያልጠበቁት ልጅ መርታቷን ከጨረታው ተሸናፊዎች እንዲ አልማዝ ተስፋ እግዚአብሔር ስለጨረታው ክርቀት ለምታ የታዘበች በመምሰል፣ በእግረ መንገድም ነፃ የትምህርት ዕድል እንድታፈላልግላት በመጠየቅ፣ ለራሱል ደብዳቤ ጽፋ አረዳቻት። አልማዝ የራሱልን አድራሻ ያገኘችው በእስኮላርሽፕ ለበብ ከራሱል እህት ከሠናይት አበራ ነው። ሁለቱም የኢትዮጵያ አየር መንገድ መ/ቤት ባልደረቡት ናቸው።

ራሱል ደብዳቤው እንደደረሰች ለጓደኞቿ መልስ ልፃፍ ወይስ ነገሩን ገቁ ልተወው በሚል የሀሳብ መግት ውስጥ ከረመች። በመጨረሻ ራሱል ደብዳቤ መፃፍ እንዳለባት ወሰነች።

የራሱል ደብዳቤ

- የተወደዳችሁ ጓደኞቼ፣
- የሐንስ ሁንዴ፣
- ዓለሚቱ ሁንዴ፣
- ተስፋዬ አሥራት፣
- አሰገደች ደምሴ፣

እንደምን አላችሁ፣ እኔ ደህና ነኝ። ወደ ፓሪስ እንደመጣሁ ስለ አጭሯ ቆይታዬ እንዲሁም ለመጀመሪያ ጊዜ ከቤተሰብና እናንተን ከመሳሰለ ጓደኛ መለየት ስለፈጠረው ስሜት ደብዳቤ መጻፍ ጀምራ ነበር። እያንዳንዳችሁን ሳስታውስ ቁም ነገራችሁ፣ ቀልዳችሁ፣ በተለይ የሐንስ ፍቅርህ ይመጣብኝና ሆድ ይብሰኛል። ድንገት የሚንገርቀዥቀው እንባዬ ወረቀቱን ላይ እየተንጠባጠበ ደብዳቤዬን ያበላሽብኛል፣ ይህም እንደገና ያናድደኛል። በሌላ በኩል ማልቀሴን ሰው እንዳያይብኝ ራሴን ደብቃለሁ። የናፍቆት በሽታ ነበር።

ይኸንን ደብዳቤ የጻፍኩት ግን ከበሽታዬ ተፈውሼ ነው። ዘመድ አይጥፋ፣ አሰገደች ደምሴ ሎተሪ እንደወጣልሽ ሰማሁ። እንኳን ደስ አለሽ። የሐንስም እንኳን ደስ አለህ። ዓለሚቱንና ተስፋዬን ምን እንደምል ግራ ስለተጋባሁ እንዲሁ ብርታቱን ይስጣችሁ።

የሐንስ «ወንድ ልጅ ይለ ተቃራኒ የታ ጭን መቀት ውሎ ማደር የለበትም» በማለት እንደዋዛ ጣል ታደርግ የነበረውን ቀልድ አስታውሳለሁ። በፊት ከትምህርት ቤት በኋላም ከሥራ ሁለት በየጊዜው ታስኮበልለኝ እንደነበር ታስታውሳለሁ። እንተ ብቻ ሳትሆን እኔም ካንተ እቀበል በነበረው መቀት እረካ እንደነበር

አልደበቅሁም። ያም ሁሉ ሆኖ በስተመጨረሻ እንደማንጋባ ሳውቀው ፊቴን ወደ ትምህርት አዞርኩ። ከእኔ ጋር ከተለያየን በኋላ ያለ ጭን ሙቀት ትቆያለህ የሚል ግምት አልነበረኝም። በእኔ ቦታ ስለምትተካዎ ወጣቴ አሰብ ነበር። ቅናት ቢጤም ጎነታትላኝ ነበር። «ትውሰደዎ! ትራፊዩን ነው የተውኩላት! ድሮስ ቢሆን እኔ ትቸው ስሄድ ያለ ሴት ሊቀር ነው እንዴ!» በሚሰው በራሴ ሙግት ራሴን ረትቼ ስፅናና ነበር።

አሁን ግን የአንተንና <የእማማ> አሰገደችን መሻረክ ስለማ በሽቅሁ፣ ልብ በል ቀናሁ ማለቴ እንዳይመስልህ - ማንም ሰው ቢሆን ቁልቁል አይቀናማ! ደግሞ እኔ ራሔል አበራ! «አሁያና ፈረስ እኩል ፈሰስ!» አይሆንም! የሐንስ ሙት ሊሆን አይችልም። አንተን ካሰገደች ጋር ማመን ያቅተኛል። ካልጠፋ ልጃገረድ! አንተን ማግኘት አይደለም፣ ቀረብ ብሎ ለማጫወት ስንቶቹ ቆነጃጅት ይቋምጡ እንደነበር አስታውሳለሁ።

ዓለም! ተስፍሽ! እናንተስ ምን አላችሁ? ደግሞስ ለምንድነው ያልጻፋችሁልኝ? ግንባኩ! ምን ተብሎ ይፃፋል? ተውት! ችግራችሁና ጭንቀታችሁ ይገባኛል።

በሉ እንግዲህ ከዚህ በላይ ጊዜዬን ልሰጣችሁ አልችልም። ይህም ሲበዛባችሁ ነው። ለየሐንስና ለእማማ አሰገደች ማለቴ ነው። ዓለሚቱና ተስፋዬ ግን በዚሁ ጉዳይ ላይ ሳይሆን ሌላ ሌላውን በተመለከተ ከፃፋችሁልኝ እኔም እጽፍላችኋለሁ። በተረፈ ለዓይነ ሥጋ በሰላም ያብቃን።

አከባሪያችሁ
ራሔል አበራ

ምዕራፍ 5

የአሰገደች አዲስ ሕይወት

አሰገደች በአለባበስ ተሰውጣለች። ሲኒማና ቲያትር ማዘውተር ጀምራለች። አልፎ አልፎ የሐንስ ያጀባታል። ከጓደኞቿ መካከል ጎነትና፣ ተስፋዬ ሲቀሩ ከሌሎቹ ጋር ፀጉር ለፀጉር ባናጨ ጠብ ተለያይተዋል። እነተስፋዬም ቢሆኑ ለየሐንስ ፍቅርና ውለታ ሲሉ እንጂ ለአሰገደች ከበሬታ ኖሮአቸው እንዳልሆነ ታውቋል።

የራሔል እህት አልማዝ አበራ፣ የአቅም ማነስ ነው እንጂ፣ ዛሬም ለግድያ ነው የምትፈልጋት። «ይህች ለቃቃሚ፣ ትናንት ፍርፋሪ ትቀላውጥ ነበር። ዛሬ ደግሞ የሰው ትራሬ ትቃርማለች» በማለት ዘምታባታለች።

የየሐንስ እህት ዓለሚቱ አፍ አውጥታ ባትናገርም አሰገደችን ትጠላታለች «መሰሪ፣ ቀፋሬ፣ ሾካካ» ትላታለች።

«እውን አሰገደች መጽሐፍ የሙጥኝ የምትሰው እውነት ዕውቀትንና ውበትን ፍለጋ ነው? ተሸክማ የምትንቀዋለሰውን መጽሐፍ ሁሉ አንብቦ ለመረዳት ብቃቱ አላት?» በሚለው የዓለሚቱ ተረበኛ ጥያቄ የሐንስ አይስማማም።

«በመሰረቱ ጥያቄው ራሱ ከቅን አመሰካከት የመነጨ ባለመሆኑ መልስ አይገባውም» በማለት ይዘጋዋል።

«መልክ ቀና መውደድ ለዝና ለወሬ፣ የማይጠገቡት ፋንጊትና ጥሬ።»
እያለች አሰገደች ባለችበት ዓለሚቱ ታንጎራጉራለች። የሐንስ ይኸንን ለመሳሰለው የዓለሚቱ ፋገራ ቦታ አይሰጠውም።

አሰገደች ከዮሐንስ ጋር ገባ-ወጣ ከማለት አልፋ እቤት ውላ ማደር ጀምራለች። ወላጆቿም ስለግንኙነታቸው ከማወቅ ባሻገር፣ ግንኙነቱ ካስገኘው በረከት ትንሽ ትንሽ መቋደስ ጀምረዋል። «የት ነበርሽ?» ከማለትም ተቆጥበዋል።

የዮሐንስ ወላጆች በልጃቸው የግል ሕይወት ውስጥ ጣልቃ የመግባት ፍላጎት ባይኖራቸውም፣ እንዳንድ ጊዜ ጋብቻን አስታክክው በሚለነዝሩት አስተያየት «ያለብንን የሠርግ (ጥሪ) ዕዳ ዮሐንስን ስንድር እንክፍለዋለን» ይላሉ። የዮሐንስ ጋብቻ በሀብትም ሆነ በማዕረግ ከወላጆቹ አቻ ከሆነ ቤተሰብ ጋር እንዲሆን የሁሉም የዮሐንስም ጭምር ፍላጎት ነው።

ራሔል የጋብቻ ፕሮግራሚን ስርዛ ፊቷን ወደ ትምህርት ዓለም የመለሰችው የሐንስ ቢያፈቅራትም ሊያገባት ዝግጁ እንዳልሆነ ከተረዳች በኋላ ነው። ራሔል ከሔደች በኋላ የዮሐንስ ውሎ ከማን ጋር እንደሆነ ወለጆቹ መረጃ እንዳላቸው የሐንስ ደርሶበታል። የሐንስ ከአሰገደች ጋር የመሠረተው ጊዜያዊ ጓደኝነት ጥያቄ ከማስነሳቱ በፊት እንዲቋረጥ መላ እየመታ ነው።

አንድ ቀን የሐንስ ፈራ ተባ እያለ «የዘለቁታ ዓላማሽ ምንድነው?» የሚል ጥያቄ ለአሰገደች እንደ ዋዛ ወርወር አደረገ።

«ይቅርታ! ጥያቄህ ግልጽ አልሆነልኝም።»

«ሳይንቲስት፣ ደራሲ፣ ያገር መሪ፣ ነጋዴ ወይስ ሌላ ሌላ፣ ምን ለመሆን ትፈልገሃለሽ? እሁን ግልጽ ነው?»

«ጥያቄው ግልጽ ነው፣ ብቻ ምን ያደርጋል፣ እኔ ግን ለመሆን የምችለው ነገር የለኝም እንጂ» አለች አቀርቅራ።

«ተይ እንጂ! እንዴት እንደዚህ ትያለሽ? ማንም ከምንም ተነስቶ ምንም በሚሆንበት አገር፣ አንቺ ምንም ለመሆን አልችልም ማለት ያለብሽ እይመስለኝም።»

«በየት ታልፎ፣ የት ተደርሶ፣ ምን ሲኮን? ምስኪን አሰገደች.....»

«አሱን እርሺው፣ እኔ ይኸንን ጥያቄ ያነሳሁት ያለምክንያት አይደለም፣ ፍላጎትሽን ንገራኝ፣ አቅሜ በፈቀደ መጠን መንገዱ ላመቻችልሽ ዝግጁ ነኝ።»

«አንድም ከደግ ተወሰድ፣ አሊያም ከደግ ተጠጋ እንደተባለው ሆነልኝ ማለት ነው» አለች በፈገገታ የሐንስ እቅፍ ውስጥ እየገባች።

ድንገት ብልጭ ያለው ብሩህ ተስፋ በተራክቦተ ከናፍር ለመሰመ። እሱ የእሷን፣ እሷ የእሱን አልባሳት አወላለቁ። የመኝታ ክፍሉን በር ለመዝጋት እንኳን ጊዜ ስላልነበራቸው የአልጋ ልብሱን ሰበሰ አድርገው አልጋው ውስጥ ገብተው ጠፉ።

በዮሐንስ ብርቱ ጥረት አሰገደች የአዲስ አበባ ንግድ ሥራ ት/ቤት የማታው ክፍለ ጊዜ ተማሪ ሆናለች። ጠንክራ እንድትማር ሁሉም ነገር ተመቻችቶላታል። የሐንስ ያስጠናታል፣ አንዳንድ ጊዜ አልጋ ውስጥ ሳይቀር አስተማሪና ተማሪ ይሆናሉ። ይሁንና የጥናት ጊዜዋን ላለመሻማት በሚል ሰበብ ግንኙነታቸው ላላ ብሏል። ይህ መላላት ያሳለባት አሰገደች እንደቀልድ እያዋዛች «ጆኒ አንድ ነገር እየላላ ሲመጣ ዝም ካሉት ሊላቀቅ ይችላል፣ እይመስልህም?» ትለዋለች።

«ዐሣብ አይግባሽ፣ አንቺ ያለብሽ በርትተሽ መማር ነው፣ የሚያዛልቅሽ ትምህርቱ ነው» በማለት ያጽናናታል። አሰገደች በየአጋጣሚው አባባሉን ለወጥወጥ በማድረግ ብትደጋግመውም የዮሐንስ መልስ ሁልጊዜም «አንቺ ያለብሽ በርትተሽ መማር ነው» የሚል ነው።

ዮሐንስ ከግንኙነታቸው ጋር የተያያዘ ውይይት ለመክፈት አለመፈለጉን እንድታውቅበት አይሻም። በዚህ ጉዳይ ላይ ያለውን ቁጥብነት አሰገደች ባትወደውም ታከብርለታለች።

እሷ ግንኙነታቸው ሳይቋረጥ ተጠናክሮ መቀጠል እንዲችል ለማድረግ መላ እየመታች ነው።

«አራሴን ችዬ ለመኖር ያለኝ ተስፋ ከመቸውም ይልቅ እየለመለመ መጥቷል። በተቃራኒው ደግሞ ከዮሐንስ ጋር ያለኝ ግንኙነት ላልቷል። ዮሐንስ የግንኙነታችንን ቋጠሮ እየፈታው ነው ልበል? ለምን?» አለችና ግንባሯን ቋጠሮ፣ አንገቷን ነቅነቅ ትከሻዋን ጎለም አደረገች።

«ቋጠሮ በቀላሉ የሚፈታው ካልደበነ ነው። መደበን አለበት። ይህ ደግሞ የእኔ የሥራ ድርሻ ነው። ግንኙነታችን የተቋረጠበትን ገመድ ባንድ በኩል ዮሐንስ በሌላ በኩል እኔ ስንስበው ውሉ ይጠብቃል እንጂ አይላላም። ከጠበቀ ደግሞ አይፈታም።» በማለት አሰገደች አንዴ ገመዱን አንዴ ዮሐንስን በዐሳብ ማየት ጀመረች። ይኸንን ስታወጣና ስታወርድ «ትኩሱ እሬሳ የቆየውን አስነሳ» እንዲሉ፣ አሰገደች አንድ ሰምን ከነቢል አብዱራዛቅ ጋር ሽርካ የነበረው ጓደኝነት እሷ ባላሰበችው ጊዜና ሁኔታ ተሽረክርኮ በጮርቃ ሕይወቷ ላይ የተወውን ጠባሳ አስታውሳ ተንሰፈሰፈች።

«ወንድን ማመን ቀብሮ ነው፣ እርግጠኛ ነኝ በዚህ አባባል የእርኩስ ወንዶች ከንቱ ድለላ ሰለባ የሆኑ ልጃገረዶች ሁሉ ይሰማማሉ» አለች ኮስተር ብላ።

«ሰው ያደርገኛል፣ ያሳልፍልኛል፣ አንድ ቀን ከንደኞቼ አኩል ያደርገኛል በሚል ተስፋ ክብረ - ንጽሕናዬን በፍቃዴ ያስረከብኩት ነቢል አንድ ጊዜ አታልሎኛል። ዮሐንስ ደግሞ ሊያታልለኝ አልፈቅድለትም። ከአንድ ጊዜ በላይ መታለል ደደብነት ነው። የምን ደደብነት ብቻ አህያነት እንጂ» አለች ከዮሐንስ ብትለይ አዲስና ብትጠበስ እንኳ ለማንም የማትሸት አሰገደች ሆና እንደምትቀር ራሷን በምናቧ እየሳለች።

«በእርግጥ ከዮሐንስ ይልቅ ነቢል አብዱራዛቅ በገንዘብ ሊተመን የማይችለውን ታላቅ ስጦታ ተለግሷል። በአንፃሩ ከእሱ ወደ እኔ የተላለፈ ችሮታ የለም፣ ኪሣራ እንጂ። የለባት ክርስቲያን ልጅ ማተቤን በጥሼ፣ ድንግሌን አስገስሼ ያተረፍኩት ነገር ቢኖር በሽታ ነበር። ምን በሽታ ብቻ?» አለች አሰገደች ከተቀመጠችበት ብድግ ብላ «በእምነት ርክሰት፣ በሞራል ድቀት፣ በሥነ ምግባር ብልሹነት ዝንተ ዓለም ራሴን በራሴ እንድከስ ተደርጌአለሁ። አተርፍ ባይ አጉዳይ። ባላስታውሰው ይሻለኝ ነበር፣ ያለፈው አለፈ» ብላ ወደ ተነሳችበት ዮሐንስን እስከ ዘለቁታው በእጅ የማድረግ ሕልሚን በቁም ማየት ቀጠለች።

ወፋ ሰኔ፣ ቀኑ ቅዳሜ የዓመቱ የትምህርት ክፍለ ጊዜ መጠናቀቂያ ዋዜማ ነው። በፈተናው መቃረብ ሳቢያ የተለመደው የዳንስ ምሽት ፕሮግራማቸው ተሰርሟል። አሰገደች ቀኑን ሙሉ ደብተርና መጽሐፍ ስታገላብጥ ውላ ደክሟታል።

«ባለፈው ሁለት ተርም ትምህርት ያመጣሁት እማካይ ውጤት ከ80% በላይ ነው። ከከፍሌም ሁለተኛ ነው የወጣሁት፤ እስከዚህ የሚያሳስበኝ ነገር የለም።» እሰችና የያዘችውን ደብተር አጠፈችው።

«ጥናቱን አቆምኩ፣ ቀኑ እንዴት መሸቶ ሌሊቱ እንዴት ይነጋልኛል፣ የሐንስ በሌለበት?» ከንዲን ከጠረጴዛው ላይ ተከላ፣ አገጫን በመዳፏ አስደግፋ ተከዘች።

«ለምን ስልክ ደውቆ <ጆኒ ምን እየሠራህ ነው? እኔ ጥናቱን አገባድጄ አልጋዬ ላይ ገደም ብያለሁ> አልለውም» አሰችና የስልኩን እጀታ አንስታ ወደ ጆሮዋ ጥግ አቀረበች። ገና ሁለት ቁጥሮችን እንዳዘረች መደወሏን አቋርጣ ተመልሳ ወደ ትካዜዋ ሰመጠች። መንፈሷ ክፋኛ ተቃወሰ።

«እኔ እዚህ ደብተር ሳገላብጥ እሱ አንዲን «ካፕሬቶ» ራቁቷን አልጋው ላይ እንደበቆሎ እሸት እያገላበጠ እንደሆነሽ ማን ያውቃል?» በሚል የየሐንስ ስሰት በገነች። ከሰለች። የየሐንስ ከእጇ መውጣትና ማምለጥ አሁን አሁን አላትና እንደመባኘን ባለ ስሜት ብድግ ብላ ቆመች።

አሰገደች በንግድ ሥራ ትምህርት ዘርፍ ትምህርቷን ጨርሳ ሁለተኛ ደረጃ መልቀቂያ ብሔራዊ ፈተናን አልፋ ከአዲስ አበባ ንግድ ሥራ ት/ቤት በማዕረግ ተመርቃ የቢስ ኩባንያ ተቀጣሪ የሆነችው ከመመረቁ ስድስት ወር በፊት ነበር - እድሜ ለየሐንስ።

የአሰገደችን መመሪያ ምክንያት በማድረግ የሐንስ አንድ መለስተኛ ግብዣ ለማዘጋጀትና ስጦታም ሊያበረክትላት ማለቡን ለተስፋዬ አማካሪው።

«የምረቃው ዕለት ያንበሽበሽክን አይበቃም!» አለ ተስፋዬ የየሐንስና የአሰገደች ክታሰበው በላይ መቀራረብ ያሳደረበትን ስጋት በሚገልጽ ስሜት።

«ሲሆን ሲሆን ሁላችንም - ጓደኞቿ በኅብረት ደግሠን <እንኳን ደስ አለሽ> ማለት በተገባን ነበር» አለ የሐንስ።

«በምን አንቀጽ?» አለ ተስፋዬ ኮስተር ብሎ። አሰገደችና የሐንስ በየበኩላቸው የጀመሩት የደፈጣ ቤት ሥራ ቅድመ ዝግጅት መነሻ፣ መገሰገሻና መድረሻ በድል እስኪጠናቀቅ

«ብልህ እንደ እባብ

የዋህ እንደ ርግብ» ሆነው ቆዩ።

ካፕሬቶ፡- በአሰብና በምጽዋ መንገድ ላይ በታወቁ ምግብ ቤቶች የሚዘጋጅ ተበልቶ የማይጠገብ፣ ጣት የሚያስቆረጥም የፍየልና የበግ ግልገል ጥብስ ነው። የቪላ ቪርዴና ቪላ ደናፖሊ ደንበኞች የሆኑ አንዳንድ ጣሊያናውያን የሚያስደንሷቸውን ቆንጆት ካፕሬቶ አያሉ ያቆላምጧቸዋል።

«ፈተና እንደብቸኛና እውነተኛ የዕውቀትና የተሳሳ አእምሮ መሰኪያ ተደርጎ መወሰድ የለበትም። ከዓለም ስሙጥር መሪዎች አንዱ የነበሩት እንግሊዛዊ ሰር ዊንስተን ቸርችል ያገራቸውን የጦር አካዳሚ መግቢያ ፈተና ሁለት ጊዜ ወስደው ማለፍ ተስኖአቸው «ሰነፍ» ተብለው እንደነበር ታውቃላችሁ» አለ የሐንስ እነተስፋዬ አሰገደች ያስመዘገበችውን ክፍተኛ የትምህርት ውጤት ሊያብጠለጥሉ ስምቷቸው።

«ዮሐንስ አሰገደችን ለውድድር ባሕር ማዶ ባታሻግራት ደስ ይለኛል፤ ምናለ! ከአቅሚ በላይ መሸከም የማትችለውን ትልቅነት ባትጭንባት.....»

«ተስፋዬ ላቋርጥህ፤ ኢትዮጵያ ቸርቸል የማትሆንበት ምክንያት የለም» አለ ዮሐንስ ከመቀመጫው በከፊል ብድግ ብሎ።

«እንጂም አድባር የሚሆንበት አገር ውስጥ አይደለንም።»

«ተው ባክህ የጊዜ ጉዳይ ነው፤ የማይለወጥ ነገር የለም።»

«እዚህ ላይ ወራጅ አለ፤ ዮሐንስ ይኸንን የተጋነነ አመለካከት አሰገደች ራሷም እንኳ የምትቀበል አይመስለኝም»

«ካልከስ ንትርካችን ሌላ የነገር ጉጥ ሳያወጣ፤ ላለመስማማት ተስማምተን እዚህ ላይ ልናቆመው እንችላለን» አለ ዮሐንስ በታከተ ስሜት።

«ስለ አሰገደች ከዚህ በላይ መነጋገር ጊዜንና ወይይትን ዋጋ ማሳጣት ነው። እንዳልከውም እዚህ ላይ ማቆሙ ይመረጣል» አሰና ተስፋዬ የዮሐንስን መልስ ሳይጠብቅ ከሳሎን ወደ በረንዳ ወጣ።

ዮሐንስ የጓደኞቹን አፍ በመፍራት ግብዣውን ትቶ አሰገደችን አሜጋ የእጅ ለግት ገዝቶ ሸለማት።

ምዕራፍ 6

የዮሐንስ - ስብእና

ዮሐንስ ፈረንጆች «የብር ማንኪያ ባፋ ይዞ የተወለደ» እንደሚሉት ዕድለኛ ልጅ ነው። ቢጠሩት ወይ የማይል ቤተሰብ አባል ነው። የአንደኛና የሁለተኛ ደረጃ ትምህርቱን በአዲስ አበባው ዳግማዊ ምኒልክ ት/ቤት ጨርሶ ከዩንቨርስቲ ኮሌጅ በኢኮኖሚክስና በሕዝብ አስተዳደር በማዕረግ የተመረቀ ነው። ዮሐንስ ሲናገር ረጋ፤ ሲሔድም ረጋ፤ ስለሚል የቤተሰብ ስሙ «ደበሽ» ነው። ሳቅና ጨዋታ ይወዳል። ስፖርት በተለይም የጠረጴዛ ቴኒስ ያዘወትራል። ቅጽል ስሙ «ቁንጦ» ነው።

ስልክ ያለው የቀይ ዳማ መልኩ ዘለግ ካለ ቁመናው ጋር ተጋግዘው ዓይነ - ግቡ አድርገውታል። ዘወትር ሽክ ያለው አሰባስቦ «ሙሽራው» አሰኝቶታል። ቁልምጫውን እሱም ቢሆን በትህትና ይቀበለዋል።

ዮሐንስ ቸር ነው። አንዳንድ ጊዜ ቸርነቱን «አበዛሽው» የሚሉት አሉ። እሱ ግን ይህንን አስተያየት አይቀበልም።

«መቸርን ባህል ካደረገ ቤተሰብ ተወልጄ ንፋግና ቆጥቋጣ ልሆን አልችልም። በቸርነትና በአባካኝነት መካከል የተራራና የሜዳ ያህል ልዩነት አለ። ቸርነት ለእኔ ታላቅ መንፈሳዊ እሴት - ኢንቨስትሜንት ነው። በአንፃሩ ብኩንነት፣ ማንዘራሽነት ዋልጌነት ነው» በማለት ይከራከራል።

«ዮሐንስ ሙት እንተገባ! ዮሐንስ ሳይሆን አጎናፍር መባል ነበረብህ፤ ስምህ ከባሕሪህ ጋር ኅብር ይሆን ዘንድ» አለ ተስፋዬ ስለ አጎቱ አቶ አጎናፍር ስም ትርጉም የሰማውን በማስታወስ።

በተለመደ ርጋታው «የዚህን ቃል ትርጉም ባውቅ ደስ ይለኛል» አለ የሐንስ በተስፋዬ አስተያየት እየተደመመ::

ተስፋዬ የቃሉን ትርጉም አስታውሶ ለመናገር «እ - እ - እ - » በማለት ሲጀምር፣ የሐንስ አቋረጠውና «ተስፍሽ አትቸገር፣ የአማርኛ መዝገበ ቃላት ያውልህ በእሱ ተጠቀም» አለው፣ በጣቱ ወደ መጽሐፍ መደርደሪያው እያመለከተ:: ተስፋዬ በርከክ ብሎ መጽሐፉን ፈለግ ፈለግ በማድረግ አወጣና ለአንድ ደቂቃ ያህል ቃሉን ፈለገ:: እንዲህም ሲል ትርጉሙን አነበበ::

«አጎናፈረ - እንዳፈር፣ እንደራስ ፀጉር አብዝቶ በላይ በላይ አብዝቶ ሰጠ:: አሰልክ ቸረ፣ ለገሠ::

አጎናፍር -የሰው ስም፣ ሀብታም ልጅ፣ ቸር፣ ዕድሉ አጎናፍር፣ እንደዠማ የሆነ - ያቶ አገሌ ቤት አጎናፍር ነው እንዲሉ» የሚለውን ተስፋዬ አንብቦ ሲጨርስ፣

«ተስፋ መት አንደ ዛሬ ተሳክቶልህ አያውቅም» አለ የሐንስ በአድናቆት::

«አንተ አምልጦሃል ከልጆቻህ የአንደኛው ስም አጎናፍር ሊሆን ይችላል፣ እናቱ የምትሰማማ ከሆነ» አለ ተስፋዬ አሰገደችን በሹፈት መልክት ብሎ::

የሐንስ ከተመረቀ በኋላ ሥራ የጀመረው በኢትዮጵያ አየር መንገድ መሥሪያ ቤት ነው:: በአየር መንገድ የሦስት ዓመት ቆይታው ባገኘው ልምድና ከወላጆቹ በተለገሰው ጎጆ መውጫ፣ ጥሬ ገንዘብ፣ ቤትና ቁሳቁስ ተደራጅቷል::

በኮሚሽን ኤጀንትነት የጀመረውን የግል ሥራ ወደ አስመጪና ላኪነት ከባንያ ለማሳደግ ቅድመ ዝግጅቱን

አጠናቋል:: የሐንስ ያለበቂ ጥናት የሚያከናውነው ሥራ የለውም:: ጥንቁቅ ነው:: ጥራት ባለው ሥራ ያምናል::

«የሐንስ በአጭር ጊዜ ቀጭን ጌታ ለመሆን ቆርጦ ተነስቷል» አለ ተስፋዬ ሥላቅኛውን አንድ ቀን ስለሥራ ጎደኛ ሞቻ በብርጭቆ ዙሪያ ተኮልኩለው ሲጫወቱ::

«የአንድ ሥራ ቁምነገር ገንዘብ ማስገኘቱ ብቻ አይደለም» አለ የሐንስ አቋሙን ግልጽ ለማድረግ::

«በኢኮኖሚክስ ጠበል እስቲ በል አጥምቀን» አለ ተስፋዬ አግቦውን::

«ትልቁ ቁምነገር ዛሬ የተገኘቸው ሳንቲም ነገ ሌላ አዲስ ሣንቲም ወልዳ አንድታድር ከማድረጉ ላይ ነው:: ይህን ለማድረግ የሚያስችለው ዕውቀትና ተመክሮም ከአንዱ ወደሌላ መተላለፍ መቻል አለበት:: እያንዳንዱ ባለሙያ የዜግነት ግዴታውን በብቃትና በንቃት የመወጣት ኃላፊነት አለበት:: የአገርና የወገን ጥቅምና ፍላጎት መሣሪያ ያልሆነ ዕውቀት የጋን መብራት ነው» አለ የሐንስ::

«የሐንስ! ይህ ቁምነገራም አስተያየትህ ትክክል የሚሆነው ተገቢ የሥራ ሁኔታ የሚፈጥር የፖለቲካ ሥርዓት በሰፊነት አገር ነው:: ስለዚህ አስተያየትህን ባልጋራ አይደንቅህም» አለ ተስፋዬ ዘና ብሎ::

ስለ አንድ ነገር በሚያስረዳበት ጊዜ ታዳሚዎቹ እንደ ክፍል ውስጥ ተማሪ በተመስጦ እንዲያዳምጡት የሚፈልገው የሐንስ በተስፋዬ ጣልቃ መግባት ጎሽት አለ::

«ተስፋዬ የችሎት እሰጥ እገባ አይደለም የያዘነው» ለሚለው ግላጼ ተስፋዬ ሳይበገር «እንተ□ኮ ዝም ብሰው ካዳመጡህ ስትናገር ውለህ ታድራለህ» አሰ ተስፋዬ።

«በእኔ እምነት» አሰ የሐንሰ «ሙያዊ ግዴታን የመወጣት ጋላሬነት ከሙያዊ ሥነ ምግባጅ ውጭ ሲታሰብ አይችልም። ይኸንን የምልበት ምክንያት አለኝ። በምሳሌ ላስረዳ፣ ጎረቤቱ ጠጅ ቤት ከፍቶ ለብርሌ ወረፋ ተገብቶ መጠጣቱን በማየት እንድ የኢኮኖሚክስ ምሩቅ ባለሙያ ያንኑ መሰል ጠጅ ቤት እዚያው መንደር ውስጥ ከፍቶ ገበያውን በመሸማት ቢኮም፣ ንግድ ተሠራ ማለት ይቻል ይሆናል። ነገር ግን እንድ ነገር መታመን አለበት። ይኸውም፣ በዚህ ሰው ትምህርት ላይ እገራቱ ያፈሰሰችው ገንዘብ፣ ዕውቀትና ጉልበት በከንቱ የተከሰረ መሆኑን፣ በትምህርት ቤት ያሳለፈው ጊዜ በከንቱ የባከነ መሆኑን ክዶ መሟገት አይቻልም።»

«የተከበራችሁ ሊቃነ ሊቃውንት» አሰ ተስፋዬ በሹፈት «ከዚህ በላይ እንድትጠቀሙኝ ዕድል አልሰጣችሁም። ጉንጭ አልፋ ንትርካችሁን ተንግዲህ የምትቀጥሱ ከሆነ ለጋበዛችሁኝ መጠጥ አመስገኜ መሰናበቴ ነው።»

«ከኖሩ ልጥቅ፣ ከሔዱ ምንጥቅ» በሚለው የአሰገደች መልስ እየተገረመ ተስፋዬ ብድግ ሲል የሐንሰ «እዚህ ላይ ይቁም» በማለት መልሶ አስቀመጠው።

አሰገደች ዘወትር ረቡዕና ቅዳሜ ሌሊቱን የምታሳልፈው ከየሐንሰ ጋር ነው። በእነዚህ ዕለታት በጊዜ ታጥባ፣ ታጥና ፀጉር ሠሪ

ቤት ብላ ከቤት ትወጣለች። የፀጉር ሥራው እንዳበቃ ለየሐንሰ ስልክ ትደውልለትና መጥቶ ይወስዳታል። ይህ ፕሮግራም በተፈጥሮአዊ ግዴታ (የወር አበባ ጊዜ) ወይም ከአቅም በላይ የሆነ አስገዳጅ ምክንያት ካላጋጠመ በስተቀር አይተጓጎልም።

አዲስ ትያትር ወይም ፊልም ካሰ በመኪና ውስጥ መቆያቸውን ከስክሰው ወደዚያው ያመራሉ። ከሌለ ራት በጊዜ በልተው ሰናይት ክለብ ጭፈራ ይዘጋጃሉ። ቪላ ዲ-ናፖሊ፣ ቪላ ቪርዴና ራስ ሆቴል የእነ የሐንሰ ምርጫ ናቸው። የሐንሰ ወደ ናይት ክለብ ሲያስብ የጨዋ ልጅነቱን፣ ጭምትነቱንና ርጋታውን ከቤት ትቶ ነው የሚወጣው። የየምሽቱን የናይት ክለብ ቆይታ የተፈቀደ «የትንሽ ዕብደት» ጊዜ ይለዋል።

በለስላሳው ሿልስ የሚጀመረው መውረግረግ ሩምባ፣ ሳምባ፣ ታንጎ፣ ቻቻ አያሰ ወደ ቡጊ ቡጊ፣ ሮክ ኤንድ ሮል ይሸጋገራል።

ዳንሰኞችን ያለውድ በግድ ተቃቅፈው እንዲሸከረከሩ የሚያስገድደውን ሿልስን የአካል ማፍታቻ፣ የስሜት ማማሚቂያ ይሉታል። አካል ለአካል መፋተጉ፣ መተሻሻቱ፣ የሽቶው እወዳ፣ የመጠጡ ግሬት ሲታከልበት ይደራሉ። ለብ ያለው ስሜት ወደ ግለት ይለወጣል። ዳንሰኛው ይቀነጠነጠል። እዚህ ደረጃ ሲደረስ ዳንሱ ይቋረጣል። ከአዳራሽ ይወጣል። ከአጭር ጊዜ ማረፊያ ክፍል ቆይታ በኋላ እንደገና ወደ አዳራሽ ይመጣል። ይኸንን ነው የሐንሰ «የትንሽ ዕብደት» ጊዜ የሚለው።

የሐንሰ ዘፈን ይወድዳል፣ ዳንሰም ነፍሱ ነው። «ዳንስ ጠግቤና ረክቼ ከዳንስ መድረክ የተላቀቅሁበት ጊዜ የለም። ድካም ሲጫነኝ፣ ከዚያ በላይ ቆይቶ ለመደነስ አቅም ሲያንስኝ የዳንሱን

ወለል እሰናበታለሁ። ዘፈንና ዳንስ በተጨማሪ መጠን ይበልጡን ያለኛል። እንደ ምግብና መጠጥ ጭማሪው ቁንጣን አያስይዝም።» የሚለውን የዮሐንስ አስተያየት አሰገደች ታደንቃለች። አሰገደች የሐንስ የሚወድደውን ሁሉ መውደድን አየተለማመደች ነው።

አየደነሰ ዳንስ የሚራበው የሐንስ ከናይት ክለብ የሚወጣው፣ ሙዚቀኞቹ መሣሪያዎቻቸውን መሰባሰብ ሲጀምሩ ነው። ክብሩ በኋላ ከንደኛው ጋር ወደ ቤቱ ይመርሻል። የተዛባባቸውን የሌሊትና ቀን ፍርቅርቅ ለማስተካከል ጧ ብለው ይተኛሉ። እንደ ምንም ለቁርስ ይነሳሉ። ብርቱ ጉዳይ ከሌላቸው ተመልሰው ይተኛሉ። ፍቅራቸው የሐንስ ከጠበቀው በላይ እየጠና ሐዲል። «አሰገደች ከ የዳንስ ወለል ኮከብ፣ የአልጋ ንግሥት ብትባል አይበዛባትም» የሚለውን የዮሐንስን አድናቆት ተስፋዬ አይቀበልም። አለመቀበል ብቻ አይደለም «የሐንስ በፈጠረህ ፊት አትሰጣት። አካሄድህ አላማረኝም። ከወላጆችህ እንዳትቆራረጥ አስብበት» በማለት የመገሰጽ ያህል ይመክረዋል። የሐንስ ግን በአሰገደች ሁለንተና መማረኩን መደበኛ አያቃተው ነው።

ወንድሟን ከአሰገደች ለማላቀቅ ዓለሚቱ የተቻላትን ሁሉ አየሞክረች ነው። ሙከራው ያተኮረው የሐንስ ሌላ አማራጭ እንዲኖረው በማድረግ ነው።

«ለውጥ የሕይወት ማጣፊጫ ቅመም ነው» ትለዋለች ዓለሚቱ ወንድሟ ከእንደ ሌት ጋር መሟዘዙ ተገቢ አለመሆኑን ለማሰረዳት።

አባባሉን አየለዋወጠች እህቱ ለማስተላለፍ የምትሞክረውን መልእክት የሐንስ ገሸሽ ስለሚያደርግባት ዓለሚቱ አታኮርፍም።

አንድ ሌላ ቀን ዓለሚቱና ተስፋዬ የጾታ ጓደኝነትን በተመለከተ ሲጨዋው፣ «ወንድ ልጅ ባቡር ይመስል ዘላለም በእንደ ሐዲድ ላይ ሲሔድ መኖር የለበትም» በማለት ተስፋዬ የሰጠውን አስተያየት «አንተና እህቴ፣ የጾታ ጓደኝነትን ወደ ሽቀጥነት ዝቅ እያደረጋችሁት መሆናችሁን የተረዳችሁት አይመስለኝም» በማለት ጠቅ አደረጋቸው።

«የሐንስ የጭቃ ጅራፋን አመጣ፣ ለዛሬ በዚህ ይብቃን፣ ካስፈለገም ሌላ ጊዜ እንመለስበታለን» በሚለው የዓለሚቱ አስተያየት ተስማምተው የጭውውታቸውን ርዕስ ለወጡ።

የሐንስ አሰገደችን የያዛት ለመሸጋገሪያነት ነበር። ከዚህ በኋላ ጎጆ በሚያስወጣት ድጎማ አግባብቶ ሲያገላት አቅዶ ነበር። አሰገደች በበኩሏ የሐንስ ከእጇ እንዳይወጣ አቅሟ የቻለውን ያህል አጥብቃ ይዛዋለች። አንዱ የሌላውን (እሱ የአሲን፣ እሷም የእሱን) ድብቅ አጀንዳ አያውቁም።

ምዕራፍ 7

ሹመት ያዳብር

፩

«ሹመት ያዳብር» ለማለት የመጣው ወዳጅ ዘመድ የተስፋዬ አሥራትን ቤት ሞልቶ ግቢው ጭምር ሰው በሰው እየሆነ ነው። የማስተናገዱን ሥራ ወላጆቹ፣ እህትና ወንድሞቹ ሌላ ሰው ጣልቃ ሳያስገቡ ቀጥ አድርገው ይዘውታል።

የደስ ደስ የመጣው መጠጥ ከላይ ከላይ ቢጠጣለትም አንዱን ክፍል የመጠጥ መጋዘን አስመስሎታል። ሬድ ሌብል፣ ብላክ ሌብል፣ ሺቫስ ውስኪ፣ ናፖሊዮን፣ ሬሚ ማርቲን ኮኛክ፣ ቢፍ - ኢተርና ድራይ ጂን አንደዚሁም ሻምፓኝ በደርዘን በደርዘን አንዱ በሌላው ላይ ተከምሯል። አንዳንድ የኤምባሊ ሰዎች ከውስኪ ጋር ምርጥ ምርጥ የወይን ጠጅ በደርዘን አምጥተዋል።

በተስፋዬ ረዳት ሚኒስትር ሆኖ መሾም - የማስታወቂያ ሚኒስትሩን ያላመለከነ ሠራተኛ አልነበረም።

ተስፋዬ አንቱ የተባለ ጋዜጠኛ ነው። በየጋዜጠኞቹ በተለያዩ ደረጃ ተመድቦ አገልግሏል። በምሥጉን ባለሙያነቱ ተመርጦ ወደ አሜሪካ ተልኮ ከክሎምቢያ ዮኒቨርሲቲ በጋዜጠኝነት የመጀመሪያ ድግሪውን አግኝቷል።

ተስፋዬ አባቱ የቅዱስ ራጉኤል ደብተራ እንደነበሩ፣ እርሱም በዚያው ደብር በዲቁና ማገልገሉን የሚያውቁ ጓደኞቹ «ደብተራ» በሚል የቅፅል ስም ይጠሩታል - ብልህ አዋቂ የቀለም ሰው ለማለት።

ተስፋዬ ስለ አርቶዶክስ ተዋህዶ እምነት ካለው ፍቅር የተነሳ እስላሙንም፣ ጴጌውንም፣ ካቶሊክንም፣ ሃይማኖት የለሹንም ባገኘው አጋጣሚ ሁሉ መስበክ ይክጃላል።

ከቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ዘማሪ ደናግል አንዷ የነበረችው አሰገደች ወዳጇ ተስፋዬ ጊዜ፣ በታና ሰው ሳይመርጥ የሚነዛውን ስብከት «የተራራው ስብከት!» በማለት ታሾፍበታለች። ሁለቱ ተስፋዬና አሰገደች የትም ይሁን የትም ሳይቀር ስለሃይማኖት ያነሳሉ፣ ይተቻሉ፣ ይከራከራሉ።

«አንተ ዲቁናህን፣ አንቺ ደግሞ ዘማሪነትሽን አፍሰሳችሁ - ክዳችሁ ከቤተ ክርስቲያን ፈርጥጣችሁ ከወጣችሁ በኋላ እሁን እንደገና እዚህ እኛን በጉንጭ አልፋ ክርክር ታታክቱናላችሁ» በማለት ዮሐንስ በየጊዜው የሚለነዝረውን ትችት ተስፋዬ «አስማወቅህ በጀህ» ወይም «አንተ ምን ታደርግ ይኸን የተንሸዋረረ ትችት ከአንተ አንደበት አንዲወጣ ቃሉን ከንፈርህ ላይ የሚያስቀምጥልህ ኃይል ማን እንደሆነ አውቁለሁ። ስነገሩ ማን ባይሆንልህ ነው እንጂ አንተስ እንዳቅምህ ዘማሪ አልነበርክ!» በማለት ይነድፈዋል።

ማስታወቂያ ሚኒስቴር አካባቢ ዝክር - አክል እንኳ መሰባሰቢያ ካለ የኤምባሊ ሰዎች ይገኛሉ። አንዳንድ ጊዜ ሳይጋበዙም ነው የሚመጡት - አነፍንፈው። እንዴትና ለምን እንደሚመጡ አይታወቅም። ሹማምንቱም ሆኑ ተራ ሠራተኞቹ «ለምን መጣችሁ፣ ማን ጠራችሁ?» ብለው ሲጠይቁትው አይሰማም። ይግረማችሁ ብለው አንዳንድ ፕሬስ አታሼዎች ከተጋባዡ በፊት ቀድመው የሚመጡበት ጊዜ አለ።

የተስፋዬን ቤት «ሹመት ያዳበር» መስተንግዶ በስጦታም በጨዋታም ያደመቁት እነርሱ መሆናቸውን የታዘበው የኢትዮጵያ ሄራልድ ጋዜጣ ምክትል ዋና አዘጋጅ መዝገቡ አብተው «አንዳንድ የፕሬስ አታሼዎች ሳይነግሩህ፤ ሳያስፈቅዱህ በድንገት ውስኪ ወይም ያገራቸውን ወይንጠጅ በደርዘን በደርዘን ይዘው ከተፍ ይሉብሃል፤ አጋጥሞህ አያውቅም?» የሚለው ትዝብት ትዝታውን የጫረበት የቴሌቪዥን ጌታቸው ክፍለ ማርያም «የቆየ ወዳጅነትና ትውውቅ ያላቸው ፕሬስ አታሼዎች ይህንን ቢያደርጉ ሳያስደንቅ ይችላል። እኔን የሚገርመኝ ስምና አድራሻህን እንኳ በውል ሳያውቁ የመጠጥ ወይም ሌላ ስጦታ የሚያጎርፉት ናቸው» አለ።

የሄራልዱ ፀጋዬ ታፊስ ቀበል አድርጎ «ቁምነገሩ የእነርሱን ጥቅምና ፍላጎት ለማስተናገድ፣ ወይም መሣሪያ ለመሆን ያለህ ብቁነት እንጂ ትውውቅህ ወይም የደረጃ ወዳጅነትህ እንዳልሆነ ግልጽ ነው» በማለት ድርጊቱ በሌላም አካባቢ የተለመደ መሆኑን አስረዳቸው።

«ከውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ዲሬክተሮች አንዱ በሆነ አጋጣሚ ያጫወተኝን ልንገራችሁ። መጠጥ፣ ዕቃ፣ አልፎ አልፎም በየምክንያቱ ዶላር ጭምር ያስታቅፋታል። በመኖሪያ ቤታቸው <ለመጠጥ for a drink ለምድጃ ዳር ወግ -for a fire side chat> እያሉ የየአምባሲው ወዳጆቹ ፋታ በሚነሳ ገንኙነት (ግብገር) ይቀስፋታል።

«ወጉ ከወሲብ ጅምሮ ከሆነ፣ ስለሚጎነጩት ወይን ጠጅ ጣዕም፣ ስለአገራቸው የወይን ተክል፣ የአየር ጠባይ፣ ስለአገራቸው የቢራ፣ የኮኖክ፣ የአረቄ ፋብሪካ ብዛትና ዓይነት ይነገራል። ወጉ ሞቅ ደመቅ የሚለው ከማሕበራዊና ኢኮኖሚያዊ

ጉዳዮች ወደ ፖለቲካና ሥነ መንግሥት ሲሸጋገር ነው። በመንግሥት ጉዳዮች አወሳሰን የሕዝብ ተሳትፎ ምን ይመስላል? ወደፊት ምን መምሰል አለበት? የመንግሥት አወቃቀርና የሥልጣን ክፍፍል፣ የምሑሩ ሚና፣ የተማሪው እንቅስቃሴ፣ መለዩ ለባሹ ለንጉሡ ያለው ታማኝነት፣ የብሔር ብሔረሰቦች ጥያቄ ያለገደብ ይሰለቃሉ። ብርጭቆዎችና መሰኪያዎች መቸ ጎድለው መቸ እንደተሞሉ አይታወቅም። ይጠጣል፣ ይወራል። መቸ ይህ ብቻ.....» ብሎ ፀጋዬ አካባቢውን ቃኝት አድርጎ ይኸንኑ የጓደኛውን ገጠመኝ ሲቀጥል ሲል ተስፋዬ መጥቶ «ጎበዝ እንዴት ነው» ብሎ ተደባለቃቸው።

«ጨዋታው የደራ ይመስላል! «መቸም ጳውሎስ ያለበት የሚያስቅ፣ ካልሆነም፣ የሚመስጥ ወግ አይገድም» አለ የጳውሎስን ትክሻ በአንድ እጁ ቸብ አድርጎ።

«አይምሰልህ እስካሁን ፀጋዬ ነው አፋችንን ያስከፈተን - የጓደኛውን ገጠመኝ አንስቶ ሲነግረን ነበር። ነገሩ በተዘዋዋሪም ቢሆን ስለሚመለከትህ አንተ ባትሰማው ይመረጣል። ጨዋታው ስለ ወዳጆቻችን እናባ - መስጠት ነው። ሌላ ቀን ትሰማዋለህ።» አለና ጳውሎስ መሰኪያውን ብድግ አደረገ።

«እነማናቸው አባ - መስጠቶች» የተስፋዬ የገራሞት ጥያቄ ነበር። ጳውሎስ ከፊት ለፊት ወደ ተቀመጡት ፕሬስ አታሼዎችና የሮይተር፣ የኤ ኤፍ ፒና የታንጃግ ዜና ወኪሎች አገጨን አሸሎ ጠቆመው።

«ባጎረሰኩ እጄን ተነክስኩ፣ እንደሚባለው ካልሆነ በስተቀር ለውን ለምን ቸር ሆነ ብለን የምንተቸበት ምክንያተ አይታይም» አለ የራዲዮው ሞገስ ታደሰ።

«በሉ እናንተ ወጋችሁን ቀጥሉ፣ ታዲያ እየጠጣችሁ» ብሎ ተስፋዬ ተለያቸው።

ፀጋዬ ያቋረጠውን ወሬ ለመጀመር ጉርጭውን ሲጠራርግ «አረ ፍጆታ» አለ መዝገቡ። በመዝገቡ የፍጆታ ጥያቄ ሁሉም ስለተሰማሙ «አንዳንዶቹ ዲፕሎማቶች ስለሌሎች ኤምባሲዎች እንቅስቃሴ ያለህን መረጃ ሳይጠይቁ እንድትናዘዝ የማድረግ አዚም እንዳላቸው ታውቃላችሁ? ባጭሩ ቅድም ፀጋዬ ካጫወተን ገጠመኝ እንደዚሁም በራሳችን ላይ ከደረሰው መታሰል ብዙዎቻችን ሳናውቀው የየኤምባሲው ሰላዮች ሆነናል» አለ መዝገቡ።

«መዝገቡ የምትጠቀምባቸውን ቃላት ብትመርጥ ይሻላል፣ ተስፋዬ እንዳይሰማህ» አለ ዮሐንስ።

«መልካም የጀኒን ምክር ተቀብያለሁ፣ እንግዲያው ስለራሴ ገጠመኝ በትንሹ ልንገራችሁ የምትታገሱኝ ከሆነ?» አለ መዝገቡ።

«ምንነካችሁ ፀጋዬ ጅምሩን ሳይጨርሱ» አለ ጳውሎስ።

«በኋላ ይጨርሳል፣ ስጊዜው መዝገቡ ይቀጥል» አለ ሞገስ።

ሞገስ ባቀረበው ሃሳብ ሌሎቹም ስለተስመሙ መዝገቡ ቀጠለ።

«አንድ ዘመን ከፕሬስ አታቶዎች ጋር እፍ ብዬ ነበር። ይኸንን በሥራቸው አጋጣሚ የተረዱ አንድ የፀጥታና ደህንነት የአፃፋ ሰላላ (Counter Intelligence) መ/ቤት ኃላፊ <አንተ ሰው ከእነዚህ የኤምባሲ ሰዎች ጋር ያለህ ግንኙነት ጤናማ አልመሰለንም። አንተ ጨዋታ ላይ ለምትሰጠው አስተያየትና ለምታቀርብላቸው መረጃ በስጦታ መልክ ዋጋውን እየክፈሉህ

ናቸው። ይህን አንተ አላስተዋልከው ይሆናል። ከእንግዲህ ግን ቢበቃህ ይሻላል» በማለት የማስጠንቀቂያ ምክራቸውን ሲሰጡኝ የደነገጥኩትን መደንገጥ ልነገራችሁ አልችልም።»

«ምን አልካቸው» የዮሐንስ ጥያቄ ነበር።

«ደሞ ምን እላለሁ! ለራሴ የጨው አምድ ሆኜ»

ፀጋዬ «አንድ ጊዜ፣ አንድ ጊዜ» አለና እንዲያዳምጡት ተማጸነ «ባይገርማችሁ ታሪኩን ያወጋኋችሁ ጓደኛዬ ከዚያን ጊዜ ወዲህ የኤምባሲ ሰዎችን አይደለም፣ ግሪክና አርመን ነጋዴ እንኳ መንገድ ላይ ሲያይ ይበረግጋል። ይህም የሆነው አርሱም እንደ መዝገቡ ከፀጥታና ደህንነት ሰዎች ምሱን ከተቀበለ በኋላ ነው። - አባብ ያየ በልጥ በረየ እንዲሉ» በማለት ፈገግ አስኛቸው።

«በቃ! በቃ! በእናታችሁ ሌላ ወሬ» አለች ዓለሚቱ።

«ቸክሽ?» አለ ዮሐንስ።

«መቸክ ብቻ? እጅ እጅ ነው ያለኝ።»

«አዎ የተነሳው ጉዳይ እንቺን ስለማይመሰክት ሲገለግሽ ይችላል። ለእኛ ግን ራሳችንን ወደ ውስጥ ያየንበት አጋጣሚ ስለሆነ ቁምነገር አለው» አለ ፀጋዬ ራስን በመታዘብ።

«እናንተ፣ ይህን ሀራም - ኢሊቢስ! ነጂስ! ስትቀምሱ እንኳን መረጃ ሌላም ትሸጣላችሁ። ምናለ ባትጠጡ? ወይም በልክ ብትጠጡ። አዳሜ በየኤምባሲው እየዞረ ምናምንቴውን ከሥር ወትፎ ባፍንጫው ጠብ እስኪል ይጋትና መጨረሻ ላይ ምን ተናግሮ ይሆን? ማን ለምቶኝ ይሆን? ብሎ መጨነቅ.....» አለ የዓለ ዓለሙ ኢብራሒም ኑር።

«ኢብራሒም በዚህ ባልተገራና ባለተሞረደ ቃል ብዙም ስለማታውቀው ጉዳይ ባትዘባርቅ መልካም ነው።» የሚለውን

የመዝቡን ተግላጽ «አዎ! አራጋቢ ወደ ውጭ» በማለት የሐንስ ኢብራሒምን ዝም አሰኘው።

«ለዛሬው እዚህ ላይ ቢበቃን የቀረን ነገር ካሰ ነገ እንመለስበታለን» አሰ ሞገሰ።

«አዝማሪና ጋዜጠኛ ድካሥ...» ኢብራሒም የጀመረውን አስተያየት አቋርጦ ፀጋዬ «ኢብራሒም አትዘባርቅ ተብሎህ ነበር፤ ከዚህ ጠንክር ባለ ቃል እንድትነገር ትፈልጋለህ?» በማለት ሞገስ እንደገና አፈጠጠበት።

«የነገ ሰው ይበለን» ተባብሰው ተስፋዬን ተሰናብተው ወጡ።

ስለ ተስፋዬ ሹመት ጓደኞቼ በራስ ሆቴል ያሰናዱት የራትና የዳንስ ምሽት ላይ መንፈቀ ሌሊቱ አለፍ እንዳለ አሰገደችና የሐንስ በጊዜ ወደያዙት መኝታ ክፍል ደረሰ በሰው ተመለሱ።

አንዳንዶቹ ጥንዶች መኝታ ቤታቸውን የጎበኙት ገና በጊዜ ራት እንደተበላ ነበር። በየእንዳንዱ ጠርመራ የቡሽ (ኮርኬጅ) ሆቴሉ አሥር አሥር ብር እያስከፈለበት ቢሆንም መጠጡ በሙሉ በገፍ የመጣው ከተስፋዬ ቤት ነው።

ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰዓት በኋላ ያልሰከረ ሰው ቢኖር አላላፊዎቹ ብቻ ነበሩ። ከተስፋዬ ቤተሰብ አዛውንቶቹ በጊዜ ተሸኝተዋል።

የሙዚቃ መሣሪያ በየፊናው ይጮኻል፤ ዘፋኙ የመሣሪያውን ጨኸት አልፎ ዜማውንና ግጥሞቹን ለማሰማት

ከልክ በላይ ይጮኻል። መጠጥ - ጨኸት - የተቃራኒ የታ መተሻሻት፤ እንዲያም ሊል ጉያ ለጉያ መደባበስ፤ ሁሉንም ሰው ስሜቱን ሊቆጣጠር ወደ ማይችልበት ደረጃ - የፈንጠዘያ ሰማየ ሰማያት አጓነው።

አንዳንድ ኮረዶችና ጎረምቶች ከማን ጋር፤ ስንት ጊዜ የትኛው መኝታ ክፍል፤ ደርሰው እንደተመለሱ እንኳ ማስታወስ አልቻሉም።

አንዳንዶቹ ጥንዶች ሰአጭር ጊዜ ጉድጉድ ወደ ክፍል ደረሰ ብለው ለመመለስ ሔደው በዚያው እንቅልፍ ጥሏቸው አድረው ጧት ሲነቁ፤

«እንዴ አንተን ደግሞ እዚህ ምን አመጣህ»

«እኔ እንጃ! አንቺስ እንዴት መጣሽ» በመባባል የአፍረት ፈገግታ ተለዋውጠው በየፊናቸው ሹልክ ሹልክ ያሉም ነበሩ።

አሰገደችና የሐንስም ስመጀመሪያ ጊዜ ተጠፋፍተው አድረው ንጋት ላይ ተገናኙ።

«የት ነበርሽ?»

«እኔማ ሲደክመኝ ወደ መኝታ ክፍላችን ሔጄ ጋደም እንዳልኩ ዕንቅልፍ ይዞኝ ጥርግ አለ።»

«ለመሆኑ አንተ የት ነበርክ?»

«እኔ ይቅርታ አድርጊልኝ የት እንደነበርኩም አላስታውሰውም። ካንቺ ጋር ያለሁ ነበር የመሰለኝ።» አሰገደች «አንድ - ላንድ» አለችና በልቧ «ተጠልፈህ ነበር ማለት ነው?»

«አረ እሱ ምን ያደርግልሻል፤ ይልቁንም ወደ ቤታችን ሔደን እንተኛ» አለና የሐንስ ወጣ፤ አሰገደችም ተከተላቸው።

አሰገደች እርግዝናን የምትከላከለው በእንክብል (ፒልሲ) እና በወር አበባ የጊዜ ለሌዳ ነው። ይኸንን የሐንሰም ያውቃል። በዚያን የእብደት ምሽት እንክብሉን መውሰድ አለመውሰዱን አታስታውስም።

ሃያ ስምንቱን እንክብላች በየምሽቱ ወደ አልጋ ከመሔዱ አንድ ሰዓት በፊት መውሰድን የተለማመደችው ከየሐንሰ ጋር ግንኙነት ከጀመረች በኋላ ነው። ከዚያ ቀደም ከተቃራኒ የታ ጋር እምብዛም ግንኙነት ስላልነበራት አሳስቧት አያውቅም።

አንዳንድ ጊዜ እንክብል መውሰድ ዘንግታ አልጋ ብትወጣም ለሀተቷን ለየሐንሰ ነግራ አታውቅም፣ የግቢው ቅዱስ ገብርኤል ከጉድ እንዲያወጣት ተማጽና ጭጭ ትላለች።

ከአንድ ወር በኋላ አንድ ምሽት የሐንሰና አሰገደች መታጠቢያ ቤት ሲፋተጉ ቆይተው ለመውጣት መልበሻ ክፍል ውስጥ እንዳሉ «አንተ የወር አበባዬ ቀረጫ!» አለች እንደዋዛ።

«መርዶ ነው - የምሥራች ለይው!» አለ የሐንሰ ምንም ዓይነት ለሜት ሳያሳይ።

«አ - አ - እኔ አላውቅም» ብላ እንደማፈር ባለ ለሜት አንገቱ ሥራ ልጥፍ አለች።

የሐንሰ የሚለው ጠፍቶ ራቁት ጀርባዋን በቀኝ እጁ እያሻሸ በግራ እጁ እንዳቀፋት ትንሽ ቆየ። ግን ደንግጧል።

«አሁን የሆነው ሆኗል፣ ብቻ እነ ዓለሚቱ፣ እነ አባባ ጌቶች መስማት የለባቸውም» አለ ራሱ ለራሱ።

ከመልበሻ ክፍል ወደ መኝታ ክፍል በመግባት ላይ እንዳሉ «ይኸን ነገር ከእኔና አንቺ ሌላ ማንም ለው፣ በምንም መልኩ ማወቅ የለበትም» ለሚለው የየሐንሰ ማስጠንቀቂያ አሰገደች «እሺ! እሺ» በሚል የተሰረከረከ ድምጽ ታዛዥነቷን ገለጸች።

«አንቺ ተኚ እኔ ትንሽ እቆያለሁ» ብሎ የአሰገደችን ስምምነት ሳይጠብቅ የሐንሰ ጽ/ቤት ገብቶ ለአንድ አፍታ ፊት ለፊቱ ካለው ግድግዳ ላይ አፈጠጠ።

«ይህች የዛሬ ቀን የእንጀራ ገመዴ መበጠሻ፣ ወይም የውርደት፣ የድክነት፣ ከሁሉም በላይ የቆሞ ቀርነት ሕይወቴ መጨረሻ ነች» አለች አሰገደች እየተንጎራደደች።

«ብርሃን የፈነጠቀበትን ሕይወቴን በገዛ እጄ አጨልሜው ይሆን? የእኔና የየሐንሰ ግንኙነት በፅኑ መሠረት ላይ እንዳልተገነባ አውቃለሁ። ለእኔ እንደ ዛፍ ላይ እንቅልፍ ነው - ያባንነኛል» ብላ የወሊድ መቆጣጠሪያ እንክብል የያዘውን ፓኮ ከከመዲኖው ውስጥ አውጥታ አፈጠጠችበት። «ውጤቱ አዎንታዊም ይሁን አሉታዊ የሆነው ሆኗል! ባወጣ ያውጣው!» በማለት ፓኮውን ወርውራ ፀጉሯን መጠቅለል ጀመረች። ብዙም ሳትቆይ ወደ ቁም መስታወት ዞር አለች። ሁለት እጇቿን ሆዱ ላይ አሳርፋ ጫን ጫን አደረገች። ፊቷ በፈገግታ ብርሃን ወገግ አለ። ፈንቅሎ በወጣ ለሜት ተሽቀንድራ አልጋው ላይ ዞፍ አለች።

የሐንሰ በበኩሉ ግርግዳው ላይ ሰክቶ ያቆያቸውን ዓይኖቹን ሰበር አድርጎ ወረቀትና ብዕር ማገናኘት ጀመረ። መጀመሪያ የጻፈው ዐረፍተ ነገር እንዲህ የሚል ነው።

«አንድ ሰው የማንነቱን ልክ የሚያውቀው የገጠመውን ፈተና ከሆነለት ያለ ኪሣራ፣ ካለዚያም በአነስተኛ ኪሣራ በድል ለመወጣት ካለው ብቃት መሆኑን አውቃለሁ።» የሐንሰ ይህን ዓረፍተ ነገር ካለፈረ በኋላ ለጠጥ አለና ዓይኖቹን አንደገና ከፊት ለፊቱ ግድግዳ ላይ ሰካቸው። ኢስተያየቱ ግድግዳውን «አባክህ መፍትሔ የሚሆን ሃሳብ አፍልቅ» ብሎ መማገፍ ይመስላል።

በግራ ከንዱ ጠረጴዛውን ደገፍ አለና ከ1-10 ያሉትን ቁጥሮች ወደታች ጻፋቸው።

ውርጃ

መውለድ

ማደጎ

መጋባት

ማባረር

በሰላም መለያየት

በስከላርሽፕ ካገር ማስወጣት

ተቆራጭ አየለጡ ልጅ ማሳደግ

አላውቅልሽም ብሎ መካድ

አሰገደችን መግደል - አዎ! መግደል!መግደል!

ከዚህ ውጭ ምን የቀረ አማራጭ ይኖራል? የሐንሰ ለጥያቄው መልስ ከማሰላሰል ይልቅ የገንፈለ ቁጣውን አቀዝቅዞ በይደር አንጠልጥሎ መተውን መረጠ።

ዋል አደር ብሎ የሐንሰ ሲያብሰለስለው ስለከረመው የአሰገደች እርግዝና የአሷን አቋም ለማወቅ «ቅሪት ስለመሆንሽ እስካሁን ያልሸው ነገር የለም» አለ የሐንሰ ጥያቄውን አስቦበት ሳይሆን አንደዋዛ ያነሳው መሆኑን በሚገልጽ ቸልታ።

«ምን ማለት ነበረብኝ ጆኒ!»

«እኔም አንቺም አልተዳርን፣ ከጋብቻ በፊት ልጅ ሆነክ! ይኸንን ደግሞ ያንቺም የእኔም ወላጆች በፀጋ የሚቀበሉት መርዶ አይመስለኝም» አለና ቀና ብሎ ተመሰክቷት።

«ጆኒ እንዴት ነው፣ መርዶ አልከውላ!»

«ታዲያ ምን ይባል? በተለይ ለየወላጆቻችን መርዶ እንደሚሆን ገመቼ ነው።»

«የእኔ ማርገዝ ይህን ያህል ካሳለቦህ፣ እንዲህ መኪና እየነዳህ ሳይሆን ረጋ ብለን በሰከነ መንፈስ መነጋገር ይሻል መሰለኝ» አለች አሰገደች ለዘብ ብላ።

«ጥሩ ብለሻል መቼ እናድርገው?»

«ነገ ተነጎዲያ - ጊዜ አለን።»

«መልካም» አለና የሐንሰ ዝም አለ።

ምዕራፍ 8

ዓለሚቱ፣ የሐንሰና ተስፋዬ

ቀኑ ቅዳሜ ነው፣ የሐንሰና ተስፋዬ ዓለሚቱ ቤት ምሳ እየተስተናገዱ ናቸው።

«የተሟላ ግብዣ ለጤናችን!» አለ ተስፋዬ ብርጭቆውን ወደ ዓለሚቱ ብርጭቆ እያስጠጋ።

«ተቧዳኝ ቢኖረው ይበልጥ የተሟላ በሆነ ነበር» አለ የሐንሰ ዓለሚቱ እንድትናገር በሚኮረከር ፈገግታ እያጮለገ።

«እንደ ወህኒ ፖሊስ ስትወጣ ስትገባ የምታጅብህን ጓደኛ ተብዬ ባለመጋበዜ ይቅርታ።» አለች ዓለሚቱ እንደመገሻመጥ ብላ።

«ዓለም የእኔይቱ ትቅር፣ እሺ የተስፋዬ እጮኛለ!»

«እሷም ብትሆን ይፋዊ እውቅና ገና ያልተሰጣት ስለሆነች እንደዚህ ባለ ጠባብ ቤተሰባዊ ፕሮግራም ላይ ልትገኝ አይገባትም። የጥቂት ጊዜ ደጅ ጥናት ይቀራታል። ይህን ጥንቅች የመሰለ ልጅ ባንድ ሰሞን የናይት ክለብ ሆያ ሆዬ የግሏ እንድታደርግ አንፈቅድላትም፣ ማንነቷ ይረጋገጥ።»

«ዓለም የእኔ ባትሆኒ እንዴት በቆጨኝ» አለ ተስፋዬ በፊት ሙሉ ፈገግታ። ገበታው ከፍ እንዳለ « ይህ በፆታ ያልተቀናጀ ቡድን በዚህ ምሳ ላይ እንዲገኝ የተደረገበትን ምክያት እገልጽ ዘንድ ይፈቀድልኝ» አለች ዓለሚቱ ለዘብ ባለ አነጋገር።

የሐንሰና ተስፋዬ እንደ መገረምም ግራ እንደ መጋባትም ባለ ስሜት ተያዩ፣ ተጠቃቀሱና ፊታቸውን ወዳለሚቱ አዞሩ። ሁለቱም ባንድ ድምጽ፣ ባንድ ጊዜ «ተፈቅዶልሻል» አሉ።

የሐንሰ ወዲያው ቀጠል አድርጎ «መቸም ያንቺ ነገር...» ብሎ የጀመረውን ዓረፍተ ነገር ሳይጨርስ «ወደ ቁምነገሩ እንምጣ» አለች ዓለሚቱ ከስተር ብላ። «የእኔ ወንድም በወግ በማዕረግ ሳትሠረግ፣ ራስህን ከዳርክ ቆየህ። ወላጆቻችን እኔም እንደ እህትነቴ ከአሰገደች ጋር ስላለህ፣ ወይም ወደፊት ስለሚኖርህ ግንኙነት ማወቅ እንፈልጋለን።»

«የእኔና የአሰገደች ግንኙነት የእኔና የእሷ ጉዳይ መሰለኝ»

«የሐንሰ! የወላጆቻችን አንድ ለናቱ መሆንክን አትርሳ።»

«አታክርሪው እንጂ ዓለም።»

«ጥያቄው የመክረርና ያለመክረር ጉዳይ አይደለም፣ የሁንዴ ዝርያ መቀጠል አለበት። እኔና አንተ ላይ ሲደርስ መቋረጥ የለበትም። የአንተና የአሰገደች ግንኙነት መታየት ያለበት ከዚህ አኳያ ይመስለኛል።»

«.....<መቋረጥ የለበትም> በሚለው ሀረግ እኔም

እስማማለሁ፣ የእኔንና የአሰገደችን ግንኙነት ከመቋረጥና አለመቋረጥ ጋር ለምን እንዳገናኘሽው ግን አልገባኝም።»

«ግንኙነታችሁ አቻ አይደለም ለማለት ፈልጋ መሰለኝ»

አለ ተስፋዬ ሲፈራ ሲቸር ጣልቃ ገብቶ።

ዓለሚቱ ብድግ ብላ ተስፋዬን ግንባሩን ሳም አድርጋ «አፊ ይቆረጥ» አለች።

«ይህ ነገር የምር ነው እንዴ?» አለ የሐንሰ በግራሞት።

«አዎ የምር ነው፤ ዮሐንስ አትቀልድ። አባባ ጌቶች በዚህ ጉዳይ ላይ ሊያነጋግሩህ አስበው ነበር። ከእሳቸው በፊት እኔ ባነጋግርህ እንደሚሻል ተስማምተን ነው ዛሬ ተስፋዬ ባለበት እንድንገናኝ ያደረግሁት።»

«አማማስ ምን ይላሉ?» ፤

«የእሳቸውንም በቅደም ተከተል እናነሳዋለን፤

እንደርስበታለን።»

«እንደኔ እንደኔ በተገቢው ጊዜ የተነሳ ተገቢ ጥያቄ ይመስለኛል። ዮሐንስ ፈቃድህ ከሆነ አባባሌን ግልጽ ላድርግ» አለ ተስፋዬ የመቆርቆር ስሜት እያሳየ።

«አሺ ቀጥል»

«እመሰግናለሁ ጆኒ፤ <ነገር ከሥሩ ውሃ ከጥሩ> እንዲሉ ከመሰረቱ እንነሳ።»

«ሁላችንም የምናውቀውን ዝባዝንኬ ታሪክ እንደ እዲስ ለመስማት...» በማለት ዮሐንስ የጀመረውን አስተያየት ሳይጨርስ እቋረጠችውና «የተስፋዬን አነጋገር ታሪክ በለው ተረት እንዲጨርስ ዕድል እንስጠው፤ ፈሩን ከላተ እናስቆመዋለን» አሰች ዓለሚቱ ግንባሯን ከስክላ።

ዮሐንስ ባይስማማም ተስማማና አፉን ተመተመ።

«.....እፀድቅ ብዬ ባዘላት ተንጠልጥሳ ቀረች እንደተባለው ሆነና ሁላችንም በምናውቀው ግርግር ውስጥ አሰገደች ተጠጋችሁ ወይም አንተ በእዘኔታ አስጠጋኻት፤ አሰገም ተሰላልሳ ስትጠጋ - ስትጠጋ - እንደገናም ስትጠጋ አሁን ከመጠጋት እልፋ ውገድ ሆነች። በቁጥጥር ሥር አዋለችህ ማለቱ ከብደኝ ነው» አለ ተስፋዬ አባባሉን ረገጥ - ጣፈጥ እያደረገ።

«ተራቀቅ የእኛ ሊቅ፤ ዘርጋ የነገር ጉባኤ» አለ ዮሐንስ ተስፋዬን ለማሸሚጠጥ።

«ዮሐንስ የምንነጋገረው የምር ነው ብለናል፤ አይደለም እንዴ? አሰገደች ሲወርድ ሲዋረድ መጥቶ የወረሰችውን የድክነትን እዙሪት ቀለበት ሰብራ ወጥታለች። ትምህርቷን ጨርሳ ባለ ሥራ ሆናለች። ምን ቀራት? አንተም በይሉኝታ ታስረህ እንጂ ወደህ አይመስለኝም። አሁን ግን ይብቃ፤ ቢባቃ የሚሻል መሰለኝ።» የሚለውን የተስፋዬ ምክር ዮሐንስ ገሸሸ አድርጎ «እንቺስ ኖን ትያለሽ የምታክይው ካለ?» አለ ዮሐንስ ፊዝኛውን። ቀጠል አድርጎም «በነገራችን ላይ እየለገሳችሁኝ ያላችሁት ምክር መሰለኝ?»

«እንዴት! ምን ለማለት ፈልገኸ ነው?» የዓለሚቱ ኮስተር ያለ ጥያቄ ነበር።

«እይ ትዕዛዝ ቢጤ አለመሆኑን ለማረጋገጥ ብዬ ነው» አለ ዮሐንስ ከተቀመጠበት አየተነሳ።

«ዮሐንስ በእናትህ ቁምነገር እንነጋገር፤ የእኔ ወንድም፣ ካልመሰለህ ቅቤ በወስፌ አይወጋልህም አውቃለሁ።»

«እስከ አሁን ስለ እኔና ስለ አሰገደች ግንኙነት ለማለት የፈለጋችሁትን ሁሉ ብላችኋል። የቀረ ነገር ያለ አይመስለኝም፤ የቀረ ነገር ቢኖር የእኔ ወይም እኔና እሷ በጋራ የምንሰጠው ውሳኔ መሰለኝ። ለዚህ ደግሞ ጊዜ ያስፈልጋል። እንድናስብበት ጊዜ ስጡን፤ ይሁንና ስለምክራችሁ አመሰግናለሁ።»

«ደህና! ደህና! ቀናት፤ ሳምንታት፤ ወራት፤ ዓመታት ስንት ጊዜ እንስጥህ?»

በዓለሚቱ የብሽቀት አጠያየቅ ውስጥ የታመቀው ኃይለ -
ቃል ዮሐንስንም ተስፋዬንም ክፉኛ ቢያስፈራቸውም ከጣራ በላይ
አሳቃቸው።

ምዕራፍ 9

የዮሐንስና አሰገደች ጋብቻ

ለዮሐንስ አባባ ጌቶች ስለጋብቻ ሕይወቱ ሊያነጋግሩት
ማሰባቸውን ዓለሚቱ ከነገረች ውሎ አደሯል።

እርሱም «እስከመቸ ሰሽማቀቅ እኖራለሁ? የአሰገደችም
ሆድ እየገፋ ነው። የጋብቻ ሕይወቱ ወላጆቼና እኔም ለመቀየስ
ያሰብነውን ፈር ስቶ፣ አጋጣሚ የወሰነውን አቅጣጫ መያዙ
አሳዛኝ ምናልባትም አሳፋሪ ክስተት ሆኗል። ቢሆንም በግንባር
ቀርቤ አባባ ጌቶችን ስለ አጋጣሚው የማስረዳት ኃላፊነት
አለብኝ» በማለት ዮሐንስ ራሱን በራሱ በመውቀስ ወደ ግቢ ስልክ
ደወለ።

«ደህና አደርሽ ደጊቱ፣ አባባ ጌቶች አሉ አንዴ..... ካሉ
ተይው ወደዚያው መጣሁ» ብሎ ስልኩን ዘግቶ ወጣ።

ዮሐንስ ግቢ ደርሶ ወደ እልፍኝ ሲገባ፣ ለቀርስ የተጣለው
ገበታ ከፍ ብሎ፣ ደገፉ ድግድጋቱን አሳምሮ፣ ለንና ብርት ይዞ
የጣት ውሃ በማቅረብ ላይ ነበር።

«ዮሐንስ ነህ እንዴ!»

«አዎ አባባ» ብሎ ጫማ ለመሳም ዝቅ ሲል ጉንጫቸውን
ለጡትና «ምነው ገበታ ሲነሳ? ከመጣህ አይቀር ቀደም አትልም
ነበር?»

«አሁንም እደርሳለሁ» በማለት ፊቱን ወደ እናቱ አዙሮ
እጅ ነሳና ጉልበታቸውን ሳመ። እሳቸውም አገጨን በቀኝ
እጃቸው ቀና አድርገው ጉንጨን ሳሙት።

ዮሐንስ ለምግብ ጠረጴዛው ቀረብ ባለው ፎቴ ላይ አረፍ አለ።

«ወደዚህ ሁን፣ ማንሽ ቁርስ አምጡለት» አሉ እናቱ ፊታቸውን አደገድጋ ወደ ቆመችው ሠራተኛ በከፊል ዞር አድርገው።

«ቁርስ አድርጌ ነው የመጣሁት» አለ የሐንሰ ብድግ ብሎ በአክብሮት ካንገቱ ዝቅ አያለ።

«ብላ አልበላም ይኸ ስያጣላም፣ ተውት ከበላ» አሉ አባቱ። የአባቱን አባባል በመቀበል የሐንሰ ፈገግ አለ።

ፈረስ የሚያስጋልብ ከመሰለው ምግብ ቤትና ሳሎን ውስጥ ተገቢ ቦታቸውን ይዘው የተሰተሩትን ብርቅና ወግ ያላቸው ዕቃዎች እንደ እንግዳ እየተመለከተ አባቱ እስኪያናግሩት ጠበቀ። በዚህ መኻል የሚንጫረረውን ስልክ ደረቱ እያነሳች የምትለጠው መልስ ባይሰማውም፣ ጌቶች ወይም እሜቴ በቅርብ አለመኖራቸውን አስረድታ ደዋዩ ማን እንደሆነ መጠየቅ እንደሚሆን በመገመት፣ የቤቱን ሥርዓት በአድናቆት ያስተውል ነበር።

ጌቶች ከምግብ ጠረጴዛው ብድግ ሲሉ በሳሎን ውስጥ የነበሩት እናቱና የሐንሰም ብድግ ብለው ቆሙ። ጌቶች ፎቴ ላይ አረፍ እስኪሉ ድረስ ቆመው እሜቴ ወደ ሌላ ክፍል ሲያመሩ የሐንሰ አባቱ ወደ ተቀመጡበት ፎቴ ቀረብ ብሎ ተቀመጠ። ደረቱና አጋፋሪው ዘመድኩንም ከሳሎኑ ወጡ።

«የምሰማው ምንድነው በል?» አሉ ጌቶች የቆይታውን ዝምታ በሚሰብር ምልክታ።

የሐንሰ ሰጥቶቱ መልስ ለመስጠት ከተቀመጠበት ቀስቀስ ሲል «ግድ የለም ተቀመጥ» አሉት።

«ትዳር» አለና የሐንሰ ሲቃ ያዘው፣ የብር አለሎ የመሰሉ ገዳይኖቹ ተጎልጉለው እንባ እዝለውና ቀልተው ወለሉ ላይ ዱብ ዱብ የሚሉ መሰሉ።

ጭንቀቱን የተረዱት አባቱ «ደህና! ደህና! ተረጋጋ» (አሉት።

«የእኔ፣ አንድ ልጃችሁ የጋብቻ ሕይወት እናንተ ወላጆቹ ሌኔም ጭምር እንደምንፈልገው ባለመሆኑ በጣም አዝናሰሁ።»

«ምነው አንተ ዓለሚቱስ?» አሉ ውጥረቱን በሚያረግብ ፈገግታ።

«እርግጥ ነው ዓለሚቱ አለች፣ ያም ሆኖ፣ ወላጆቹ ለእኔ ያላችሁን ልዩ ግምት ሳስበው እንደፍላጎታችሁ ባለመሆኔ ከሐዲነት፣ ጎደሎነት ይሰማኛል» አለ የሐንሰ የአባቱን አዘኔታና ባርሕራሕ ለማግኘት።

«የነገሩን ዳርዳርታ ሰምተናል። ተፈላገም አልተፈለገም የሆነው ሆኗል። የወደፊት ዐሳብህ ምንድነው? በእሱ ላይ እንነጋገር» በማለት የሐንሰ የሚለውን ለመስማት ጆሯቸውን አቀኑ።

«ወደፊት የሚባል ነገር የለውም አልቋል። ያስጨነቀኝም ይኸው ነው» አለና እጆቹን ወደኋላ አጣምሮ ቆመ።

«ገባኝ እርግዛሰኝ ማለት ነው?»

«አዎ አባባ።»

አባቱ የማርገዚን መርዶ ሲሰሙ እንደቁጣ ቃጣቸው፣ ሆኖም የየሐንሰን መጨነቅ በማየት መልሰው ረገብ አሉና «መተዳደሪያ ቢቆረጥላትስ» በማለት የመፍትሔ ሃሳብ ጠቆሙ።

«ይሄ ነው የከበደኝ። የእኔን ልጅ ይዛ እድሜ ልኳን ተጠብቃ ልትኖር አለመቻሏን ሳስበው.....» ብሎ የሐንሰ የጀመረውን ዐሣብ አቋረጠው።

«ምን አለ አንተ ጋብቻህን በሕግ መስርት፣ እሷንም መፍቀድ ትችላለህ። ሴትን መለሰት» ብለው ምክራቸውን ሳይጨርሱ «አባባ የልጅን ጸናት ከሌላ ሰው ጋር መጋራት አይሆንልኝም። ይህ ነው ችግሩ» አለና የሐንሰ ሆድ - ባለው እንባም ተናነቀው።

«ጉድፍ ነው! ወይ ልጅን በምን ቀን ለከፈችህ?» አሉና «ማነህ አንተ እመቤትን ነይ በላት» ብለው ዓይናቸውን ባለቤታቸው ወደ ሚመጠበት እቅጣጫ እንደወረወሩ ቆዩ። ለጊዜው በሳሎን ውለጥ ዝምታ ነገሠ።

እመቤት ጽዮን ሞገሳ ደብረክ ደብረክ እያሉ ሲገቡ የሐንሰ ብድግ አለ። ጌቶች በቀኝ እጃቸው እያመለከቱ « ወደዚህ ሁኒ» አሉ።

እመቤት ለምን እንደተጠሩ ቢጠረጥሩም ባለቤታቸው አስኪናገሩ መጠበቅ ነበረባቸው።

«የሐንሰ ተቸግሯል» አሉ ጌቶች በለሆላስ።
«የማይፈታ ችግር ነው?» የእመቤት ጽዮን ጥያቄ ነበር።
«መሆኑ ነቀ!» የጌቶች መልስ።

«የሐንሰ! አባ መላ አባትህ ሊፈቱት ያልቻሉት ችግር ምንድነው? ዛሬ በወጣትነት ስሜት ተገፋፍተህ ካልሆነች ሴት ላይ ብትወድቅ ነገ ይጸጽትሃል። ያጋጠመህን ችግር ለመፈታት ጊዜ የሚጠይቅ ከሆነ ዋል አደር ብለን እንደገና እንመለስበት።

እይመስልዎትም ጌቶች!» አሉ በትህትና ወደ ባለቤታቸው አየተመለከቱ።

«ካልሽስ ዓለሚቱም ብትገባበት ደግ መለሰኝ» አሉ ጌቶች የባለቤታቸውን ዐሣብ በመደገፍ።

«ካለሚቱ ጋር ተነጋግረን ጨርሰናል። የቀረን ነገር የለም» በማለት እናትና አባቱ ከአሰገደች ጋር የወጠነውን ጋብቻ እንደፈቅዱለት ከአባቱ ጫማ ላይ ወደቀ።

«እናትህ እንዳለችው ከማትሆን ሴት፣ ዝርያዋ ካልታወቀ ሴት ጋር በጋብቻ ተቆራኝተህ የማታ ማታ ፍጻህን እንዳትቆጥር እንጂ እኛም ምን ተዳችን፣ እንደፈቃድህ ይሁንልህ» አሉትና የሐንሰ የአባቱን ጫማ ስሞ ከተነሳ በኋላ የእናቱን ጫማ ስሞ ቆመ።

አሰገደች በጀመረችው ቆጥ አሠርነት ቀጠለች። የከበር ድምድም የሚዜ እሽክም እሽክም በሌለበት በዚያው ለምን ባልና ሚስት ሆኑ።

«የሠርጋችን ሥነ ሥርዓት የጋብቻችንን 10ኛ ዓመት በምናስብበት ዕለት እናከብረዋለን» አለ የሐንሰ «እንደፈቃድህ ይሁንልህ» በሚለው የአባቱ ቃል የተለማውን አፎይታ እያሰበ።

«እኛ ሰፈር አሰገደች ተጠለፈች የሚል ወሬ መዛመቱን ለምቻለሁ። ሠርግ እጠራለሁ ብሎ የሚጓጓ አይኖርም» አለች አሰገደች እሷም እንዳቅሟ ቆጥ አሠር (ገሊ) መግባቷን እንዲሸፍንላት።

የሐንሰ አላቻ ቢሆንም ጋብቻው የወላጆቹን ካንገት በላይ ይሁንታ በማግኘቱ እርዳታ ብሎ ከርሟል። ይሁንና ጋብቻውን ከማስፈቀድ ያላነሰ ሌላ የቤት ሥራ ከፊቱ እንደተደቀነ ነው።

«አሰገደች ከነ አባባ ጋር ተራርቃ የምትቆየው እስከ መቼ ነው?» የሚል ሀሳብ የገባው የሐንሰ ዘዴ በማፈላለግ ላይ ነው። ባውጠነጠነው ዘዴ አመርቂ ነገር ባለማግኘቱ ዓለሚቱና ተስፋዬን በጉዳዩ ላይ ለማማከር ወለነና አንድ ቅዳሜ በቀጠሮ በተያዘ ሰዓት ዓለሚቱ ቤት ተገናኙ።

«እንዴት ነው ጃል፣ የጫጉላ ሽርሽር የለም እንዴት?» አለ ተስፋዬ አግቦኛውን።

«መቼም ሰው እንደ ሽንኩርት ካላጥክ አይሆንልህ፣ ደብተራ!» አለው የሐንሰ ባልተናነሰ አገባ።

ዓለሚቱ ለወንድሟ ያላትን ክብርና ፍቅር የምትገልጽበት አንዱ መንገድ እቤቷ በመጣ ቁጥር በምታሰናዳው ለየት ያለ መስተንግዶ ነው።

ዓለሚቱ ከወጥ ቤቷ ጋር ጉድ ጉድ ብላ ገበታ ሠርታ «ራት ቀርቧል» አለች በተለይ ወደ የሐንሰ ቀረብ ብላ፣ እጇን በጀርባዋ ላይ አጣምራ፣ በዠርጋዳ ቁመቷ ወረድ ብላ።

«ልዑል እምልዑላን ይቅደሙዋ!» አለ ተስፋዬ ዓለሚቱ ለወንድሟ ያሳየችው ከበሬታ ከሚገባው በላይ መሆኑን በማሸሚጠጥ።

«ተስፋዬ መቼ ነው አንተ ለመልካም ነገር አፒታይት (ከሳቴ እይታ) የሚኖርህ!»

«አልገባህም እንጂ ምግብን የሚያበላው አንዱ ከሳቴ እይታ ፣ አንድምታ ያለው ጭውውት ነው፣ የመንፈስ ምግብ፣ አይደለም እንዴ ዓለም!»

«ደግ ነው! እንዳላችሁት ይሁና!» አለች ዓለሚቱ ጎራዋን ሳትለይ።

በዋዛ በፈዛዛ ራት ተበልቶ ገበታ ከፍ እንዳለ የሐንሰ የተገናኙበትን የምሽቱን አጀንዳ ግልጽ አደረገ።

- «አሰገደችን ከቤተሰብ ጋር እንዴት አድርጌ ላቀራርብ?»

- «ለጫጉላ ሽርሽር ወደ አዋሳ ለመሔድ አስበናል። ይኸንን ለእነሱ ሳልነግር መሔዱ ከበደኝ። መንገሩ ደግሞ የባሰ ከበደኝ።»

«የሐንሰ አሁን ምንም ነገር ያለፈ ቢሆንም አንድ ነገር በቅድሚያ አንድተነፍስ ፍቀድልኝ - የምሬን ነው» አለ ተስፋዬ።

«ቀጥል፣ ፈቅጃለሁ ምን ይሆን? መቸም አታመጣው የለህ!» አለ የሐንሰ ፈገግ ብሎ።

«እኔና ዓለሚቱ በራሳችን ተነሳሽነት በአንተና በአሰገደች መካከል የነበረው ግንኙነት አንተም፣ እኛም፣ የቅርብ ወዳጆችህ፣ በተለይም እኒያ ደግ ወላጆችህ ባላሰቡት ጠብቅ መክረሩ አሳስቦን አነጋግረንህ ነበር። <ጊዜ ስጡኝና ላስብበት> ብለኸን በጎን የሆነው ሆነ። በቆረጣ ሆነ ነገሩ። ለምን?» አለና ተስፋዬ ሳያስበው በውስጡ በተፈጠረ ሽብር ንግግሩን አቆመ።

የየሐንሰ ያልተጠበቀ ጥያቄ ሦስቱንም አንገት አስደፋ።

«ተስፋዬ ይኸንን ጥያቄ ያነሳው ስለአንተ በመቆጨት መሆኑ ግልጽ ነው። ወንድሜ ደግሞ በግልጽነት ስለምታምን

ጥያቄውን በፀጋ እንደምትቀበለው እርግጠኛ ነኝ» አለች ዓለሚቱ እሷም ብትሆን ጋብቻውን ያልተቀበለችው መሆኗን ለማሳየት።

«ተስፋዬ» አለ የሐንስ አእምሮውን በምክንያት ሞረድ ሳል ሳል አድርጎ እንደጨረሰ «ተስፋዬ! ጥያቄህ ትክክል ነው። ከዚህም የባለ ሊያናገርህ ምናልባትም ሊያስቆጣህ ይገባል። ይኸንን ስል ከቆጣህ ለማምለጫ ይቅርታ መጠየቁ አይደለም። አንተም ሆንክ እህቴ እንደዚህ ያለውን ሽብ ረብ እንደማትሹ አውቃለሁ። እኔና አሰገደች ግንኙነታችንን ወደጋብቻ ያሸጋገርነው ወድደን አይደለም።

«ወደን አይደለም» የሚለውን የየሐንስን ምክንያት ለመስማት ተስፋዬና ዓለሚቱ ከተቀመጡበት ብድግ የማለት ያህል ተቁነጠነጡ።

«አዎ! ወድድን አይደለም፣ ተገድደን እንጂ» አለና ሳገ ተናንቆት ዝም አለ።

«ጆኒ ተረጋጋ! ተረጋጋ!» አለች ዓለሚቱ ሳገ እሷንም እየተናነቃት።

«አሰገደች አረገዘች፣ ምን ላድርጋት!» የሐንስ የአሰገደችን ማርገዝ ካረዳ በኋላ ጣምራ ጣምራ እየሆነ ከዓይኖቹ ዱብ ዱብ የሚለውን እንባውን ለመጥረግ መሐረብ አወጣ። ተስፋዬ በአሰገደች ማርገዝ አዝኖ ሳይሆን በየሐንስና በዓለሚቱ ማልቀስ ስሜቱ ተነክቶ እሱም አጀባቸው።

«በቃ የሆነው ለክፋም ሆነ ለበጎ አንድ ጊዜ ሆነ። ይህን እዚህ ላይ ጋደም አድርገን ወደ ተገናኝበት ጉዳይ እንመለስ» አለች ዓለሚቱ።

«ይሻላል» አለ ተስፋዬ።

«አጭር የቡና ጊዜ ቢኖረን!» አለ የሐንስ ወደ ዓለሚቱ ፊቱን ዞር አድርጎ።

«ጥሩ ብለሃል» በማለት ዓለሚቱ ደወል አንቃጨለች። ሠራተኛዋ ከመቅጽበት መጥታ አፏን ባንድ እጇ ጥርቅም አድርጋ አፍና ጆሮዋን ከዓለሚቱ አፍ ስር ደቀነች።

«ቡና እባክሽ!» አለቻት።

«እሽ! እሽ!» እያለች ሠራተኛዋ ወደጎላዋ አንድ ሁለት ርምጃ ሔደት ብላ ወጥ ቤት ጥልቅ አለች።

«ዓለም እርግጠኛ ነኝ ይህች ልጅ ከግቢ የተሰጠችሽ መሆን አለባት» አለ ተስፋዬ የሠራተኛዋን ሥልጡንነት በማድነቅ።

«እናቷ የኮሶ ስንብት የሰጧት ነች» አለ የሐንስ ወደ ተስፋዬ ጆሮ ቀረብ ብሎ።

የየሐንስን ሽክታ የሰማችው ዓለሚቱ ከጣራ በላይ መሳቅ የጀመረችው ተስፋዬ «የኮሶ ስንብት ሰው ይለጣል አንዴ!» የሚለውን በማውጣትና በማውረድ ላይ እንዳለ ነበር። የኮሶ ስንብት ስጦታው ተስፋዬን ከማሳቅ ይልቅ ትዝብት ነበር የፈጠረበት። እህትና ወንድም ግን እናታቸው እመቤት ጽዮን ሞገላ «እንዳይከፋኝ» የተባለችውን ባሪያ ከአክስታቸው ለኮሶ ስንብት መስጠት አስታውሰው ነበር ሳቅ በላቅ የሆኑት።

እንዳይከፋኝቷ ብለው ሲጠሯት «የእመቤቴን አያለማኝ ሞቷን» ወይም «እንዳይከፋኝ» ተብላ ስትጠራ «የእመቤቴን ሞትሽን አያለማኝ» በማለት ነበር እመቤቷ ወዳለበት የምትቀርበው። በኋላ በኋላ ጌቶች ስለከለከሉ ባሮቹና የባሮች ልጆች ሁሉ እንደ ማንኛውም የቤተሰብ አባል

«እሜት»

«አቤት»

ብቻ በማለት የተጠሩበትን ትዕዛዝ ተቀብለው ዘር እንዲሉ እዲስ ሥርዓት ተሠራ።

ሳቁ አባራና የእነ «እንዳይከፋኝ» ምንነት ተብራራ ሦስቱም ተዘፍቀው ከነበረበት ያልታለበ ጭደድ ወጥተው ዘና ብለዋል።

«ዮሐንስ» አለች ዓለሜቱ አንድ በጎ ዐሳብ ብልጭ እንዳለላት በገጽታዋና በአካል እንቅስቃሴዋ እያመለከተች «ዮሐንስ እኔ በዚህ ጉዳይ ላይ መጀመሪያ እማማን ከዚያም አባባን ቀስ ብዬ ብቻ ለብቻ ልጠይቃቸው። ልብ በል ጥያቄውን ክራሴ የመነጨ አድርጌ ነው የማቀርበው» አለች።

«ይኸማ ሲዋጥ በመረቅ!» አለ ተስፋዬ እሱም ስለአሰገደች በሚሰጠው እስተያየት ጓደኛው እንዳያስቀይም ከነበረው ሥጋት መገላገሉን እያለበ። ዮሐንስም በቀረበው ዐሳብ ተስማምቶ በአጭር ጊዜ ውስጥ የምሥራቹን ወይም መርዶውን ለመስማት ወስነው ተለያዩ።

አሰገደች ሆዷ እየገፋ ሁለመናዋ እየፋፋ ስለሔደ ባልና ሚስት አልጋ ለይተዋል። በየዳንስ ወለሉ መውረግረግ፣ መሰበቅ፣ መሽክርክር ክቀረ ወራት ተቆጥረዋል። ዮሐንስ በገባ በወጣ ቁጥር «ምን አማረሽ? ምን ላምጣልሽ?» ሲላት መቆላመጡ የበዛባት አሰገደች «ሁሉም አለ፣ ያማረኝ ሳይሆን የናፈቀኝ ናይት ክለብ ነው» በማለት የእሷንም የእሱንም የናይት ክለብ ትዝታ ትቀሰቅሳለች።

ዮሐንስ ያለሠርግ ካሰገደች ጋር ትዳር መመስረቱ ያደባባይ ሚስጢር ቢሆንም እንደቀድሞ ከአሰገደች ጋር በየናይት ክለቡና በየሆቴሉ መታየትን የቀነሰው ቀደም ብሎ ነው። በተለይ ቅሪት መሆኗ ካስታወቀባት በኋላ። አሰገደች በበኩሏ ይህን እፍን እፍን እንደ ከርቸሌ ነው የቆጠረችው። ፒያሳ፣ መርካቶ፣ ሌላም ሌላም እካባቢ ሆዷን አንገፍጥጣ ከዮሐንስ ጋር መታየት ግዳይ የመጣል ያህል ያሸልላታል። የቅሪት ልብስ፣ ልጥፍ ጫማ፣ የልጅ አልጋ፣ የልጅ ልብስ፣ የልጅ መታቀፊያ፣ የልጅ ማጠቢያ ገንዳ፣ የልጅ ሳሙናና ፓውደር፣ የልጅ መጫወቻና ማንሽራሽሪያ ጋሪ፣ የልጅ ብስክሌት ወዘተ እንግዳ በሚል ስበብ ከቤት ከወጡ ቢያንስ እስከ ግማሽ ቀን ሲኳትኑ ይውላሉ።

«እንኳን ማርያም ማረችሽ» ሰሚል ጠያቂ በየአራስ ቤት እንደተሰመደው ገንፎ፣ ዳቦ፣ ቆሎ፣ ጭኮ፣ ቋንጣ፣ ደረቅ ብስኩት፣ ለሰላሳ፣ አምቦ ውሃ ብቻ መቅረብ እንደሌለበት አሰገደች ዮሐንስን አሳምናለች። ሁሉም ጠያቂ እንደየተዋረዱ ቀን ከሆነ ምሳ፣ ማታ ከሆነ ራት እንዲበላ፣ ከመጠጥም ጠጅ፣ ውስኪ፣ ኮኛክ እንዲጋበዝ ተወስኗል። አሰገደች ለመውለድ ወሯ እስኪገባ የእንግዳ ማስተናገጃ ዝግጅት ሙሉ በሙሉ ተጠናቋል። አሰገደችም ዮሐንስም የሚወሰደው ወንድ ነው በሚል ጉጉት ስም ሲያማርጡ ነው የከረሙት።

አሰገደችን በአራስ ጥሪ ለማስደሰት ዮሐንስ ብዙ ነገር ሲያወጣ ሲያወርድ ከርሟል። አንድ ቀን መኖሪያ ቤቱ ውስጥ ባለው ጽ/ቤት አረፍ ብሎ ከወርቅ አንባር እስከ አውቶ ሞቢል ሲሸልማት አማራጮችን በጽሑፍ እየደረደረ ባለበት ጊዜ አንድ ነገር ትዝ አለውና ብድግ ብሎ አማተበ።

«እርግዝናዎን በነገረችኝ ምሽት በብሰጭት ገብቼ መፍትሔ ይሆናሉ በማለት ከደረደርኩት ዝርዝር ውስጥ በመጨረሻ የፃፍኩት አሰገደችን <መግደል> የሚል ነበር። ያ ቀርቶ ነው አሁን ስለምትወልድልኝ ልጅ ያራስ ጥሪ መኪና እስከ መግዛት ላንበሽብሻት የማስበው፣ ይችን ምስኪን ባልገድልም ገድያታለሁ። ምን እሷን ብቻ ልጀንም እንጂ» በማለት ብድግ ብሎ ጎርደድ ጎርደድ ማለት ጀመረ። «ምን አይነት ጽንፈኝነት ነው? ካንዱ ጫፍ ወደ ሌላ ጫፍ» አለ የሐንሰ ስሜታዊነቱን አየታዘበ።

ያን ከአንድ እስከ አስር የመፍትሔ ዐሳቦች ያሰፈረበትን ወረቀት ከጠረጴዛው ኪስ ውስጥ ፈለግ ፈለግ አድርጎ በማውጣት ከላይ እስከታች አነበበ። <አሰገደች ይህን አውቃ ቢሆን ኖሮስ?> ቆም ብሎ አለበ። «አቅሙ የላትም እንጂ፣ ሳልቀድማት ስመቅደም መፍጨርጨሯ አይቀርም ነበር» አለና አንድ ኃይል ከቢሮው ገፍቶ ያስወጣው ያህል ከጽ/ቤት ውልቅ አለ። መኝታ ቤት ገባ አሰገደች የለችም።

«አሰገ-!» አለ ድምጹን ከፍ አድርጎ

«እዚህ ነኝ ጆ! የመጥምቁን ኮተት እያሰናዳሁ ነው» አለች ሁለተኛው መኝታ ቤት አልጋ ላይ ርፍቅ ብላ።

«ምነው ምነው! በነጠላው! በነጠላው ሲሆን ላፍ ይከብዳል፣ መጥምቁ የሐንሰ ማለት ነበረብሽ» እያለ አሰገደች ወዳለችበት ክፍል ዘው አለና «እንቺ እንብቢው» ብሎ ወረቀቱን ከርቀት ወረወረላትና የምትለውን ለመስማት ቆሞ ጠበቀ።

አሰገደች ከመቸኮሷ የተነሳ መጀመሪያ በወረራ ከላይ እስከታች ሔደችውና «ጆኒ ምንድነው አልገባኝም» አለች «መግደል! መግደል» ከሚሰው ቃል ላይ ዓይኗን እንደተከሰች።

«ይህ መጥምቁ የሐንሰን መፀነስሽን የነገርሽኝ ዕለት ምሽት በደመ - ነፍስ ካንቺና ከፅንሎ ጋር ያለኝን ግንኙነት ለማቋረጥ አማራጭ ይሆናሉ ብዬ የገመትኳቸው የመፍትሔ ሀላቦች ነበሩ። በመጨረሻ በ4ኛ ተራ ቁጥር ላይ የተፃፈው ሃሳብ ተተባይነት አግኝቶ ይኸው ዛሬ ለዚህ በቃን» አለ የሐንሰ ጻገኝነትና ጭንቀት በተቀላቀሉበት ድምጽ አንገቱን ሰብር አድርጎ።

«የሐንሰ! ልትገድለኝ! ምነው ምን አረኩና ዘርህን በተቀበልኩኝ?» ብላ ስቅስቅ አለች። የሐንሰ የሚለው ጠፍቶት አልጋው ላይ እንደተቀመጠች አቅፍ አረጋትና «የኔ እመቤት! የኔ ፋቅር! እርሽው፣ ቅዠት ነው» እያለ እሱም ባባና አብሯት አሰቀሰ።

«በቃ በቃ አሰገ፣ በቃ ከእንግዲህ ውሾን ያነሳ ወሾ ይሁን» አለና ወረቀቱን በጫጭቆ ጣለው።

ሥሉስ የዞረላት አሰገደች ገና ከጧቱ የባለቤቷን ፍቅር፣ እመኔታና ከበሬታ አትርፋለች። ለሁሉም ነገር «እሷ እንዳለች» መባሉን አሰገደችን በውጭም በቤትም አዛዥ ናዛዥ እያደረጋት ነው።

ጋብቻቸው የእሷን ቤተሰቦች ፈቃድ እንጂ የየሐንሰ ሰላጆች ልባዊ ቡራኬ አሰማግኝቱ አሰገደችን እንዳላሰባት የሐንሰም ተገንዝቦታል። በዐል ቀናት ግቢ ሔዳ እጅ መንሳቷ መልካም ጅምር ቢሆንም ፈጥኖ መጎልበት እንዳሰበት የሐንሰ ያስባል። የእሷና የእነሱ ግንኙነት መጠናከር ልጆቹ ከእሱ

ቤተሰብ ጋር ለሚኖራቸው የወደፊት ዘላቂ ግንኙነት ዋስትና እንደሚሆን ዮሐንስ ያምናል።

አንዳንድ ጊዜ ዮሐንስ መሰስ ያደርግና፣ «እንደ እነሱ ካለ ወግ - አጥባቂ ብዙም መጠበቅ የለበትም» ይላል።

የዮሐንስ ወላጆች፣ ሰምኖ ሳይሆን ተለምኖ መገባት የነበረበት ልጃቸው እነሱ ወፍ - ዘራሽ - ጎርፍ - አመጣሽ ፍናጅ የሚሏትን በማግባቱ መጸጸታቸውን የደበቁበት ጊዜ የለም። ዛሬም ወልዳ ከብዳ ባሰሟልነቷ ከእልፍኝ እስከ ጓዳ በዘለቀበት ጊዜ ያንኑ ይላሉ።

ጋብቻው ገና በሰጋነቱ እንዲቀጭ አመቤት ጽዮን - ሞገሳ መጽሐፍ አስገልጠው የአሰገደች ኮከብ ከዮሐንስ ኮከብ ጋር ግጥም አይደለም መባሉን የሰሙት በመረረ ሐዘን ነበር። ሐዘኑን ይበልጥ ያከበደባቸው የጥንቆላውን ውጤት ሰባሰቤታቸውና ሰልጆቻቸው ደፍሮ ለመናገር አለመቻላቸው ነበር። አቶ ሁንዴ በምድር ላይ የሚጠሉት ነገር ቢኖር ጠንቋይ መሆኑን ባሰቤታቸው ያውቃሉ።

አሰገደች የሁለት ልጆች እናት ከሆነች በኋላም እንኳ፣ ባገኘች አጋጣሚ ሁሉ «ዮሐንስ! ካልጠፋ ሴት ምናል የሚበቃትን ያህል ገንዘብና ንብረትም ረጥቦህ ይህችን ዘር አጥፊ ወዲያ ብትገላገል» በማለት ልጃቸውን ያስጨንቁታል። ዮሐንስ ግን የእናቱን ምክር የማይቀበልበትን ምክንያት አንገቱን አያቅሰሰለሰ እንደበቱን አያለሰለሰ ስለሚነግራቸው አይጫኑትም። በአንድ ወቅት በነገሩ ከመበሳጨታቸው የተነሳ እንጦጦ ማርያም ሔደው አልቅሰዋል። አልያዘላቸውም እንጂ ጋብቻው እንዲፈርስ

ተሰሰውም ነበር። ሌላ ጊዜ ደግሞ ከአብራካቸው የተከፈሉትን ሕፃናት ሲያዩ ረገብ ይላሉ።

«የሚገርመው <ፍየልና ክፉ ሰው ሲረገሙት ይረባል> እንደተባለው ነው የሆነላት፣ ይህች መናጢ» አሉ አንድ ቀን አሰገደችና ልጆቿ እጅ ነስተው እንደ ወጡ።

ይህም ሁሉ ሆኖ አሰገደች ፈተናውን ተቋቋማ ትዳሯን ተጥ አድርጋ ይዛለች። ፈራ ተባ ይል የነበረው አንደበቷ ርቱዕ ሆኗል። ወዘናዋና ቅርጿም ኑሮዋን መስሎላታል።

የአሰገደች እንደ እንዝርት መሸር፣ መኳኳልና መሽቀርቀር ደስ ያሰኛቸው አባቷ አቶ ደምሴ «..... <መልካም ሚስት ለባሏ ዘውድ ናት> የሚለውን ቅዱስ ተግባር የእኔ ልጅ ፈጽማዋለች» ይላሉ። እናቷም ወ/ሮ ዘምዘምም ከጉልት ኑሮ ተገላግለው ኪዳንነቸውን በከፈቱና በዘጉ ቁጥር «በድርሽን በዘር ማንዝርሽ አግኚው። ረዥም ዕድሜ ከሁብትና ከጤና ጋር ይስጥሽ» በማለት አሰገደችን ይመርቃሉ።

ዮሐንስ ድሮም የሴት ጓደኞችን ይሰስት ነበር። አሁን ደግሞ ሚስቱን ከሁሉም በላይ ይሰስታታል። ከዚህም የተነሳ አሰገደች ተቀጥራ የሌላ ሰው ታዛዥ መሆኗ ሁልጊዜም ይቀፈዋል።

«አሰገደች የራሷን ድርጅት አቋቋማ ለመሥራት የዕውቀትም የልምድም ብቃት አካብታለች። በዚህ ላይ የእኔ እገዛ ሲታከልበት አሰገደችን ባለድርጅት የማድረግ ዕቅድ ሥሙር

እንደሚሆን እርግጠኛ ነኝ» አለ የሐንስ አንድ ቀን አሰገደችን መሰሉ በሙሉ የራሱ የማድረግ ስስቱን እያሰበ።

የሐንስ ይኸንን ዐሳብ ለአሰገደች ለመሸጥ አልተቸገረም። አንድ ግሩም ምሽት ባልና ሚስት አልጋዎቻቸውን አጠጋግተው በድሪያ ቀልድ ላይ እንዳሉ፣ የሐንስ አንገቱን ከትራሱ ላይ ቀና አድርጎ «አንድ ነገር - እንቺ እስከመቼ ነው የሰው ተቀጣሪ የምትሆኑት?» አለ ግራምትም ቁጭትም በተቀላቀለበት ስሜት።

አሰገደች ሰጥቶቁው ቅጽበታዊ መልስ የሌላት መሆኑን በሚገልጽ ፈገግታ «እኔ እንጃ!» አለች ማኳሽቷን ተወት አድርጋ።

«ደህና! ከትምህርትሽ፣ ከልምድሽ እንደዚሁም ከዝንባሌሽ አኳያ ራስሽን ችለሽ ወይም ከሌላ ሰው ጋር በሽርክና ምን ለመሥራት እንደምትፈልገው አስቢበትና ንገሪኝ» አለ የሐንስ።

«በግሩም ምሽት፣ ግሩም ህሳብ፣ በግሩም - አስተዋይ ባል» አለች አሰገደች ከአልጋዋ ውስጥ ወጥታ ወደ የሐንስ አልጋ እየተጋባች።

ምዕራፍ 10

የፊታ/ቤኛ ሞት

ፊታውራሪ ቤኛ ገዳ «የህክምና ርዳታ አልሻም» በማለት የአልጋ ቁራኛ ከሆኑ አንድ ዓመት ተመንፈቅ ሆኗቸዋል። ልጃቸው አቶ ሁንዴ የደብረ ሊባኖስ ገዳም አስተዳዳሪና የፊታውራሪም የልብ ወዳጅ የሆኑትን ፀባቴ ገብረ ሥላሴን ይዘው የአባታቸውን ዐሳብ ለማስሰወጥ ያደረጉት መከራ አልተሳካም።

«ፊታውራሪ ጠንቀባቸዋልና ከማረፋቸው በፊት ቢመጡ.....» የሚል ደብዳቤ የፊታውራሪ ንብረት አስተዳዳሪ ከሆነው የአህታቸው ልጅ በደረሳቸው ማግሥት ቤተሰቡና የቅርብ ነኝ ያለ ወዳጅ ዘመድ ሁሉ ከአዲስ አበባ ነቅሎ ወደ አቢቹ ለመሔድ ተነስቷል።

አሰገደችም በዓለሚቱ አማካይነት እመቤት ጽዮን ፈቅደውላት አብራ ትሔዳለች። «ዘሯ ተደባልቋል፣ ተንግዲህ ምን ማድረግ ይቻላል» ነበር ያሉት እመቤት ጽዮን አሰገደችም እንድትሔድ ሲፈቅዱ።

እናትና አባታቸው ለአቢቹ ጉዞ በማድረግ ላይ ያሉትን ዝግጅት የተመለከቱ ደረጃና ጌታሁን «እኛስ ለምን አብረን አንሄድም» በማለት ጠይቀው ነበር።

«ሽርሽር መሰላችሁ የምንሄደው? ቅድመ አያታችሁ ታምመው ነው።» አለ የሐንስ እራሳቸውን በሁለት እጆቹ እያሸሸ

«ሊሞቱ!» አለ ጌታሁን ደንግጦ።

«ጠንቀባቸዋል እንጂ ገና አልሞቱም።»

«ታዲያ ለምን አይታከሙም እንዳይሞቱ» የደረጀ ጥያቄ ነበር።

«እኛ የምንሔደው ስዚህ ሁሉ ነው» አለ የሐንስ ሰልጆቹ ጥያቄ የግድ አጥጋቢ መልስ መስጠት እንዳለበት በማለብ።

«እንደሱ ከሆነ አንተ ሕድ እማዬ ለኛ ትቅር» አለ ጌታሁን በልምምጥ አባቱን ቀና ብሎ እያየ።

«እሺ ካለቻችሁ ጠይቋት» አለ ጥያቄና መልሱን ወደ እሷ ለመግፋት።

«እሔዳለሁ አልቀርም ካለችህ» የደረጀ ሌላው ፈታኝ ጥያቄ ነበር።

«እንደሱ ካለች በቃ እኛ እንሔዳለን.....»

«እኛስ»

«ትቀራላችኋ!»

እነደረጀ ባባታቸው ውሳኔ አኩርፈው እናታቸው የምትለውን ስመስማት እየሮጡ ሔደው በጥያቄ አጣደፏት።

«እናንተ ትምህርት ቤት ሲዘጋ ሔዳችሁ እዚያ መክረም ትችላላችሁ፣ አሁን ለቅሶ ነው፣ ልጅ ደግሞ ስለቅሶ አይሔድም» አለች አሰገደች እንደማባባል ብላ።

እነ ደረጀ ነገሩ ስላልተዋጠላቸው ለንቦጫቸውን እንደጣሉ ከእናታቸው አጠገብ ገለል አሉ።

ሰአሰገደች እንጂ ለሌላው አቢቹ አዲስ አይደለም። ለእሷ ግን አዲስ አካባቢና አዲስ የሕይወት አጋጣሚ ነው የሆነላት።

አቢቹ የከተተው ዘመድ አዝማድ በዕድሜ፣ በደታና በማዕረግ ከፍና ዝቅ እንደ ማለቱ፣ በግብር ጊዜ በቅደም ተከተል

ለማስቀመጥ፣ እንዲሁም አንዳንድ የጋራ ምክክር ሲደረግ ተሳታፊ የሚሆኑትን ለመወሰን የሐንስ፣ ዓለሚቱና የፊታውራሪ የንብረት አስተዳዳሪ መክረዋል።

ፊታውራሪ ከቀን ወደ ቀን ሕመሙ እየፀናባቸው ስለሔደ ቤተሰብ ስለ ሥርዓተ ቀብሩ አፈጻጸምና ከቅርብም ከሩቅ ስለሚመጣው ሰቀስተኛ መስተንግዶ በሰፊው ተወያይቶ ዕቅድና ፕሮግራም ወጥቷል። የሥራ ድልድልም ተደርጓል።

በምክሩ ላይ የተገኙት የፊታውራሪ አባ ነፍስ እስኪቀበር ድረስ አስክሬኑ ኪዳንምህረት ቤተ ክርስቲያን ገብቶ ሲቀደስበትና ዳዊት ሲደገምበት እንዲያደርግ ሀሳብ አቅርበው ነበር።

«አባቴ ሥርዓተ ቀብሩ የሚፈጸመው ደብረ ሊባኖስ ስለሆነ እናንተና ሌሎችም የአካባቢው ካሕናት እዚሁ ተሰባስባችሁ አስክሬኑ እስኪሸኝ ድረስ ፍታተ፣ ፀሎቱን፣ በተገቢው ሥርዓት መሠረት ታከናውናላችሁ። የደብረ ሊባኖስ ገዳም አስተዳዳሪ ፀባቴ ገብረ ሥላሴ ስለሚመጡ ሥርዓተ ፍታቱን እሳቸው ይመሩታል። እርሶን አደራ የምልዎት ካሕናቱና ለሥርዓተ ፍትሐቱ የሚያስፈልጉት ንዋየተ ቅድሳት ተሟልተው እንዲገኙ ነው። ለዚህ እንዲሟላላችሁ የምትጠይቁት ሁሉ ካሁኑ ይታዘዝላችኋል» በማለት አቶ ሁንዴ ከፊል ትዕዛዝ የሆነ ውሳኔያቸውን አሳወቁ።

አቶ ሁንዴ ውሳኔያቸውን ያዳምጥ የነበረውን የፊታውራሪን የንብረት አስተዳዳሪ ጠቀስ አድርገው «ሰማ የሚፈልጉትን ሁሉ ይንገሩህና አሟላላቸው፣ ገንዘብም ቢሆን ከጠየቁህ ሰጣቸው» በማለት አዘዙት።

«እሽ! ምን ጠፍቶ ሞልቷል» አለ አስተዳዳሪው እጅ እየነሳ።

የፊታውራሪ ግቢ የተቆረቆረው ዙሪያ - ገባውን አገር በቀላሉ ለማየት ከሚያመች ኮረብታማ ቦታ ላይ ነው። ከግቢው በስተቀኝ በጥቂት ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ በጋ ከክረምት የማይደርቅ የዐባይ ገባር ወንዝ አለ። የወንዙ ግራና ቀኝ በአግባቡ ሲጠበቅ የኖረ ደን ለብሏል። ደኑን የዱር እንስሳት መኖሪያና መራቢያ እንዲሆን ለማድረግ መቻላቸውን ፊታውራሪ በኩራት ይናገራል።

ከግቢው በስተግራ ትይዩ ባለው ሌላ ጉብታ ቦታ ላይ ፊታውራሪ ያላነፁት የቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን ጉብ ብሏል። የቤተክርስቲያኑ አፀድና የቀብር ሥፍራ ከሁለት ጋሻ መሬት በላይ ነው። በፊታውራሪ ግቢ ዙሪያ በጠርብ በእጋምና በቀጋ የታጠሩ ሁለት ዕድሞች አሉ። በዕድሞቹ ውስጥ ከ30 በላይ ቤቶች ሲኖሩ ቤቶቹ የጋሻ ጃግሬዎችና የአሽከሮች መኖሪያዎችን እንዲሁም የጥገቶችን፣ የበግ፣ የፍየል፣ የፈረስና የበቅሎ ጋጦችን ይጨምራሉ።

አሰገደች የግቢው ስፋትና አደረጃጀት በጣም አስደንቋታል። በአገኘችው አጋጣሚ ያገኘችውን ሰው ሁሉ በመጠየቅ ስለ ግቢውና ከግቢውም ውጭ ስላሉት አንዳንድ ነገሮች ስትረዳ ከርማለች። አሰገደች በተለይ የጥገቶቹንና ጥጆቻቸውን ጋጣ ስትጎበኝ አንድ ያልጠበቀችው ስሜት መጣባትና እንደ መረበሽ አለች። ደግነቱ የሐንስና ዓሰሚቱ በዚያ አካባቢ አልነበሩም።

የፊታውራሪን በጠና መታመም እየሰማ አንዳንዱም ዐርፈው ይሆናል በማለት ግምት እየመጣ ግቢው ሰው በሰው ሆኗል። ሰው ቢጎርፍም በውጭ ጠይቆና ተስተናግዶ ከመሔድ

በስተቀር ፊታውራሪ ዘንድ ቀርቦ እግዜር ይማርዎት ለማለት እይቸልም ነበር። አቶ ሁንዴ ከመጡበት ቀን ጀምሮ ከፊታውራሪ እቦ ነፍስና አንድ ዲያቆን ጋር ፊታውራሪ ከተኝበት ክፍል አጠገብ አንድ ሰፋ ያለ ክፍል ውስጥ ሆነው ሁኔታቸውን እየተከታተሉ ናቸው።

ፊታውራሪ ቤኛ አካላቸው ከበደነ 48 ሰዓት ያለፈው ቢሆንም መሞታቸው ይፋ የሆነው አርብ ከሰዓት በኋላ ነው። ማረፋቸው እንደተሰማ በዚያ የተገኘው ሁሉ እርሙን እንዲያወጣ ተፈቅዶ ለቅሶ ተጀመረ። እንደርችት የሚቆጠር በእግረ መንገድ አካባቢውን ማንቂያ፣ የግባት ተኩስ ተስተጋባ።

አሰገደች ግን ምን ብላ፣ እንዴት ብላ እንደምታለቅስ ግራ ስለተጋባች ወደ ክፍሏ ሔዳ ብቻዋን ክርችም አለች። ወላጆቿ ለለቅሶ የሚመጡበትን ሁኔታ ባለማመቻቸቷ አዘነች። መሞታቸውን ተጠያይቀው ሌላው ሰው እንደሚመጣ መምጣት ይችሉ ነበር። እኔ ነኝ ኃላፊነቴን ያልተወጣሁት ደደብ በማለት በራሷ ዐዘነች።

እስከ ማታ ለቅሶው ቀጥሎ ወደ ሁለት ሰዓት ላይ አጋፋሪ ከበደ «ብቃ! ለዛሬው ይበቃል» በማለት ድምፁን አሰምቶ ለፈፈ።

በማግስቱ የፊታውራሪ የማዕረግ አልባሳት

- በብርና ወርቅ መ-ካሽ የተሠራ ለምድ፣
- ባለሁለት የወርቅ ጥብጣብ ስጡ በወርቅ የተሠራ ቀሚስ፣
- ባለሁለት የወርቅ ነጠብጣብ ስጡ በሐር የተጠለፈ አብደላ ካኒ፣
- የመብሩቅ ሱሪ፣

- መናኛ ድርብ፤
- የሻሽ ድግፍ፤
- እጅታው አውራሪስ የሆነ ባለወርቅ ቅብ ሙጣና ጫሜ ያለው ጎራዴ፤
- ባለወርቅ ጋሻ ጣፋ፤
- በሐር ጥልፍ የተሠራ የበቅሎ ዕቃ፤
- ከብር ጌጣ ጌጥ የተሠራ የፈረስ ዕቃ፤ እንዲሁም
- የተሸለሟቸው ኒሻኖችና ሜዳልያዎች፤
- አዳኝነታቸውን የሚያረጋግጡ ሎቲዎችና በምስክርነት የቀረቡ የወግ አቃዎች፤
- ከጣምራ ጦር እስከ ዘመናዊ ጠመንጃዎቻቸው

በአልጋ መልክ ተሰርቶ በነጭ ጨርቅ በተሸፈነ ከፍ ያለ ቦታ እንደ ወግ ማዕረጋቸው ተሠትረው ሕዝብ እንዲያያቸው ተደርገዋል። የተለያዩ መጠን ያላቸው ፎቶ ግራፎቻቸው ዋናዎቹ ማስለቀሻዎች ናቸው። ቀሚስ የለበሱ ፈረስና በቅሎም ማለፊያ በለበሱ ባልደራሶች እየተሳቡ መታየት ለቅሶውን ይበልጥ አድምቀውታል።

የደብረ ሊባኖስ ገዳም አስተዳዳሪ ፀባቴ ገብረ ሥላሴ ከፊታውራሪ ጋር በነበራቸው የግል ወዳጅነት ጭምር ከአካባቢው አብያተ ክርስቲያናት የተሰበሰቡትን ካሕናት ሥርዓተ ቅዳሴና ሥርዓተ ፀሎት እስከ ሣልስቱ መርተውታል።

ያገሬው ሕዝብ በፈረስ በፈረስ ሆኖ የጦር መሣሪያ ጭምር አንገቦ የፊታውራሪን ታላቅነት፣ ጀግንነት፣ አዳኝነትና ለጋራነት በቅብብሎሽ አያሰማ ይፎክራል።

ሁለት ቀን ሙሉ ከደብረ ብርሃንና ከሸኖ ጭምር በመጡ አልቃሾች ከጥፍር ውስጥ እምባ በሚያስወጣ ሙሽ ድርደራ ተለቅሶ፤ በሣልስቱ የቀብሩ ሥርዓት በደብረ ሊባኖስ ገዳም ተፈፀመ። ፊታውራሪ የተቀበሩት ከ20 ዓመት በፊት ባለቤታቸው ወ/ሮ አበራሽ ቴፋ ከዚህ ዓለም በተለዩ ጊዜ ባሠሩላቸው መቃብር ቤት ነው።

አቶ ሁንዴና ቤተሰቡ እስከ ሃሳባቱህ በዚያው አስተዛዛኝን ሲቀበሉ ክርመው በሳምንቱ መጨረሻ ወደ አዲስ አበባ ተመለሱ። እንደ ተመለሱም ለቅሶ መቀመጣቸውን የሰማ ታላላቁ ሰው ሁሉ ግቢውን አጨናንቆት ከረመ።

አሰገደች በየአጋጣሚው አማቶቿን እጅ በመንሳትና «አንዴት አደርሽ?» ስትባል መሰንበቷን ወድዳዋለች። የሁለት ልጆች እናት እስከሆነችበት በእስከዛሬ ቆይታዋ ከአማቶቿ ጋር ይህን ያህል መቀራረብ ኖሯት አያውቅም። አሰገደች ግቢ የምትሔደው በአብዛኛው በታላላቅ ዓውዳመቶች «እንኳን አደረሳችሁ» በማለት እጅ ለመንሳት ነው።